

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Klementina Hohnjec

Kavelj 22: Razmerje med poker igralci in državo

Magistrsko delo

Ljubljana, 2017

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Klementina Hohnjec

Mentor: izr. prof. dr. Andrej A. Lukšič

Kavelj 22: Razmerje med poker igralci in državo

Magistrsko delo

Ljubljana, 2017

Zahvala:

Magistrsko delo je nastalo pod mentorstvom dr. Andreja A. Lukšiča, ki se mu najlepše zahvaljujem za vse napotke, nasvete ter pomoč pri nevsakdanji temi.

Prav tako se iskreno zahvaljujem moji družini za vso finančno in moralno pomoč v času študija. Hvala mami za lektoriranje pozno v noč!

Posebna hvala gospodu Srečkotu, brez katerega mi ne bi uspelo pridobiti toliko ključnih informacij, ki so mi pomagale ustvariti celotno delo.

Hvala vsem intervjuvancem in anonimnim virom, ki ste se pogovarjali z mano in delili vaše osebne izkušnje. Brez vas mi ne bi uspelo.

Iz srca hvala tudi Lilijani in Jožetu za vse, kar sta naredila zame.

Nenazadnje pa hvala tebi Jan, zaradi katerega je pravzaprav nastalo to magistrsko delo. Hvala za vso spodbudo, ki sem jo še kako potrebovala. Hvala ker me podpiraš, navdihuješ in verjameš vame ter moj uspeh.

Hvala!

Precej je treba vedeti, preden opaziš,

kako malo veš. (Waggerl)

Kavelj 22: Razmerje med poker igralci in državo

Magistrsko delo bo raziskovalo fenomen, ki je v slovenskem prostoru pomanjkljivo raziskan in o katerem še ni narejene temeljne analitične raziskave. Delo obravnava razmerje med profesionalnimi poker igralci in državo ter ga poskuša primerjati s situacijo Kavelj 22, katero je Heller (1961) opisal kot paradoksalno, brezizhodno ter absurdno. Delo predstavi različne zakonodaje, ki regulirajo ta tip iger in ugotavlja, da v njih nastajajo pravne vrzeli, v katerih se morajo profesionalni poker igralci poiskati nekoliko neobičajno rešitev. Pod vprašaj postavlja učinkovitost različnih zakonodaj in poskuša dokazati, da je problem v državi in ne igralcih, saj so le-ti postavljeni v situacijo, kjer ni jasno opredeljena pravna svoboda. Magistrsko delo analizira predvsem zakonodaje za to vrsto iger v nekaterih državah Evropske Unije, osredotoči pa se tudi na ameriško ter jih med seboj primerja. Delo se analitično ukvarja s to problematiko in kot tako lahko služi kot ena od strokovnih podlag pri oblikovanju ustrežnejše zakonodaje na tem področju. Zaključi se z ugotovitvijo, da obstaja povezava med paradoksalno situacijo Kavelj 22 in razmerjem med profesionalnimi poker igralci ter državo. Na poti do teh odgovorov so v analizi uporabljene predvsem analize primarnih podatkov, pridobljene iz intervjujev, osebnih pogovorov z oblastnimi organi in drugih virov.

Ključne besede: poker, profesionalni poker igralci, Kavelj 22, poker zakonodaje, razmerje med poker igralci in državo.

Catch 22: The relationship between poker players and the state

The thesis will explore the phenomenon, which has not been analytical researched in Slovenia yet. The work deals with the relationship between professional poker players and the state and trying to compare the situation with Catch-22 which was written by Heller (1961) and is described as a paradoxical, hopeless and absurd situation. The work presents different laws that regulate this type of games and notes that they created legal loopholes in which professional poker players must somehow navigate. Questions the effectiveness of the various laws and trying to prove that there is a problem in the state and not on the players, because they are placed in a situation where legal freedom is not clearly defined. Master thesis mainly analyzes the legislation for this type of game in some countries of the European Union, and also focuses on the US, and compare them with each other. Work is analytically dealing with this issue, and as such can serve as one of the professional bases for the creation of appropriate legislation in this area. Master's thesis concludes with the observation that there is a connection between paradoxical situation Catch-22 and relationship between poker players and the state. To get those questions answered, we used an analysis of primarily collected data such as interviews, personal interviews with Authorities and other sources.

Key words: poker, professional poker players, Catch-22, poker laws, relationship between poker players and the state.

Kazalo

1 Uvod	7
1.1 Namen in predmet teme.....	9
1.2 Metodologija	10
2 Poker.....	11
2.1 Zgodovina spletnega pokra	12
2.2 Profesionalni poker igralec	14
2.3 Vloga sreče in veščine v pokru.....	15
3 Komparacija med državami.....	20
3.1 Poker zakoni v nekaterih državah EU	20
3.1.1 Francija.....	21
3.1.2 Italija	23
3.1.3 Nemčija	25
3.1.4 Španija.....	26
3.1.5 Velika Britanija	28
3.1.6 Danska.....	30
3.2 Slovenija	33
3.2.1 Nadzorni organ, sankcije in koncesionarji	34
3.2.2 Dohodnina in davki	37
3.2.3 Slovenija kot imigrantska država	39
3.3 Združene države Amerike.....	42
3.3.1 Igranje pokra kot profesionalna dejavnost.....	44
3.4 Primerjava davkov na primeru Svetovnega prvenstva v pokru 2014	46
4 Refleksija skozi razmerje sistem - posameznik in Kavelj 22	49
4.1 Kavelj 22: Razmerje med profesionalnimi poker igralci in državo	49
5 Zaključek.....	52
6 Literatura.....	58
Priloge.....	63
PRILOGA A: Intervju z intervjuvancem 1	63
PRILOGA B: intervju z intervjuvancem 2.....	65
PRILOGA C: intervju z intervjuvancem 3.....	67
PRILOGA Č: intervju z intervjuvanko 4	69

PRILOGA D: intervju z intervjuvancem 5.....	71
PRILOGA E: Analiza vsebine intervjujev	74
PRILOGA F: Odgovor študentki – Finančna uprava Republike Slovenije 2015	75
PRILOGA G: Odgovor študentki – Finančna uprava Republike Slovenije 2016.....	78
PRILOGA H: Odgovor – Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja 2016	83

1 Uvod

Poker, kot igra s kartami, je postala ena najbolj priljubljenih iger po svetu. Že desetletja nazaj so se posamezniki odločili, da bodo z njo zaslužili nekaj denarja. In ker živimo v času, kjer se srečujemo z vsakdanjim izpadom delovne sile in kapitala iz menjalnih odnosov, moramo imeti na razpolago alternative, katere nam bodo služile kot dohodek. Tako je tudi spletni poker našel svoj prostor med alternativami. A pri tem uspe le najpametnejšimi in najbolj iznajdljivimi, saj poker velja za zelo zahtevno igro, v kolikor želijo zmagovati na dolgi rok. Države po svetu, med katere spada tudi Slovenija, dolgo let niso posvečale pozornost tem posameznikom, ki so denar služili s pokrom. In ne samo to, v veliki večini držav je bil poker vrsto let prepovedan skupaj z ostalimi igrami na srečo. Ob koncu 20. stoletja je tehnični napredek dopuščal igranje pokra že preko računalnika. Zakoni za igre na srečo so se začeli spreminjati od države do države, vendar je večina držav po svetu legalizirala igre na srečo. To neodločeno in zmedeno situacijo so izkoristili spletni poker igralci, ki so lahko igrali vse povprek med različnimi državami in ponudniki, ter z igralci na drugi strani sveta. In prav ta zlata leta pokra so prinašala posameznikom ogromne vsote denarja in dokaj lahek zaslužek. Teh posameznikov pa je bilo z leti vedno več in tako je hotela tudi država del njihovega zaslužka za napolnitev državne blagajne. Kar pa je pomenilo, da so države uvedle davke, zaprle trge in ustvarile državne monopole, legalizirale ali prepovedale igre na srečo. S temi zakoni so povzročile več zmede kot koristi igralcem, saj so se zato raje posluževali nelegalnih spletnih strani, odseljevali iz držav ali prikrivali vir dohodka. Posledično so tudi države imele težave pri utemeljevanju zakonov. Od tega, da poker v igralnicah niso tretirale isto kot poker preko spleta, do dileme, ali je poker igra na srečo ali veščinska igra, ter kako ga obdavčiti v skladu s tem. Velik problem za njih je bil tudi nadzor in sankcioniranje. Vsi ti problemi pa niso izginili kar čez noč in se države še vedno spopadajo z njimi. V magistrski nalogi bomo izpostavili nekaj od njih, kateri so še vedno prisotni in jih občutijo tako igralci, kot država.

Socialni in pravni problem pri profesionalnih poker igralcih se kaže na večjih mestih. Od tega, da igralci, ki se odločijo za tovrstno dejavnost v Sloveniji, ne morejo registrirati svoje profesije, se ne morejo vključevati v menjalne procese in ne morejo koristiti nadomestil za takšne ali drugačne upravičene odsotnosti. Po drugi strani, pa jim država ne zagotavlja ustreznih pogojev za povsem legalno izvajanje njihove prvotne dejavnosti. Porajalo se nam bo splošno vprašanje legalizacije dejavnosti, pridobljenega denarja in nadzora.

Katera država ima pravilni način oziroma zakonodajo za spletne poker igralce, je zelo težko reči. Verjetno ne obstaja način, kjer bi bili tako igralci kot država popolnoma zadovoljni. A vendar obstajajo primeri, kjer je nek sistem veliko boljši od drugega.

Vsak sistem pa ima različna pravila, ki urejajo odnose med ljudmi v neki skupnosti, jo tudi utrjujejo in notranje povezujejo. Najsi bodo še tako nemogoča, je pomembno, da se jih člani držimo. Včasih pa se zgodi, da si pravila med seboj nasprotujejo ali določajo brezizhodno absurdno situacijo. Heller (1961) je to paradoksalno situacijo poimenoval Kavelj 22. V nalogi bomo to situacijo primerjali z razmerjem med profesionalnimi poker igralci ter državo. Poskusili bomo pokazati, da država spreminja pravila igre oziroma zakonodajo kar med dejansko igro. Igralci se tako znajdejo v situaciji, kjer ni jasno opredeljena pravna svoboda. V tem primeru jim država ne omogoča pravne zaposlitve oziroma statusa in zato nimajo bonitet iz delovnega razmerja. A vendar imajo določen prihodek, ki pa ga država poskuša pravno regulirati. Ob nedoločenem statusu se znajdejo v situaciji, kjer ne morejo utemeljevati svoje prihodke.

Že sam naslov nam pove, da bomo skozi celotno nalogo iskali vzporednice oziroma primerjave med paradoksalno situacijo Kavelj 22 z realno situacijo profesionalnih spletnih poker igralcev. Glavna teza je zato sledeča: ves dobiček, ki ga igralec pridobi z igranjem spletnega pokra je legalen in z njim lahko svobodno razpolaga. Zakonodaja, ki regulira ta tip iger, se je v konkretni praksi pokazala kot preveč prožna, zato so igralci ujeti v situacijo Kavelj 22.

Druga teza se nanaša na status poker igralcev. Glasi se: poker igralci nimajo možnosti pravne zaposlitve oziroma statusa in zato nimajo bonitet iz delovnega razmerja, a vendar imajo določen prihodek. Država pa poskuša pravno regulirati le njihov prihodek in ne statusa ter tako odpira možnost pranja denarja, kar pa vodi nazaj vse do igralčevega statusa, ki ni pravno omogočen in določen, na osnovi katerega bi lahko utemeljeval svoje prihodke.

Ti dve tezi bosta temeljni za nadaljnji raziskovalni vprašanje: ali so drugi sistemi boljši oziroma slabši od slovenskega in če sploh obstajajo razlike med njimi ter na kakšen način se zakonodaje razlikujejo. Ali je Slovenija zaradi pomanjkljivega sistema oziroma prožne zakonodaje imigrantska država za spletne poker igralce iz nekaterih članic EU ter Amerike? Ali je poker igra na srečo ali veščinska igra?

1.1 Namen in predmet teme

Namen naše naloge je pokazati razmerje profesionalnih poker igralcev in države ter ga primerjati s situacijo, ki jo opisuje Kavelj 22. Najbolj poznan primer takšne situacije je razmerje med potencialnim delojemalcem in delodajalcem. Slednji ga noče zaposliti, saj naj le-ta ne bi imel dovolj izkušenj. A vendar delojemalec ne more pridobiti izkušnje iz pravega razloga.

V zakonodaji, ki regulira ta tip iger, nastajajo pravne vrzeli in profesionalni poker igralci se morajo nekako znajti v njih. Povod za obravnavo tovrstne teme je izkušnja Nemca Eddyja Scharfa, ki je bil leta 2012 zmagovalec Svetovnega prvenstva v pokru. Bil je obtožen neplačevanja davkov in čeprav se je takrat tretiral poker kot igra na srečo, kjer ni potrebno plačevati davka, je bil obsojen ter je moral plačati davek, saj naj bi šlo v njegovem primeru za večino. Veščinske igre v Nemčiji pa so obdavčene (Poker News 2014c). Navkljub temu, da je poker v Nemčiji nelegalen, je bil vendar obsojen le na neplačevanje davkov in ne na nedovoljeno igranje. Tukaj so si pravila med seboj nasprotujoča. Drugi primer, ki nam je vzbudil zanimanje, pa je zakonska uredba v Sloveniji, katera določa, da zaslužek od pokra ni obdavčen. Vendar če si je igralec z denarjem, prislужenim s pokrom, kupil nepremičnino ali luksuzno dobrino, je postal sumljiv za državo in se je tako lahko znašel v sodnem postopku proti državi. Tako so mu lahko zasegli premoženje, dokler ni dokazal izvora le-tega. Na ta način jih sistem lahko spravi na raven kriminalcev. Igralci v tem primeru igrajo poker proti dvema nasprotnikoma – drugim igralcem in državi.

Cilj naloge bo raziskati razmerje med poker igralci in držav v povezavi s paradoksalno situacijo Kavelj 22. Poskušali bomo pokazati, da je problem v državi in ne igralcih, saj so le-ti postavljeni v situacijo, kjer ni jasno opredeljena pravna svoboda ter da mora to urediti država z ustrezno zakonodajo. Za ta problem še niso bile narejene ustrezne študije in analize, prav tako se država do te tematike noče jasno in enoznačno opredeliti, čeprav so že bili poskusi v to smer. Naloga se bo analitično ukvarjala s to problematiko in kot taka bo lahko služila kot ena od strokovnih podlag pri oblikovanju ustrežnejše zakonodaje na tem področju. Uporabljala se bo lahko tudi kot strokovno gradivo v sodnih postopkih, v katerih bosta vpletena igralec pokra kot toženec in država kot tožnica.

V magistrskem delu bomo uporabili nekaj že pridobljenih podatkov, katere smo pridobili v prejšnji raziskavi tako imenovanem diplomskem delu. Na Fakulteti za družbene vede pa lahko zasledimo še eno diplomsko nalogo, kjer je igra poker glavna tematika. In sicer je Tina

Häuschen v nalogi z naslovom Poker – med stereotipom in teorijo predstavila poker in poiskala vzporednice s sociološkimi teorijami. Med slovenskimi fakultetami lahko najdemo še eno diplomsko delo na temo pokra z naslovom Žargon igralcev pokra. To raziskavo je naredil Jure Cvetek na Filozofski Fakulteti Univerze v Mariboru. Tako pri prvi kot pri drugi nalogi je poker osrednja tema, vendar pokrivata različna področja. Prav tako se bomo tudi v naši nalogi osredotočili na drugo tematiko.

S primerjavo različnih sistemov po Evropski Uniji in Združenih državah Amerike bomo lahko sklepali, kateri sistem je najbolj učinkovit in kateri sistem ne pokaže takšne učinkovitosti. Zanimalo nas bo tudi, kje na lestvici se znajde Slovenija in kateri so tisti problemi, zaradi katerih pri nas nastajajo paradoksne situacije ali Kavelj 22.

1.2 Metodologija

Naloga bo raziskovala fenomen, ki je v slovenskem prostoru pomanjkljivo raziskan in o katerem še ni narejene temeljne analitične raziskave. Naloga bo v tem smislu kvalitetna študija primera in bo utemeljena predvsem na analizi primarnih podatkov, pridobljenih iz intervjujev, osebnih pogovorov z oblastnimi organi, časopisnih člankov, novic ter drugih virov.

Naloga bo poleg uvodnega in sklepnega dela obsegala še teoretični in empirični osrednji del. Uvodno poglavje bo teoretsko. Tu bomo predstavili igro poker na splošno, zgodovino in osnovne izraze za lažje razumevanje skozi celotno nalogo. Sledil bo empirični del, kjer bomo naredili delno strukturirane intervjuje s profesionalnimi poker igralci in jih analizirali z metodo analize vsebine. V naslednjem poglavju bomo uporabili deskriptivno metodo in tematsko analizo, s katero bomo povzeli zakone v različnih državah Evropske Unije ter Združenih držav Amerike. Za odgovore, katere nam literatura ne ponuja, bomo povprašali Ministrstvo za finance – Urad Republike Slovenije za preprečevanja pranja denarja ter Ministrstvo za Finance – Finančno upravo Republike Slovenije, katerih pisma bomo priložili v prilogah. To poglavje bo zajemalo tudi strukturirane intervjuje treh profesionalnih poker igralcev iz Slovenije, kateri so nam pomagali razumeti situacijo na domačih tleh in pa dva delno strukturirana intervjuja ameriških profesionalnih poker igralcev, katera sta nam približala ameriško zakonodajo za poker igralce v praksi. Tako pisma kot intervjuji so primarno pridobljeni podatki. Zadnje poglavje bo študija primera, kjer bomo naredili refleksijo skozi razmerje sistem – posameznik skozi situacijo Kavelj 22.

2 Poker

Poker bi lahko na splošno opisali kot igro s kartami, ki se jo igra s standardnim kompletom 52 kart. Število udeležencev se lahko giblje od dva pa do deset za eno mizo. Med igro igralci stavijo, da je njihova vrednost kart večja od nasprotnikovih. Pri tem lahko igralec stavo izenači, viša ali odstopi, pri čemer zmaga igralec, ki ima najboljše karte. Spletna stran Igre na srečo (2016) definirajo igro poker kot eno najbolj popularnih iger s kartami. Zanje so značilne različne stave in nadigravanje nasprotnikov, celotni dobiček na mizi pa pobere zmagovalec kroga. Medtem pa Finančna uprava Republike Slovenije (2015) pojasnjuje, da je poker igra na srečo,

ki se igra za denar, je igra ničelne vsote, kar pomeni, da določen udeleženec v igri dobi dobiček, če drugi igralci, ki stavijo, izgubijo. Igralci pri pokru ne igrajo proti prireditelju igre na srečo, temveč drug proti drugemu. Pri tem prireditelji, tako igralnice, kot tudi spletni prireditelji, jemljejo le določeno provizijo, ki se obračunava od odstotka celotnih stav v posamezno igro.

V Sloveniji in po svetu je najbolj poznana in najbolj popularna različica pokra Texas Hold'em No Limit. Zasluge za to si lastijo različni poker dogodki, ki so bili predvajani tudi preko malih zaslonov. Med njih spadajo PokerStars Caribbean Adventure in European Poker Tour. V magistrski nalogi se bomo posvetili zato predvsem tej različici, saj so tudi vsi intervjuvanci, ki so odgovarjali na naša vprašanja, igralci Texas Hold'em No Limit različice pokra.

Pravila igre poker Texas Hold'em No Limit so precej enostavna. Težje pa je izpiliti igro, da lahko z njo (za)služiš denar, gledano na dolgi rok. Za mizo, kjer igralci igrajo poker, po navadi sedi še delilec (*dealer*), ki je lahko tudi igralec. Le-tega označuje plošček, ki se nato vsako igro premakne k naslednjemu igralcu. Igralca levo od delilca vsako igro prispevata obvezno stavo, ki predstavljata začetni skupek denarja (*pot*), za katerega se borijo igralci. Igralec najbližje delilcu prispeva malo slepo stavo (*small blind*), drugi pa veliko slepo stavo (*big blind*). Celotni skupek denarja, ki je skupaj z vsemi vložki v dani igri na mizi, imenujemo *pot*. Vsakemu igralcu se razdeli dve osebni karti (*hand*), ki jih lahko vidijo samo oni. Po deljenju kart je na vrsti prvi krog stavljanja. Igralec lahko odstopi (*fold*), kliče stavo (*call*) ali pa viša stavo (*raise*). Ko so vse stave izenačene, sledi deljenje dodatnih treh kart, ki pa se položijo na mizo, da jih lahko vidijo vsi (*flop*). Ponovno je na vrsti krog stavljanja in po njem dodatna karta na mizi (*turn*). Še en krog stavljanja in peta karta na mizi (*river*). Ko je vseh pet

kart na mizi (*board*), sledi še zadnji krog stavljanja. Vsak igralec mora sestaviti iz svojih kart in kart na mizi najboljšo kombinacijo petih kart. Igra se lahko zaključi, ko v igri ostane samo en igralec, kateri pobere celotni *pot* (vse žetone, ki so v dani igri na mizi). Če ostane po zadnjem krogu več igralcev, morajo le-ti pokazati svoje karte (*showdown*). Zmagovalec je tisti, ki ima najboljši *hand* (najboljšo kombinacijo petih kart). V primeru, da ima več igralcev enak zmagovalni *hand*, si razdelijo *pot* na enake dele.

Igralci morajo ob vsaki igri plačati še mizno pristojbino (*rake*), njegova višina pa je odvisna od igralnice do igralnice in od spletnega ponudnika pa do spletnega ponudnika. Po navadi je ta delež visok od 3,5 % do 4,5 % celotnega izkupička igre. Pri spletnem pokru igralci dobijo povrnjen del tega deleža (*rake-back*) in na ta način poskušajo spletni ponudniki privabiti igralce, saj jim zagotavljajo visok *rake-back*. Oziroma višji kot je, raje se bodo igralci odločili za igranje na njihovi strani. Ker je ta delež povrnjen v vsakem primeru, ali je igralec igro izgubil ali ne, nekateri igralci služijo denar samo na ta način, čeprav so na splošno s pokrom na meji rentabilnosti (*break-even*).

Cilj igre je tako osvojiti vse ali čim večje število žetonov oziroma denarja. Žetoni se navadno uporabljajo pri turnirskem pokru (*tournament*), kjer morajo igralci za zmago pridobiti vse žetone vseh nasprotnikov in njihova nagrada je po navadi v denarni obliki. Gotovinska igra (*cash game*) pa za igranje uporablja pravi denar in igralci se tako lahko priključijo igri kadarkoli in prav tako jo lahko tudi zapustijo. Profesionalni poker igralci se navadno poslužujejo obeh oblik igranja, saj imata tako ena kot druga dobre in slabe strani. Najvišje nagrade so rezervirane za velike turnirje, ki jih prirejajo največji spletni ponudniki in so po navadi prenašane v živo preko malih ekranov (Häuschen 2012).

2.1 Zgodovina spletnega pokra

Da je poker izredno popularna igra s kartami tako v Sloveniji kot tudi na svetu, ni nobeno presenečanje. Čeprav je stopnja priljubljenosti trenutno na vrhuncu, zgodovina pokra sega stoletja nazaj. Skozi zgodovino se je način igre razlikoval, zato še vedno obstaja več različic pokra. Še vedno ni jasno kdaj je poker debitiral, a vendar so prvi javni zapisi o tej igri iz 18. stoletja. Brown (2006) navaja, da se je v začetku 18. stoletja začel razvijati po vseh regijah okrog reke Mississippi¹.

¹ Reka Mississippi je največja reka na kontinentu severne Amerike. Izvira v severni Minnesoti in se vije vse do Mehike. Dolga je 3,730 km in prečka 31 zveznih držav v ZDA in 2 kanadski provinci. Je četrta najdaljša reka na svetu.

Rojstvo najbolj priljubljene različice pokra Texas Hold'em je, kot že ime priča, mesto Texas. Razvil se je v petdesetih in šestdesetih letih 19. stoletja. Povod za zanimanje ljudi je bila kompleksna narava igre. Za tisti čas so bili edini resni profesionalni poker igralci le kvartopirci, ki so potovali od mesta do mesta in se udeleževali iger, v katerih je bilo veliko igralcev s pištolami in niso se jih bali uporabiti. »Veliko so tvegali, njihovo življenje je bilo kot napeta filmska akcija in le najbolj prekajeni in previdni so preživeli, da so lahko povedali svojo zgodbo« (Majcenovič 2010a, 8–9).

Spletni poker, na katerem bo poudarek v magistrski nalogi, se je prvič pojavil leta 1998 s prvo spletno igralnico Planet Poker. Povod za to je bil razvoj tehnologije in možnost prikaza realne izkušnje na računalniku. Čeprav so bili prvi na sceni, pa so bili neuspešni. Slabo grafiko in počasno stran so izkoristili študentje iz Kostarike, ki so začeli s projektom Paradise Poker. Temu so dodali še najbolj priljubljeno različico pokra Texas Hold'em in njihova stran je povzročila pravo evforijo med uporabniki. Zlata mrzlica se je začela v skrajnem začetku 21. stoletja, ko je nova spletna stran PartyPoker pričela organizirati tekmovanja v vrednosti milijon dolarjev kar na luksuznih križarkah. Leto 2001 je bilo prelomno še za eno veliko spletno stran PokerStars, ki ji je bil glavni cilj postati vodilna stran v spletnih turnirskih igrah. Za piko na i pa se leto kasneje začel poker pojavljati tudi na televizijah, kar je povzročilo veliki bum med uporabniki in s tem promocijo za spletne ponudnike. PokerStars in PartyPoker sta kmalu našla pot tudi v Evropo. Leta 2004 je internetni svet pokra izgledal že tako, kot ga poznamo danes in vsak, ki je imel nekaj časa, je lahko odprl svojo spletno igralnico. »Od tu naprej je industrija pokra samo še cvetela, razširila se je iz Amerike v Evropo in drugod po svetu. Veliki turnirji v Evropi so pomagali pri širitvi scene, podžgale so jih še internetne kvalifikacije – sateliti. Do leta 2009 je poker postala globalna igra, ki jo igrajo neverjetno množice igralcev vsak dan« (Majcenovič 2010c, 29).

K večji prepoznavnosti pokra so tako prispevali še različni filmi (*Rounders*, *Maverick*, *Casino Royale*) in oddaje oziroma šovi (*PokerStars Shark Cage*, *Poker Night in America*, *Poker After Dark*). A največjo promocijo za tovrstno igro so naredile zgodbe o uspehu različnih igralcev. Najbolj poznana zgodba o uspehu je igralec Chris Moneymaker, ki se je preko spletnega turnirja, katerega prijavnina je znašala 39 ameriških dolarjev, uvrstil na največji poker turnir na svetu (*World Series of Poker*) in ga tudi zmagal. Osvojil je 2.500.000,000 ameriških dolarjev nagrade in s tem pokazal svetu, da lahko zmaga vsak. Marsikdo je vzel njegov uspeh kot motivacijo za zaslužek s pokrom in tako se je začel trend profesionalnih poker igralcev, ki jih poznamo danes.

2.2 Profesionalni poker igralec

Na videz popolni poklic z dobro plačo, delom od doma, prilagojenim delovnim časom ter lahkim in zabavnim delom. A v resnici temu le ni tako. Vsaj ne za profesionalne poker igralce. Po navadi se res prične njihova kariera z igranjem pokra kot najljubšim hobijem. A ko se enkrat odločijo za profesionalni način, se trnova pot šele začne. Že na začetku se po večini vsi igralci srečajo s stereotipi, da je poker navadna igra na srečo in da so posledično hazarderji. Ali pa laično razmišljanje, da se podaš v ta način življenja, če nimaš dokončane šole. Poznavalci spletnega pokra in načina življenja profesionalnih pokerašev se s tem zagotovo ne bi strinjali.

Slovenska literatura še ne pozna uradne definicije profesionalnega poker igralca. Tudi poker ni v slovenskem zakoniku opisan kot poklic ali vrsta dela. A vendar je v Sloveniji veliko profesionalnih poker igralcev, ki jim je zaslužek s spletnim pokrom prvotni prihodek. Intervjuvanec 1 (2015) je podal neko okvirno definicijo profesionalnih poker igralcev, med katere spadajo tisti, »ki jim je to edini oziroma glavni vir dohodka, oziroma bolje rečeno tisti, za katerega je to služba«. Intervjuvanec 2 (2015) pa trdi, da lahko sam sebe sprejmeš kot profesionalni poker igralec takrat, ko začneš na poker gledati kot na delo. To pomeni, da ne »gemblas²« in uporabljaš poker profit kot vir dohodka za preživetje. Ob tem lahko sklepamo, da čeprav neke uradne definicije še ni, se lahko status profesionalnega poker igralca uporabi za osebo, ki ji je poker dobiček prvotni vir zaslužka, ob tem pa zasluži dovolj, da preživi sebe in svojo družino ter še nekaj privarčuje.

Delovni čas je še en dejavnik, ki potrjuje definicijo profesionalnih poker igralcev. V navadni službi je delovnik v povprečju osem ur in pet dni na teden. Kar se tiče pa poker igralcev, ki se odločijo za profesionalno pot, pa se le-ta podaljša za nekaj ur. Seveda v to ni všteto le igranje pokra, temveč tudi učenje strategij in analiza igre. Za intervjuvanca 1 (2015) »delovni čas ni natančno določen in se pogosto razvleče na cel dan«. Igra od 35 do 40 ur na teden in učenje mu vzame še kakšnih dodatnih 10 ur. Če je le možno, si vzame nedelje proste, kar pa se v velikih primerih ne zgodi. Intervjuvanec 2 (2015) na teden naredi približno 50 ur, od tega največ zvečer in ponoči, saj je igra takrat najbolj dobičkonosna. Razlog tiči v tem, da statistično največ igralcev pokra igra zvečer, če pa želijo igrati proti Američanom, pa se ta ura podaljša še preko polnoči.

² Hazardiranje, igranje na srečo.

Posamezniki se odločajo za takšno vrsto kariere po večini zgodaj, ko še imajo veliko časa in večjo zagnanost. Kot že omenjeno, imajo verjetno največji vpliv poker oddaje, ki so prenašane po televiziji in pa tudi zgodbe o uspehu. Intervjuvanec 3 (2015) je začel igrati pri svojih 18-ih letih, na njega pa je vplivala predvsem tekmovalnost in potencialni zaslužek od doma. Na intervjuvanca 2 (2015) so vplivali predvsem filmi in pa dobri poker igralci, ki so se pojavljali v njem. Njegovi začetki so bili pri 25-ih letih in 12 let kasneje je pustil svojo dosedanja službo ter začel profesionalno pot pokra. Intervjuvanec 1 (2015) se je odločil za ta način prvotnega zaslužka šele pri 29-ih letih in njegov vpliv je bil prav prijatelj, ki je že precej uspešen igralec. Intervjuvanka 4 (2016) je začela igrati poker v študentskih letih, za njeno uspešno karierno pot pa je kriv njen fant, sedaj že mož, ki se je profesionalno ukvarjal s pokrom že prej. Pri zelo zgodnjih 15-ih letih pa je pričel s pokrom intervjuvanec 5 (2016), ki pravi, da so nanj najbolj vplivali forumi in knjige o uspehu. Ker je bil že od prej ljubitelj spletnih iger, je bila transformacija zanj enostavna. Ob tem pa je še dober poznavalec strategije in ima veščino hitrega branja. Prav zato je že zelo zgodaj začel služiti veliko denarja s pokrom in tako postal tudi profesionalni poker igralec.

2.3 Vloga sreče in veščine v pokru

Ali je poker igra na srečo ali veščinska igra? Ta debata poteka verjetno že od samega nastanka igre in še vedno ni pravega odgovora. Je pa zato zanimiv problem, saj je v skoraj vsaki državi drugače rešen ali tretiran. V večjih državah so igre na srečo prepovedane ali regulirane, pravila za veščinske igre pa so bolj ohlapna. In kam spada poker (Etchells 2015)?

To dilemo smo z razlogom umestili v prvo poglavje, saj bi lahko trdili, da je ključna za vse nadaljnje probleme. Namreč če bi bila igra poker priznana kot veščinska igra, bi tudi igralci oziroma akterji bili drugače tretirani s strani države. Vse države na svetu imajo obdavčene veščinske igre, tako pri tem ne bi prišlo do nobenih nesoglasij. Prav tako so vse igralci veščinskih iger lahko zaposleni in imajo ustrezen status. A vendar večina držav ne umešča pokra med veščinske igre ampak med igre na srečo.

Slovenska zakonodaja določa, da spada igra poker med posebne igre na srečo, ki jih igralci igrajo drug proti drugemu. Tu nastane dilema, saj je po zakonodaji to igra na srečo, a vendar večina igralcev in poznavalcev zatrjuje drugače. Pri igri poker je potrebno predvsem znanje matematike, statistike ter celo psihologije. »Najboljši igralci na svetu znajo vsa razmerja in odstotke na pamet, odlično pa obvladajo tudi branje nasprotnikov, tako da se zdi, kot da vam vidijo v dno duše« (Krieger 2012, 18). Krieger pravi, da se pri pokru vse vrti okoli strategije,

saj je to njeno bistvo in zagon. »Če nimate volje in poguma za sprejemanje odločitev o tem, ali staviti, višati ali morda odstopiti, je verjetno bolje, da igrate loto. Za poker mizo prinašata nadzor nad vašo usodo zgolj strategija in znanje« (Krieger 2012, 16).

Duke (Huffington post 2016) primerja vlogo sreče na olimpijskih igrah 2016. Pravi, da čeprav olimpijski športi zahtevajo večinoma veščino, se športi razlikujejo med seboj glede na element sreče, ki lahko vpliva na končni rezultat. Pravi, da kot primer plavanje, tukaj skoraj da ni elementa sreče, saj je variacija zelo majhna. Medtem je veliko nasprotje gimnastika, kjer je element sreče še kako pomemben. Bradlja je še posebej tvegana, saj je prostora za napake ogromno. Nasprotnik se lahko samo narobe dotakne bradlje ali narobe izvede vajo, pa se bo to zelo poznalo na rezultatu. Lahko si povprečen atlet, pa na dani dan lahko premagaš tudi najboljše, če naredijo napako. Dukova izpostavlja Olimpijske igre 2016 ter njihovo najboljšo atletičarko Simone Biles, kjer je bila Bilesova zelo prepričana v svojo zlato medaljo ter je to javno spregovorila. Pa vendar, kako je to lahko vedela oziroma kako je lahko bila tako zelo prepričana vase, ko pa je toliko možnosti za napake? Rezultat je bil pričakovan in Bilesova je resnično osvojila zlato medaljo. Pa ne samo to, premagala je svojo najbližjo teknico za več kot 2 točki, kar je ogromno. Njena veščina pa je bila tako dobra, da bi lahko tudi padla z bradlje³, pa bi še vedno zmagala.

Celotna poanta Dukove je, da večji veščinski razpon ko imaš, manj ima na rezultat vpliv sreča. Tako je tudi pri igri poker. Če igra profesionalni poker igralec proti nekemu, ki komaj pozna igro, bo zelo verjetno, da na rezultat ne bo v veliki meri vplivala sreča. Seveda se lahko zgodi, vendar so možnosti manjše. Če pa igrata dva zelo dobra igralca ali dva slaba igralca drug proti drugemu, bo na rezultat zelo verjeno vplivala sreča. Dukova (2016) izpostavi tudi igro dveh moštev ameriškega nogometa. Če igrajo Boston Red Sox proti veliko slabši ekipi v manjši ligi, bodo zelo verjetno v večini zmagali. Če pa igrajo proti svoji konkurenci New York Yankees, pa bo element sreče zelo prisoten (domačo okolje, navijači, sonce, dež, itd). Prav zato so vsa velika prvenstva odigrana sedemkrat, saj bi lahko samo v eni igri imela sreča prevelik vpliv. Tako zmaga tista ekipa, ki je v vseh medsebojnih tekmah večkrat zmagala.

Drugi primer, kjer je nekdo ustvaril tako zelo velik razpon med njim in svojimi tekmeci, da si je lahko privoščil napako in še vedno zmagal je primer prav slovenskega športnika Petra Prevca. Smučarski skakalec, ki je sezono 2015/16 končal daleč pred vsemi, je na tekmi v Vikersundu kot prvi na svetu zmagal kljub padcu. V finalu je po pristanku pri 249 metrih

³ Padec iz bradlje je odbitek ene točke.

podrsal s hrbtom po snežni podlagi in pri tem še vedno prejel dovolj veliko število točk, da je zmagal tekmo (Slovenske novice 2016). Tudi tukaj je prisoten velik element sreče, saj lahko nasprotniki naredijo manjšo napako pri pristanku ali pa so vetrovne razmere slabše. Vendar kot že omenjeno, če športnik/igralec naredi tako velik veščinski razpon pred svojimi najbližjimi tekmeci, ima tudi prostor za napako oziroma slabše razmere in posledično sreča ne igra velike vloge. Teh športnikov pa ni prav veliko, saj je to izredni dosežek, ki ga vidimo le parkrat na generacijo.

Ena najbolj znanih raziskav na to temo, ki sta jo naredila Steve Levitt ter Thomas Miles, je potrdila sume marsikoga, da poker je in vedno bo veščinska igra. Njuna študija je temeljila na dogajanju glavnega turnirja World Series of Poker leta 2009 in 2010. Razdelila sta igralce v dve skupini; v prvi so bili igralci vešči igre in v drugi vsi ostali. Njuna analiza je pokazala, da so igralci iz prve skupine vknjižili donos v vrednosti 30,5 %, medtem ko ostali iz druge skupine v povprečju izgubili 15,6 %. »S to metodo, ki jo med drugimi uporabljajo tudi za ocenjevanje sposobnosti upraviteljev različnih finančnih skladov, sta ekonomista dokazala, da v pokru veščina in znanje res igrata pomembno vlogo, saj igralcu na dolgi rok prinašata določene uspehe, medtem ko zanašanje zgolj na srečo na dolgi rok ne prinaša rezultatov« (Žurnal 2011).

Seveda pa, če hočemo potrditi sum, da poker je veščinska igra, je potrebno vedno gledati na dolgi rok. "Osnovno pravilo pokra je pravi, da lahko kratkoročno vsakdo zmaguje, a le boljši igralci izvečejo iz svojih zmag več in ob porazih izgubijo manj tudi potem, ko zmanjka sreče in se karte ohladijo" (Krieger 2012, 16). Na koprskem turnirju leta 2011 so igralci trdili, da gre pri pokru za umetnost rokovanja s kartami in ne golo srečo. Ta dilema naj bi bila prisotna samo še pri laikih. Čeprav lahko izgubiš z najboljšim parom v rokah, še vedno priča dejstvo, da je poker veščinska igra, saj na turnirjih, tudi v svetovnem merilu, zmagujejo eni in isti obrazi (Preberi si 2011).

Uspešni poker igralec Tessaro v svojem blogu (Party poker 2011) piše o povezavi med pokrom in srečo. Pravi, da je poker veščinska igra in da sreča nima pretežnega vpliva na igro. Sicer pa da je mešanica med veščino in srečo. Vendar večjo veščino ko imaš, manjši vpliv ima sreča in obratno. Najboljši poker igralci na svetu poskrbijo, da nima sreča zadnje besede pri njihovih rezultatih. Pogosto jih definira kako dobri igralci so prav ta varianca in zibanje med znanjem in srečo. Za tiste, ki so novi v tej igri, bi resnično lahko rekli, da je poker igra na srečo. Le-ti ne poznajo nasprotnikovih kart in tako igrajo na srečo. Medtem ko veščinski

igralci v večini primerov vsaj približno vedo, kaj ima nasprotnik v rokah in tako imajo večje možnosti za zmago. Kot primer navede, da bi bil začetnik pripravljen žrtvovati vse svoje žetone za par dam, ne glede na to, če je *flop* na mizi z asom in dvema kraljema⁴. Ne upoštevajo možnosti, kaj ima nasprotnik v rokah. Prav zato bi nekdo lahko rekel, da je imel nesrečo pri kartah. Vendar to ni čisto res. Dobri igralci bi s tem parom in takšnim *flopom* odstopili, saj realno gledano nimajo veliko možnosti za zmago. Tako s tem sicer ne bi ničesar zaslužili, pa vendar tudi ne izgubili.

Seveda bo “*bad beats*”⁵ vedno del pokra, vendar je to zgolj tista varianca. Če bi dobivali vedno znova *full house*⁶, bi sčasoma sigurno naleteli na *poker*⁷. Temu bi lahko rekli nesreča, pa vendar tudi normalna statistika oziroma varianca. Posledično bomo izgubili, pa če si Phil Hellmuth⁸ ali Doctor Phil⁹. Tukaj pride na svoj račun mentaliteta in psihologija igre. Kako prenesti, ko *bad beatsi* pridejo na vrsto. Normalno je, da če igraš veliko pokra, bodo prišli tako dobri, kot slabi časi. Skrivnost uspeha je prav kontrola nad nihanjem in ogromno veščine, ki bo premagala srečo (Party poker 2011).

Dilema o pokru kot igri na srečo in veščinski igri je v Ameriki nenavadna, saj je velika podobnost med igro in sistemom prostega trga, ki je eden od temeljev ameriškega načina življenja. Poker tudi navadno imenujemo “America’s card game”. Profesionalni igralci tretirajo poker kot umski šport. Pa ne samo eksperti, vendar tudi javnost dojema poker kot šport, prav zato je predvajan na ESPN¹⁰. Avgusta 2012 je sodnik Jack B. Weinstein, zvezni sodnik v Brooklynu določil, da je poker pretežno veščinska igra in ne igra naključja. To je obrazložil z dejstvom, da denar ne gre k najsrečnejšemu igralcu za mizo, vsaj ne na dolgi rok. Na koncu vedno pobere največ denarja najboljši igralec. Veščine, ki jih mora imeti igralec, vključujejo branje drugih igralcev, prikrivanje svojih namer in ocenjevanje verjetnosti svojih kart. Po mnenju sodnika najbolj spretni poker igralci zaslužijo enako visoke plače kot profesionalni športniki. To pa ne pomeni, da poker nima veze s srečo. Kaj definira poker med igre na srečo je prav aktivnost stavljanja denarja. V mnogih državah obravnavajo igre na srečo bistveno drugače od veščinskih iger. Lahko si najboljši igralec pokra na svetu, pa se še vedno srečuješ z elementom tveganja. Enako velja za druge, ki stavljajo in uporabljajo svoje znanje,

⁴ V takšnem primeru je zelo velika verjetnost, da če je nasprotnik klical, ima v rokah boljše karte oziroma *hand*.

⁵ Nesreča pri kartah oziroma igri.

⁶ Hand, ki tvorijo tris in par kart.

⁷ Štiri enake karte.

⁸ Ameriški profesionalni poker igralec, ki je dosegel rekord štirinajstih najbolj prestižnih poker nagrad na svetovnih prvenstvih.

⁹ Ameriška televizijska osebnost in voditelj lastnega šova Dr. Phil.

¹⁰ Televizijski kanal, kateri se osredotoča na športne dogodke in športno poročanje.

da bi pridobili prednost, kot so števcji Blackjacka, profesionalni igralci video pokra in spretnostni handicap¹¹ igralci, ki tudi kdaj izgubijo (Ray in Carter 2015).

Za poker igralce je zelo pomembno tudi branje nasprotnikov. Krieger (2012, 36) pravi, da so "nekateri igralci kot odprte knjige, drugi kot zavarovan bančni trezor". Če bi poznali karte v nasprotnikovih rokah, bi lahko vedno sprejeli pravo odločitev glede na dano situacijo. To pa ne pomeni, da bi zmagali v vsaki igri, saj lahko ima nasprotnik veliko boljše karte ali pa veliko sreče in ujame pravo karto v za nas nepravem trenutku. Dejstvo pa je, da bodo rezultati boljši, če bi znali oceniti, kaj drži v rokah nasprotnik.

Kaj naredi poker tako privlačen za učenje in igranje? Krieger pravi: "Če bi denar ne bil pomemben element te igre, ne bi bil poker nikoli tako vrhunski preizkus volje in znanja. Brez vložka denarja bi postal le ena od mnogih iger na srečo, v kateri bi vsak igralec držal karte vse do konca, ko bi vedno zmagala najboljša kombinacija. V tem primeru bi bil poker igra za otroke in ne preveč večše odrasle" (Krieger 2012, 12). Prav element denarja oziroma zaslužka je tisti, ki naredi igro bolj privlačno.

Dandanes se poker lahko naučiš v petih minutah, a vendar izpopolnjuješ svojo igro celo življenje. Pomembno je, da vsak igralec razvije svojo perspektivo, ki mu omogoča umeščenje vseh informacij in nasvetov v ustrezno strukturo. Prav s tem pridobiva znanje, ki preprečuje igranje na srečo in skakanje iz skrajnosti v skrajnost. Ključ do uspeha pa je razmišljanje in spreminjanje strategij. Tisti, ki se tega ne zavedajo, običajno zgubljajo in za to krivijo usodo, delilca, slabe karte in podobno, ne zmorejo pa poiskati slabosti v svoji igri (Krieger 2012).

Če povzamemo vse napisano, lahko nedvomno potrdimo, da pri pokru prevladuje element znanja nad elementom sreče. Vendar je potrebno gledati na dolgi rok. Kar naredi profesionalne poker igralce tako dobre je prav ta vrlina, da kljub elementom nesreče le-ta ne vpliva na njihove rezultate. Prav zato lahko ponekod že najdemo igro poker med večinskimi igrami. A vendar še vedno prevladuje mnenje med državami, da je poker igra na srečo.

¹¹ Igralci, ki imajo spretnost izračunati prednost ekipe ali drugih igralcev. Z različnimi metodami lahko predvideva rezultat dane športne tekme.

3 Komparacija med državami

V tem poglavju se bomo posvetili komparacijam poker zakonov med različnimi državami. Sprva bomo predstavili poker zakone v nekaterih državah Evropske Unije, nato podrobno opisali pravno situacijo za poker igralce v Sloveniji, kjer si bomo pomagali z odgovori Finančne uprave Republike Slovenije, kot tretje pa pojasnili, zakaj je prišlo do trenutne situacije v Združenih državah Amerike. ZDA smo vključili v raziskavo zato, ker ima enega najstrožjih ter reguliranih sistemov za poker igralce in pravila. Nekateri bi celo trdili, da je en najbolj vzglednih primerov. Za lažje razumevanje ter primerjavo bomo poglavje zaključili s podpoglavjem, kjer bomo na praktičnem primeru Svetovnega prvenstva v pokru 2014 prikazali, kako se sistemi ter plačevanje davkov razlikuje med državami.

3.1 Poker zakoni v nekaterih državah EU

Za natančnejšo analizo različnih zakonov za spletni poker bomo opisali nekaj držav Evropske Unije, kjer so le-ti regulirani drugače. Vsaka država ima svoj način urejanja, nadziranja in sprejemanja spletnega pokra. Nekje je popolnoma legalen in dovoljen, spet drugje pa popolnoma prepovedan. Nekatero državo, med katere spada tudi Slovenija, pa se še vedno zadržujejo nekje na meji dovoljenega in nedovoljenega. S tem, da država legalizira spletni poker, prinese prednosti in slabosti za igralce. Prednost je, da je njihova dejavnost popolnoma legalna in ne bodo imeli problemov. Slabost pa so davki, katerih višina se razlikuje od države do države. Tiste države, ki so na meji dovoljenega, navadno nimajo obdavčenega spletnega pokra, vendar tudi ni povsem legalen. Ne smemo zanemariti možnosti, da se lahko v bodoče profesionalni poker igralci srečujejo s takšnimi in drugačnimi zakonodajnimi problemi.

Najbolj znane države po svetu, katere obdavčujejo spletni poker so Francija, Nemčija, Italija, Rusija, Izrael, Avstralija, Kanada in Združene države Amerike (Finančna uprava Republike Slovenije 2016). V magistrski nalogi smo opisali še Španijo in Dansko, kateri imata spletni poker obdavčen. Fenomen iger na srečo rešujejo države različno, še posebno v zahodni Evropi, kjer se države srečujejo s pomanjkanjem zakonodaje, državnim monopolom in do držav, ki sprejemajo tako zunanje, kot lokalne ponudnike (Everymatrix 2016). Popolnoma druga slika je vzhodna Evropa, kjer se države po večini srečujejo s sivim območjem za spletni poker. Tiste države, ki so bile pod Sovjetsko zvezo, so še vedno pod vplivom njihovega režima, ki je striktno prepovedoval igranja na srečo. Sicer zaradi novih uredb Evropske Unije in zanimanja za igre na srečo po večini vse države sledijo tistim, ki so ga že legalizirale.

Če so poker zakoni med državami zelo kompleksni, pa so lažje razumljeni v tistih državah, kjer je spletni poker prepovedan. Te države so ZDA (vsaj v večini zveznih državah), Turčija, Nizozemska in Kitajska. Težje razumljeni so v državah, kjer prevladuje državni monopol, kot so Portugalska in Norveška. V to skupino se uvrščajo tudi nekatere druge države, ki ne prepovedujejo, vendar dovolijo igranje samo na straneh z licenco, pridobljeno v njihovi državi. Teh licenc pa nekatere ne ponujajo (Grčija). Potem so tukaj države, ki imajo precej razumljivo zakonodajo za igre na srečo, vendar ni specifičnega zakona za spletne igre na srečo (Slovenija, Hrvaška, idr.). Najbolj težavni zakoni pa so v državah, kjer so igre na srečo prepovedane, vendar nekaj njihovih zveznih držav vseeno dovoli igrati. Primer je ZDA, kjer New Jersey in Nevada dovoljujeta igre na srečo in spletni poker ter Nemčija, kjer je zvezna država Schleswig-Holstein dovolila igranje, vendar pod posebnimi pogoji. Evropska Unija se osredotoča na ta problem v vseh članicah in poskušajo urediti, da bi bil celotni EU trg povezan in bi lahko vsi državljani članic igrali na skupnem trgu. Kar nekaj držav, med njimi tudi Slovenija, je v postopku ureditve te nove zakonodaje ali pa so jo že sprejeli. Vendar bo zanimivo videti, kako bodo to rešile večje države, kjer je strikten monopol, kot sta Francija in Italija. Za njih bo zelo težko dopustiti, da bodo odprli italijanska podjetja iger na srečo s francosko licenco, ali obratno (Elliot 2016).

3.1.1 Francija

Poker in igre na srečo so v Franciji popolnoma legalni. A vendar to ne pomeni, da ni potrebno plačevati davkov. Prav nasprotno, saj so davki tako veliki, da se veliko igralcev odloči igrati raje na nedovoljenih straneh ali pa se preprosto izselijo iz države. Poročajo tudi, da je postala Francija model, kako se ne ureja in regulira te industrije (CalvinAyre). Vse se je začelo leta 2010, ko je Francija podlegla pritisku Evropske unije in je sprejela Zakon o igrah na srečo¹². Kot opisuje Burns (2015), je zakon spisal regulativni organ za spletne igre (v nadaljevanju ARJEL), čigava odgovornost je bila urediti spletno igralništvo v Franciji.

Zakon o igrah na srečo je vplival najbolj na igralce, saj je razpustil monopol vlade, ki je trajal pred navedenim zakonom. Tako je francoski trg odprl vrata konkurenci iz drugih držav Evropske Unije. 35 podjetij je zaprosilo za licenco in tako so postali prvi nevladni subjekti, ki so ponujali spletni poker, športne stave in konjske dirke. Ob tem pa izpustili igre, kot so ruleta, igralni avtomati in namizne igre, saj bi lahko bile preveč zasvojljive. Še do današnjega dne tradicionalne igralnice niso pridobile licence v Franciji. Po drugi strani pa so pridobili

¹² Številka zakona 2010-476

licenco nekateri evropski velikani, kot so PokerStars, PartyPoker, Everest Poker in še mnogi drugi. Če je bila to dobra novica za poker igralce, pa zagotovo niso bili davki, ki jih je prinesel s seboj zakon (Burns 2015).

Mnoge države se še vedno sprašujejo, kako obdavčiti poker. Francija je ta problem rešila z dvigom mizne pristojbine oz. »*rake-om*«. Povprečje *rake-a* drugih ponudnikov spletnega pokra je 4–5 %. To pomeni, da za vsako igro igralnica vzame 4–5 % vsote celotnega zneska dane igre. V Franciji pa je ta delež zvišan še za dodatna 2 % zahvaljujoč državi, tako da lahko igralnica pobira na vsako igro do 7,5 %. Na športne stave pa celo do 8,5 %. Davek na dohodek znaša kar 37 %, kar je najvišji davek med vsemi državami, ki imajo reguliran poker (Poker News 2016č). To občutno zvišanje so najbolj občutili igralci, ki pravijo, da je veliko težje zaslužiti denar. Nekaj strani je moralo zaradi previsokih davkov tudi zapreti svoja vrata. Burns (2015) pravi, da pa to še ni vse, saj so poleg davkov omejili tudi prostor samo na Francijo. To pomeni, da lahko igralci igrajo samo znotraj svoje države in se ne morajo pomerjati s tujci. Kar pa v teoriji pomeni manj možnosti za zaslužek za igralce in manj strank za igralnice.

To je bil glavni povod za veliko večino igralcev, ki so se odločili igrati na nedovoljenih straneh, lociranih v drugih državah. Dobra stran tega je, da vlada še ne regulira igranja na straneh, ki nimajo licence v Franciji, zato igralci mirne vesti igrajo z večjo konkurenco iz celega sveta. Njihov regulatorni režim trdi, da ta zakon ščiti trg pred kriminalnimi dejavnostmi. To pa delajo z zaščitnimi in varnimi transakcijami, kontrolo ter limiti (CalvinAyre).

Kot poroča Poker News (2016č), četrтина francoskih igralcev pokra igra na nelegalnih straneh. »Raziskava, ki so jo pred kratkim naredili pri Francoskem centru za spremljanje odvisnosti (OFDT) je pokazala, da kar 23,5 % francoskih poker igralcev na spletu igra na straneh, ki niso regulirane s strani državnega regulatorja – ARJEL«. Pravijo, da se od sprejema zakona promet na spletnih straneh počasi zmanjšuje. Največji padec je bilo zaznati leta 2013, ko so se prihodki znižali iz 297 na 259 milijonov evrov. Predvideti je lahko, da so profesionalci odšli iz države ali pa da igrajo na nedovoljenih straneh (Poker News 2016č).

Nekdanji predsednik ARJEL-a, Jean- François Vilotte je ob tej situaciji rekel: "Za spletni poker je trenutno precej težko obdobje, a to ni le v Franciji, saj imajo v Španiji in Italiji podoben problem. Kakorkoli pogledaš na situacijo, je edina rešitev za licencirane strani ta, da postanejo bolj prilagodljive in dajo igralcem tisto, kar si želijo. Drugače se dela usluga

nelegalnim stranem, ki tako iz dneva v dan pridobivajo več uporabnikov” (Poker News 2016č).

Do današnjega dne se ta problem v Franciji še ni uredil in večina profesionalnih igralcev še vedno igra na nedovoljenih straneh. Seveda ne vidijo problemov, saj država ne regulira strani, ki niso pridobili licence. Druga alternativa pa jim vedno ostane selitev ali pa kot pravi intervjuvanec 1 (2015) za Slovenijo: »Odvisno od stopnje obdavčitve, ampak glede na požrešnost naše države, verjetno ne bo druge opcije, kot selitev (navidezna) v tujino«. In po raziskavi sodeč, so to alternativo igralci še kako vzeli resno.

3.1.2 Italija

Italija je ena tistih držav, ki je po sprejetem finančnem aktu leta 2007, legalizirala poker in ga priznala kot spretnostno ali veščinsko igro. V letu 2011 pa je vlada legalizirala tudi poker igre za pravi denar in veliko drugih kazino iger. Vse to je privedlo do rasti te vrste industrije. Finančni akt je legaliziral tudi spletne igre na srečo kot je spletni poker (GamingZion).

Bil je čas, ko je italijanska vlada poskušala nadzorovati in zatreti spletno igralništvo. Spoznali so ga za nelegalnega v Italiji in so poskusili onemogočiti dostop tujim ponudnikom spletnih iger. Ko je ta poskus spodletel, je italijanska vlada poskušala sama voditi strani spletnega pokra in drugih iger. Končno so se vdali in leta 2007 sprejeli zakon, ki je legaliziral vso spletno igralništvo v Italiji.

Podobno kot v Franciji, tudi italijanski igralci plačujejo davke na svoje zmage le na tistih straneh, ki so del organiziranega in licenciranega igralniškega trga v Italiji. »Italijanski igralci pokra za velike vsote se trenutno bolj kot nasprotnikov za mizo bojijo svoje davčne uprave« (Poker News 2016a). Dodajajo, da je bila narejena preiskava, s katero so želeli ugotoviti, koliko zaslužijo ti igralci z igranjem pokra preko spleta in kako bi država lahko imela kaj od tega. Zapisi iz leta 2011 pričajo, da je bil italijanski trg daleč največji v Evropi, saj se je iz leta 2009 povzpел iz 3,4 milijarde evrov na 4,8 milijarde evrov v 2010. Takratna predvidevanja so bila, da se bo trg celo potrojil, saj so strani lahko vključile igre za denar, medtem ko so prej bili na voljo samo turnirji (Poker News 2016a). Spet drugi pa poročajo, da je bil »spletni poker še pred leti vzhajajoča zvezda spleta, leta 2008 so prihodki v tej industriji po izračunih časnika Financial Times dosegli že šest milijard dolarjev« (Bratanič 2014, 32). Ta podatek zagotovo kaže, da je bil italijanski trg daleč največji.

A leta 2013 so že poročali, da se je italijanski trg skrčil za več kot tretjino, s tem pa upadajo prihodki v davčno blagajno. »In še dodatno bodo upadli, italijanski profesionalci v pokru se namreč selijo v tujino, tudi v Slovenijo« (Bratanič 2014, 32). Dodaja, da če bi svetovni poker krizo še preživel v dobri kondiciji, se proti raznim vladam, ki so si želele odrezati kos pogače, ni mogel boriti. Današnja situacija v Italiji dokazuje, da jim je lahko žal. »Italijanski inštitut Bruna Leonija je namreč izračunal, da so višji davki za igralnice in omejevanja igranja s tujimi državljani pregnali toliko igralcev, da Italija danes pobere precej manj davka kot pred leti« (Bratanič 2014, 32).

Kako slabo gre reguliranim italijanskim spletnim igralnicam pokra priča dejstvo, da je vrednost celotnega svetovnega trga leta 2013 upadla za štirikrat, in sicer za 9 % na slabe 3,5 milijarde dolarjev (Bratanič 2014).

Z letom 2016 je italijanska vlada sprejela nov davčni režim, pri katerem so poker turnirji in veščinske igre obdavčene z 20 % bruto prihodka. Vsi dogodki in stave morajo biti potrjene s strani organa za igre na srečo, medtem pa vsi rezultati knjiženi in na pregled le-tem organom. Druga četrtina leta se je začela z veliko policijskimi racijami proti ponudnikom, ki nimajo urejenih licenc. Njihov glavni namen je, da si tudi oni pridobijo licence za prirejanje spletnih iger na srečo (Coraggio 2016).

Podobno kot v Franciji, spletno-igralniški monopol v Italiji vodi država in vlada, ki je popustila pritiskom Evropske Unije in sprejela zakon o spletnih igrah na srečo. Spletno igralništvo je legalno in igralcem ni potrebno plačevati davkov na zmage. Zato pa plačujejo davke igralnice oziroma prireditelji. Pobirajo jih na način zviševanja *rake-ov* vsake igre. Torej na vsako igro, ali je odigrana ali ne, igralnica pobere dodatna 2 % na račun davkov. Obveznost prirediteljev je, da nadzorujejo vsako igro in imajo zabeležene vse rezultate. Te pa morajo posredovati vladnemu nadzornemu organu in morajo biti vidni vsak trenutek. Seveda pa se tudi v Italiji najde kar nekaj ponudnikov, ki niso pridobili licence in še vedno prirejajo spletne igre na srečo. Igralci, tako amaterji kot profesionalci, se poslužujejo vseh ponudnikov, pa naj bodo z licenco ali brez. Tako si zagotovijo več nasprotnikov in tako tudi večje možnosti za zaslužek. Zaradi zakonodaje pa se je veliko profesionalnih igralcev preselilo fizično ali navidezno v druge države, kjer davki na poker (še) niso urejeni. Med te države spada tudi Slovenija, saj je verjetno neke vrste oaza za profesionalne poker igralce.

3.1.3 Nemčija

Nemčija je verjetno ena najbolj samosvojih in razgibanih držav, kar se tiče zakonov o igrah na srečo. Marsikateri poker igralec še dandanes ne zna odgovoriti, ali je njegovo igranje zakonito. Najprej so morali pojasniti kje igrajo in kaj igrajo, nato katero leto se piše in edino tako se lahko določi, ali je legalno. To pojasnjuje, da so se zakoni zelo spreminjali, a vendar je največje probleme povzročala razlaga zakona v 16-ih zveznih državah Nemčije. Trenutno so spletne igre na srečo, med katere spada tudi spletni poker dovoljene, vendar so bili vrsto let nedovoljeni.

Še ne dolgo nazaj je bilo v Nemčiji legalno prirejanje denarnih poker iger in turnirjev samo v državnih kazinojih. Vso ostalo prirejanje iger za denar zunaj teh kazinojev je bilo prepovedano in kaznovano. Z nekaj izjemami, kot je igranje za manjše zneske v manjših okoljih. Popolnoma druga stvar pa je spletno igralništvo, med katere spada tudi spletni poker. Poker News (2014c) navaja, da je zelo težko razumeti nemške zakone za spletni poker. Največjo zmedo so povzročale vse zvezne državi, kjer je vsaka razumela zakon drugače. Ob tem pa niso sodelovale oziroma niso hotele sodelovati med seboj in ustvariti homogenega območja. Petnajst od šestnajstih držav ni dovolilo prirejanje spletnih iger, a vendar niso nikoli pojasnile, ali je prepovedano igranje preko spleta ali ne. Nihče tudi ni bil kaznovan zoper igranja spletnega pokra.

Edina zvezna država, ki je dovoljevala prirejanje spletnih iger na srečo je bila Schleswig-Holstein. V letu 2012 je začela podeljevati licence za spletno prirejanje iger na srečo, vendar so lahko pri njih igrali le prebivalci te države. Med njimi so bili tudi poker velikani, kot so PokerStars, 888 in Ladbrokes. Na nesrečo vseh prirediteljev in igralcev pa se je malo po sprejetju tega zakona v državi zamenjala vlada, ki se je odločila, da prekličejo celotni del te odredbe. Tej napovedi ni sledila, saj niso bili prepričani, da bo ostal spletni poker legalen in urejen v državi (Poker News 2014c). Na kratko povedano, ni bilo dovoljeno prirejanje spletnih iger na srečo (razen v omenjeni državi), vendar igranje spletnih iger na srečo ni bilo kaznovano.

Do leta 2010 se je smatral poker kot igra na srečo in ni bilo potrebno plačevati davkov, saj se zaslužkov od pokra ni dalo oceniti. Kot navaja Poker News (2014c), pa se je leta 2012 zgodil preobrat, ki je postavil nemški zakon na glavo. Takratni dvakratni zmagovalec Svetovnega prvenstva v pokru, prejemnik dveh zapestnic, je bil obtožen neplačevanja davkov. V znanem Eddy-Scharf sojenju so mu očitali, da ni plačal davka na zaslužek kot komercialni prihodek,

saj naj bi bil ta povezan z njegovimi spretnostmi. Sodišče v Kölnu je odredilo, da mora oseba, ki redno ustvarja prihodke od pokra, plačevati redne davke na prihodke. Torej, čeprav se je poker tretiral kot igra na srečo, kjer ni potrebno plačevati davkov, je bil Eddy Scharf obsojen na plačevanje davkov, saj v njegovem primeru naj bi bila to večšina. Veščinske igre pa so v Nemčiji obdavčene. Kölnska odredba je dolgo obveljala predvsem za tiste, katerim poker prinaša glavni vir dohodka. Profesionalni poker igralci so se zato raje preseljevali v države, kjer ni potrebno plačevati davkov. Pri nemških državljanih sta bili Avstrija in Anglija najbolj priljubljeni.

Vso to dogajanje pa ni ostalo stran od oči Evropski Uniji. Evropsko sodišče je namreč razsodilo: »da je nemška prepoved spletnega igranja v nasprotju z zakonodajo EU in je Nemcem naložilo, da naj v kar najkrajšem možnem času spremeni svojo zakonodajo« (Poker News 2012b). V začetku leta 2016 je Evropsko sodišče razsodilo, da je nemška zakonodaja, ki ureja to področje v nasprotju z evropsko zakonodajo in je torej nelegalna. To pa je razveselilo nemške ljubitelje spletnega igranja in pokra. Poker News (2016e) tudi poroča, da se je sam primer sicer ukvarjal z vprašanjem urejanja spletnih športnih stav, vendar pa strokovnjaki pravijo, da v tem primeru velja tudi za poker. »V začetku je 15 nemških zveznih držav dalo zahtevek za omejitev licenc na sedem operaterjev in na omejitev davka na 17 %. Kasneje so bile te zvezne države pod velikim pritiskom in so posledično omejile število licenc na 20 ter omejile davek, ki se gleda na posameznika in znaša 5 %« (Poker News 2016e).

Pogovor z nemškim profesionalnim poker igralcem¹³ nam je razkril, da so težave zdaj vidne bolj kot kadarkoli. Igralci ne vedo, kje je tista meja, pri kateri bodo morali začeti plačevati davke državi. Ne vedo, kako sploh utemeljiti svoje prihodke od pokra, saj je uradno nedovoljen. Tako je zaradi nakupa luksuzne dobrine naš vir bil obsojen na neplačevanje davkov in ne na nedovoljeno igranje. Zaradi pomanjkanja znanja, virov informacij in primerov tudi odvetniki nimajo ustreznega znanja ter najbolj pogosto svetujejo selitev v tujino. Kje je tista meja, kjer ločujejo profesionalne poker igralce od amaterskih, ki morajo plačevati davke, pa igralci in verjetno tudi država sama, še vedno ne vedo.

3.1.4 Španija

Španija je sledila svojima predhodnicama Franciji in Italiji ter kot tretja članica EU legalizirala spletni poker. Zgodovina iger na srečo v Španiji sega vse tja do 1977, ko je španska vlada legalizirala vse spretnostne igre in leta 1981 še igre na srečo. To je odprlo vrata

¹³ Vir informacij je v osebni (avtorjevi) bazi podatkov.

igralniški industriji in posledično je zdaj že 33 kazinojev, ki so locirani v državi. Španija ponuja tudi spletni poker za vse njihove državljane, ki pa imajo možnost igrati še dodatno špansko verzijo pokra, ki je zelo podobna Hold'em (Poker laws 2016č).

Poker laws (2016č) navaja, da je spletni poker nereguliran odkar je bil sprejet španski zakon o igrah na srečo leta 2011 in stopil v veljavo leta 2012. Pogoji za pridobitev licence so v Španiji najstrožji, saj morajo slediti drugačni obliki obdavčitve. Njihov sistem temelji na dobičku in ne na prihodku, kot je to urejeno v nekaterih drugih državah, kot so Francija, kjer so obdavčene poker strani, ki temeljijo na prihodkih. Obdavčitev dobička omogoča poker sobam, da so bolj radodarni do igralcev, jim omogočajo večji *rake-back* in različne nagrade, ki pa so neto dobiček in zato niso obdavčene. Strogi ukrepi pa sledijo tudi spletnim ponudnikom, ki nimajo urejene licence, vendar to še ne pomeni, da teh zato ni. Prav nasprotno, okoli 43 % španskih spletnih poker igralcev igra na prav teh, nedovoljenih straneh. Zaenkrat država še ne preganja teh igralcev, vendar je možno, da se bo kaj kmalu odločila nasprotno, saj je konec koncev cilj vlade reducirati takšne igralce in jih prepričati, da igrajo na licenciranih straneh.

V primerjavi z drugimi državami, je spletna stran PokerStars trenutno številka ena na svetu. In prav španski PokerStars se lahko pohvali z ogromno prometa, ki jih konstantno postavlja med 10 najbolj prometnih strani na svetu. Ta stran pa je licencirana in posledično samo za španske državljane in prebivalce. Med uspešnimi spletnimi poker strani pa lahko še najdemo stran 888, iPoker in Party Poker (Poker Scout 2016). Njihove možnosti za igranje so velike, vendar še vedno ne morejo legalno igrati z drugimi igralci po svetu, kot bi si verjetno želeli.

Kot rečeno, morajo po španskem zakonu igralci prijaviti svoje dobitke oziroma zaslužke od pokra ter plačevati davke zanje. Štejejo le dobitki in se ne morejo sklicevati ter prijaviti stroškov, kot lahko to storijo v ZDA. In ne samo to, zakon omogoča nadzornemu organu, da lahko gre nazaj vse do leta 2008 ter obdavči igralce še za prejšnja leta. Profesionalna poker igralka Leo Margets pravi, da je vlada dala previsoke davke in da so se te zadeve lotili povsem napačno. Posledice tega zakona pa delno nosijo tudi turnirji, ki so v Španiji zaradi njihove popularnosti zelo veliki. Domačini se ne udeležujejo več turnirjev, saj so rezultati javni in lahko pričakujejo finančne avtoritete v bližnji prihodnosti. Igralci ne ostajajo dolžni in se tako poslužujejo neizsledljivi obliki pokra, ti. *cash game*. Spletni poker turnirji posledično nimajo veliko španskih igralcev in število se še zmanjšuje (Poker Listing 2016). Pravijo, da je vlada z legalizacijo ubila igro. Največji spletni turnirji EPT¹⁴ tako zdaj potekajo brez španskih

¹⁴ Evropska Poker tura je skupek številnih poker turnirjev, ki so izvajani po različnih mestih v Evropi.

igralcev, pa čeprav je eden izmed njih lociran prav v njihovi prestolnici Barceloni. Poker igralci morajo prijaviti vso premoženje, ki ga imajo v tujini in je vreden več kot 50.000€. Davčna osnova je dohodek, ki jim ostane po odbitku prispevkov za socialno varnost, pokojnino, denarni dodatek, strokovnih stroškov, itd. Upoštevati je potrebno, da je to v nasprotju z že omenjenim davčnim zakonom. Profesionalni poker igralci so zelo omejeni, kaj vse lahko uporabijo za povrnitev davkov (Poker VIP 2016).

Španski trg z igrami na srečo v letu 2016 narašča. Od prve polovice 2015, do konca istega leta je narasel iz 77 milijonov na 95 milijonov evrov. V letu 2016 pa je samo v prvi četrtini narasel na 242 milijonov evrov. Da je trg tako uspešen, so krive različne marketinške kampanije in promoviranja spletnih iger na srečo. Medtem ko so stvari rožnate za spletne igralnice za igre na srečo, pa to ne velja za tiste, ki se osredotočajo na spletni poker. Bruto prihodek na igre na srečo se je v prvem četrtletju 2016 zmanjšal za 12.03 odstotka, od 16.810.000€ v prvem četrtletju 2015 na 14.790.000€ v prvem četrtletju 2016. Vendar se stanje umirja, saj so v zadnjem četrtletju 2015 zabeležili majhno rast v višini 1,59 odstotka (Poker News 2016f).

Sodeč po statistikah, je še vedno upanje za španske igralce pokra. Predvsem upajo na to, da bodo lahko kaj kmalu spletne igralnice ponujale možnost igranja tudi za prebivalce drugih držav. S tem bi lahko razširili trg in posledično bi igralci imeli večje možnosti za igranje in zaslužek. Španija pa tudi v letu 2016 ostaja ena najbolj neprijubljenih držav za igralce pokra po svetu. Le-ti se poslužujejo različnih alternativ za igranje, kot na primer selitev v tujino ali pa preprosto igranje samo »cash games«, pa še te le v igralnicah.

3.1.5 Velika Britanija

Pregovor pravi, da sta samo dve gotovosti na svetu: smrt in davki. Vendar, če si profesionalen igralec pokra v Veliki Britaniji in igraš poker za denar, ti vsaj eno od gotovosti ni potrebno narediti. Namreč, igranje na srečo in poker dobitki niso obdavčeni. To pravilo velja tako za igralce preko spleta kot tudi za igralce, ki igrajo igro v živo (Poker Sites 2016).

Po podatkih Dailymail (2016), je poker daleč najbolj popularna internetna igra v Veliki Britaniji. Operaterji vodijo strani, ki privlačijo na milijone igralcev. V letu 2013 so samo poker sobe ustvarile zaslužek več kot 2 milijardi britanskih funtov.

V začetku leta 2000, se je vlada zapletla v nekakšno ljubezensko razmerje z igrami na srečo. Bili so tako navdušeni, da so začeli graditi večje igralnice in omilili zakon o oglaševanju.

Najpomembneje pa je bilo, da so zmanjšali davek na stave. Leta 2002 je kancler Gordon Brown ukinil davek na dobiček od iger na srečo, ki je bil takrat 6,75 odstotka za stavnice, ter 9 odstotkov za igralce. To je bilo prvič od davnega leta 1960, da so lahko britanski igralci stavljali brez obdavčitve. Leta 2005 je prišel zakon o igrah na srečo, kjer so morale stavnice in igralnice delovati na uradnem seznamu dovoljenih igralnih jurisdikcijah. Zakon je s seboj prinesel tudi seznam vseh odobrenih igralnih jurisdikcij, varstvo otrok, legaliziranje pokra v lokalih in klubih, postavitev nadzora s strani komisije za igre na srečo ter gradnjo novih »super-igralnic« v Veliki Britaniji. Kar pa zakon ni uredil je to, da poker igralcem ni potrebno plačevati davka. Kar pa tudi ni bilo bistvo za njih, saj so si želeli le, da denar kroži in ostane v njihovi državi (Poker Sites 2016).

Leta 2014 je tudi Veliko Britanijo, kot pa tudi ostale države Evropske Unije, doletel Zakon o igrah na srečo. Vlada je z nadzorom poskusila ustaviti vse spletne poker strani, katere niso plačevale davka in so delovale v tujini. Pod vplivom starejšega zakona iz leta 2005 igralcem še vedno ni bilo potrebno plačevati davkov. So pa zato obdavčene vse spletne igralnice, katerih igralci imajo prebivališče v Veliki Britaniji (Poker Sites 2016).

Spletna stran Poker Sites (2016) navaja, da sicer Britanskim igralcem pokra načeloma ni potrebno plačevati davka, ne glede na njihovo profesijo. Vendar pa obstajajo okoliščine, kjer poker zaslužek ni viden kot »zaslužek«. Za primer navajajo turnir, kjer je igralec dobil prosto mesto. In prav ta prosta mesta na turnirjih lahko štejejo kot oblika plačila. Za nadgradnjo so potem lahko tudi vsi zaslužki, dobljeni na tem prostem mestu kot povečanje plačila. Edinstvena situacija, kot je ta, zagotovo ne velja za večino igralcev. Tudi za profesionalne poker igralce davek ne velja, kar je dokazano v znamenitem primeru Graham v Green¹⁵. Kot v drugih državah, so tudi v Veliki Britaniji profesionalni poker igralci, ki registrirajo samozaposlitev pod katero drugo poklicno kategorijo. Ob tem pa morajo plačevati državno zavarovanje, prispevke ter vložiti davčno napoved vsakega januarja. Medtem pa imajo drugi Paye¹⁶ službo, ki jim zagotavlja nek mali zaslužek in se posledično izognejo plačevanju

¹⁵ Graham v Green [1925] 9TC309: Kadar človek stavi na nekaj v igralnici, je preprosto stava. Izhodiščna cena je njegov vložek. Vse ostalo, kar počne je samo tisto, kar spreten igralec kart počne in to vsak dan. Igra danes, jutri, pojutrišnjem in je spretnejši od drugih ter tako zmaga. V njegovem primeru tako ne bomo našli in ne moremo reči, da so njegovi postopki združeni, da zasnujejo posel. Vse kar lahko rečemo za tega človeka je, da je zasvojen s stavami in ne, da je njegov poklic stavljanje. Davek na navade ne obstaja in tako "običajno" ali "sistematično" ne opisuje tistega, kar je bistvenega pomena v frazah "trgovanje, poklic ali poslanstvo". To kaže, da strokovno ali sistematično znanje ni dovolj za ustvarjanje trga kot profesionalni igralec iger na srečo. Nekateri profesionalni igralci iger na srečo ustvarjajo trg s pojavljanjem na televizijskih programih. Le-ti zagotavljajo storitve za stranke (televizijska produkcija družbe) za plačilo.

¹⁶ Paye: Partnerstvo za napredek zaposlovanja mladih. To je sistem, ki spodbuja mlade iskalce zaposlitve k zaposlovanju ter jih povezuje z delodajalci skozi vso leto.

davkov, ob tem pa se lahko popolnoma posvetijo poker karieri. Če si profesionalni poker igralec, ti ni potrebno plačevati državnega zavarovanja, vendar lahko to vpliva na višino pokojnine, ko se upokojijo.

Sanje skoraj vsakega britanskega poker igralca so igranje v največjih igralnicah v Las Vegas-u ter sledenje največjim poker igralcem. In čeprav so poker zaslužki v ZDA obdavčeni, britanskim igralcem ni potrebno plačati niti centa ob zaslužku v njihovi državi. Razlog tiči v sporazumu med ZDA in VB, kjer vsi dobitki veljajo po lastni davčni zakonodaji v Veliki Britaniji (Poker Sites 2016).

Velika Britanija je ena najbolj zanimivih in privlačnih držav za poker igralce v Evropi in predvsem Evropski Uniji. Državljeni ostalih članic se lahko preseljujejo na otok, če le plačujejo njihove davke. Ker pa davka na poker igralcem ni potrebno plačevati, pa je za njih toliko bolj mamljiva selitev. Velika Britanija ima tudi eno najboljših poker igralc na svetu, ki je samo s to igro zaslužila že več kot 1,5 milijonov britanskih funtov, vključno z 400,000 funtov na samo enem tekmovanju (Henderson in Dolan 2015). Z letom 2005 je tudi spletni poker postal popolnoma legalen, ko so poker strani pridobile licenco.

3.1.6 Danska

Danska je primer ene najbolj vzglednih držav kar se tiče regulacije pokra in z njim povezanimi stvarmi. Ta skandinavska država je bila mnoga leta, natančneje od 1948, pod danskim organom za igre na srečo Danske Spil. Po premisleku so leta 2012 spisali nov zakon, ki je omogočil organizatorjem spletnega pokra, kazinojim ter športnim stavnicam legalno delovati na področju Danske. S tem so uničili monopol, ki ga je prejšnji zakon določal. Ob tem pa dovoljuje spletnim poker igralcem, da legalno igrajo na spletnih ponudnikih iger na srečo.

Danska oblast je bila dovolj pametna, da so se zavedali pomembnosti spletnih iger na srečo. Te bi bile razširjene tako ali drugače, z njihovim dovoljenjem ali brez. Po drugi strani pa je Evropska unija z njihovo zakonodajo pritiskala na vse države, ki še nimajo urejenega področja spletnih iger na srečo, da to čimprej uredijo. In bolje prej kot kasneje, je Danska sledila navodilom Evropske unije ter dovolila, da lahko igralci legalno igrajo na vseh licenciranih poker straneh Evropske unije. Za razliko od Švedske in Finske se je Danska znebila monopola nad igrami na srečo raje predčasno. Zaradi evropske regulative ji bosta morali obe državi kaj kmalu slediti. Le-tej so sledile že druge države, med katerimi najdemo

tudi zgoraj omenjeno Italijo in Francijo. Vendar pa je prav tukaj naredila Danska korak naprej, ki jo je ponesel v sam vrh spletnega pokra. Ob upoštevanju zakonodaje EU je dodatno sprostila trg, kjer lahko danski igralci igrajo tudi proti drugim igralcem v ostalih državah EU. Kot že rečeno, lahko v Italiji, Španiji in Franciji prebivalci igrajo le drug proti drugemu znotraj države. Posledično je »promet« slab in igralci iščejo alternative (nedovoljene strani). Danska je ta problem zaznala že v osnovi in si zaradi že tako malega števila prebivalcev tega ni mogla privoščiti. Svojim igralcem država tako dopušča igrati tudi proti tujim igralcem, ob tem pa še vedno dobivajo davke od ponudnikov iger na srečo. Njihova davčna struktura je zaradi davkov tudi ena najblažjih, saj davki znašajo 20 % bruto prihodkov za igre na srečo. Ta stopnja je ena najmanjših proti ostalim državam, ki imajo legalizirane spletne igre na srečo. Posledično lahko igralnice zaradi nižjih davkov določijo za igralce tudi nižjo mizno pristojbino. Prav to je razlog, zakaj se v drugih državah, kjer je spletni poker legalen, igralci poslužujejo nelegalnih strani. Le-tem ni potrebno plačevati davkov in posledično je tudi mizna pristojbina manjša (Poker Laws 2016b).

Danski sistem je lahko vzgled za ostale države, kot je na primer Francija in Italija, kjer igralci raje igrajo na nedovoljenih straneh, kot pa da bi plačevali višje »rake-e« za igro, ki ni nič boljša. Prej lahko rečemo slabša, saj se več ljudi, sploh slabših igralcev, raje poslužuje nedovoljenih strani. To pa premamlja boljše igralce, saj je z njimi lažje prislužen denar. Na Danskem je po sprejetju nove zakonodaje njihov mali trg še narasel in še vedno raste.

Spletna stran Igaming (2016) poroča, pa da ni vse tako popolno. To se odraža na statistiki, da 27 % poker igralcev še vedno igra na straneh, ki niso na Danskem dovoljene. Razlog tiči v tem, da država ne prepoveduje in ne regulira poker igralcev za igranje na straneh brez licence. Je pa seveda prepovedano stranem sprejemati danske igralce, a vendar je to zelo težko nadzorovati. Statistika kaže, da 19 % bruto prihodka od iger na srečo konča na straneh, ki niso licencirane na Danskem. Kar pa pomeni, da ogromen znesek konča v tujih državah in Danska ne more pobrati niti centa za davčno blagajno. Kljub poskusom vzpostavitve režima, ki bi bil prijazen do vseh akterjev, je na Danskem še vedno črni trg spletnih iger na srečo. Številka teh igralcev ni tako velika kot pa vrednost, ki jo prinesejo stranem brez licence.

Črni trg z nedovoljenimi stranmi je prisoten v vseh državah, razlika pa je v številu le-teh. Danska, kot država z minimalnim številom strani brez licence, se še vedno sooča s tem problemom. Vlada poskuša najti vzroke, ki po vse verjetnosti tičijo v kvaliteti igralcev in višini mizne pristojbine. Ne glede na to, kako nizek davek določi država, je ta še vedno

prisoten in bo zagotovo vplival na »rake« in »rake-back«. Amaterski igralci in tisti, ki igrajo le za zabavo in užitek, bodo tako raje prešli na nedovoljene strani, kjer bo mizna pristojbina manjša in posledično tudi denar, ki ga bodo izgubili ali zaslužili. Profesionalni poker igralci pa seveda lovijo le-te, na katerih lahko zaslužijo več denarja. Za slednje je novi zakon prinesel kar nekaj pozitivnih stvari. Njihova »dejavnost« je tako prešla iz območja sive cone v tako imenovano legalno območje. Zaslužek od spletnega pokra pa ni obdavčen, saj davek plačajo ponudniki.

3.2 Slovenija

»V Sloveniji je igranje spletnega pokra vse prej kot v povojih, saj je za marsikoga poker postal sanjska služba, ki naj bi ponujala vse, kar marsikateri poklic ne nudi – vznemirjenje, hazarderstvo in za nekatere najbolj pomembno, dober zaslužek. Tako kot vsaka sanjska stvar, pa tudi poker skriva cel kup pastí« (Bric 2010). Te pasti pa se ne začnejo samo z igro, vendar že z najbolj osnovnimi pravili – zakonodajo v Sloveniji.

Finančna uprava Republike Slovenije (2016), v nadaljevanju (FURS) trdi, da igre na srečo v RS zaradi svoje specifičnosti ureja posebna zakonodaja, in sicer Zakon o igrah na srečo (ZIS).

S tem zakonom se ureja sistem prirejanja iger na srečo na način, da igre na srečo potekajo v urejenem in nadzorovanem okolju, da se preprečijo pranje denarja, goljufije in druga kazniva dejanja ali ravnanja v nasprotju z javnim redom, da se zaščitijo mladoletniki in druge občutljive osebe pred škodljivimi vplivi čezmernega igranja iger na srečo ter da se varujejo udeleženci iger na srečo (ZIS 2011, 1. čl.).

Prirejanje iger na srečo preko spleta je v zakonodaji regulirano že 13 let, od leta 2001 dalje. "Po ZIS so igre na srečo igre, pri katerih imajo udeleženci za plačilo določenega zneska enake možnosti zadeti dobitke, izid igre pa je izključno ali pretežno odvisen od naključja ali kakšnega negotovega dohodka" (FURS 2016). Na podlagi 53. člena (ZIS 2011, 53. čl), je poker uvrščen med posebne igre na srečo, ki jih igralci igrajo drug proti drugemu (chemin de fer). Te igre so odigrane na posebnih mizah s kroglicami, kockami, kartami, na igralnih panojih ali na stavnih avtomatih. V skladu z mednarodnimi standardi so to tudi stave in druge podobne igre. Posebne igre na srečo se smejo odvijati samo v igralnicah.

V petem odstavku 53. člena ZIS pa je tudi navedeno, da se ne glede na določbo četrtega odstavka, ob pogojih iz 3.a člena tega zakona, posebne igre na srečo lahko prirejajo tudi po internetu oziroma drugih telekomunikacijskih sredstvih. ZIS v 3.a člen govori, da igre na srečo po internetu oz. telekomunikacijskih sredstvih lahko prirejajo le gospodarske družbe, ki imajo ustrezno koncesijo. Gospodarske družbe, ki imajo koncesijo, morajo informacijski sistem, na katerem prirejajo spletne igre, povezati v informacijski sistem FURS in ji zagotoviti bralni dostop do aplikacij, podatkov in sistematskih zapisov. V RS legalno poker preko spleta lahko prirejajo le koncesionarji, ki prirejajo igre na srečo v igralnicah, ki izpolnjujejo vse zakonske, kot tudi podzakonske pogoje za spletno prirejanje, ki se nanašajo tako na tehnične zahteve

za spletni igralni sistem, njegovo povezljivost z nadzornim organom, ob upoštevanju vseh pogojev za odprtje igralnega računa, izvajanje družbeno odgovornega igralništva, zaščite igralca, preprečevanje pranja denarja ipd (FURS 2016).

V skladu s to posebno zakonodajo, ki ureja področje iger na srečo v RS, je prepovedano vsako prirejanje iger na srečo, tudi takih, ki se igrajo preko spleta, brez koncesije ali ustreznega dovoljenja. Prepovedano je tudi sprejemanje ali posredovanje vplačil, oglaševanje ali opravljanje drugih storitev v zvezi s prirejanjem iger na srečo za osebe, ki nimajo koncesije vlade RS (FURS 2016). V Sloveniji je do letošnjega leta poker preko spleta lahko legalno prirejala le družba Hit d.d.

3.2.1 Nadzorni organ, sankcije in koncesionarji

Razvoj telekomunikacijske tehnologije omogoča igralcem igranje spletnega pokra, da se udeležujejo spletnih iger 24 ur na dan, ne glede na to, kje se nahajajo, ki jih ponujajo prireditelji s sedežem v različnih državah sveta. Prav zato ima vsaka država svoj nadzorni organ, ki poskuša slediti tehnologiji in nadzorovati igralce ter sankcionirati odgovorne. Zaradi izredno hitrega napredka pa je njihova naloga vse prej kot lahka. Za »on site« nadzor koncesionarjev, ki prirejajo igre na srečo ter igralce, ki jih igrajo, je pristojna Finančna uprava Republike Slovenije. »ZPPDFT¹⁷ v 90. členu pooblašča FURS, da kot nadzorni organ samostojno ali skupaj z drugimi nadzornimi organi izda priporočila in smernice za izvajanje predpisanih ukrepov na področju odkrivanja in preprečevanja denarja in financiranja terorizma. Smernice so svetovalne narave in so namenjene pravnim osebam – koncesionarjem, ki prirejajo igre na srečo, za lažje razumevanje vsebin in izvajanje določb ZPPDFT« (ZPPDFT 2007, 90. čl).

Nadzorni organ tudi za posebne igre na srečo je FURS. Dolžnost gospodarskih družb je, da povežejo informacijski sistem, na katerem prirejajo igre na srečo preko interneta z informacijskim sistemom nadzornega organa. Zagotoviti pa mu morajo tudi bralni dostop do aplikacij podatkov in sistemskih beležk. »Posredni nadzor se izvaja tudi s pomočjo proučevanja in analiziranja podatkov, ki jih beleži informacijski sistem FURS, ki je neposredno povezan z nadzornimi informacijskimi sistemi koncesionarjev, kar FURS omogoča neposredno spremljanje posameznih procesov in dogodkov na igralnih napravah, ki so v uporabi« (FURS 2015a, 8).

¹⁷ Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma za koncesionarje in prireditelje iger na srečo

Medtem ko to velja za igre izvršene v igralnicah, pa to ne velja za igranje preko spleta. Preko spleta je skoraj nemogoče nadzorovati igralce, saj igrajo pri tujih igralnicah, ki imajo koncesijo lahko v državah EU ali kjerkoli po svetu. Igralci so tako igrali na nelegalnih straneh, vendar niso bili sankcionirani. V primerjavi z zakonodajo ZDA, »slovenska zakonodaja ne sankcionira udeležbe fizičnih oseb pri ilegalnih prirediteljih iger na srečo, ki nimajo koncesije v RS temveč sankcionira prireditelja, ki prireja igre na srečo na teritoriju RS brez dovoljenja ali koncesije« (FURS 2016).

Primer¹⁸, ki nam je vzbudil zanimanje za to tematiko magistrskega dela, se je dogajal v Sloveniji pred nekaj leti, ko so oblastni organi neimenovani osebi zasegli premoženje, saj le-tega ni predhodno prijavil, ni plačal zanj davka in ne prijavil v dohodnino. S tem premoženjem je kupil nekaj nepremičnin in drugih dobrin. Ob zasegu je trdil, da je denar pridobljen z igranjem pokra ter se skliceval na obstoječo zakonodajo, kjer dobiček od pokra ni obdavčen, niti ni potrebno prijaviti dohodnine zanj. Čeprav je denar pridobljen s strani spletnih ponudnikov pokra iz drugih držav, saj v Sloveniji le-tega nimamo, je tako davek plačan v tisti državi, kjer je ponudnik lociran. Sankcije pa doletijo ponudnike brez koncesije in ne fizične osebe. Tako država ni videla drugega, kot da ob predložitvi ustreznih dokazil, kjer je razvidno, da je igralec zaslužil ta denar s pokrom, ta primer opusti in ne razpravlja javno o njem. Ker država v tem primeru ne dopušča ustrezne pravne zaposlitve oziroma statusa, se tako ta neimenovana oseba ni morala poslužiti ustrezne prijave premoženja. Posledično država regulira le prihodek in ne njihovega statusa ter tako odpira možnost pranja denarja. V takšnem primeru je država na nek način upravičeno sumljiva, vendar sama kriva, saj igralcem ne dopušča ustreznega statusa. Na nek način jih s tem postavi na nivo kriminalcev.

Zaradi možnosti pranja denarja s spletnim pokrom in problemom, ki je s tem povezan, smo se obrnili na Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja. Zanimalo nas je, kako pravilno prijaviti prihodke od pokra v okviru določb zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. Njihov odgovor je bil, da se naj za takšno stvar obrnemo neposredno na Finančno upravo RS. Le-ti pa so napisali:

V relaciji do preprečevanja pranja denarja v sklopu nacionalnih predpisov, ki urejajo igre na srečo in direktiv EU, ki se nanašajo na preprečevanje pranja denarja, je še posebej izpostavljeno ravno spletno igralništvo v katerega je všteti tudi spletni poker. V

¹⁸ Vir informacij je v osebni (avtorjevi) bazi podatkov.

teh regulatornih vsebinah je bilo že v izhodiščih navedene direktive EU, to označeno za “težavno” področje, kateri zahteva temeljit nadzor. Kot je zapisano v Direktivi EU iz leta 2015, št. 849, ki se nanaša na preprečevanje pranja denarja, so države članice EU zavezane, da spremenijo nacionalno zakonodajo v smislu, da ponudnike spletnih igralniških storitev strožje nadzirajo ter da beležijo vse finančne transakcije v vrednosti vsaj nad 2.000 EUR (tako depozitov, transferjev in dvigov) (FURS 2016).

Leta 2016 pa je vlada pričela odpirati vrata tudi tujim ponudnikom. Fidermucova piše (2016), da je vlada objavila novelo zakona o igrah na srečo, s katero namerava pomembno spremeniti ureditev na tem področju. »Vlada bo po uveljavitvi sprememb lahko podelila 15 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici in 45 koncesij za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu. Poleg tega bo podeljevala tudi koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo po internetu oziroma drugih telekomunikacijskih medijih«. Predlog zakona tako odpravlja obstoječo omejitev, kjer morajo biti gospodarske družbe locirane v RS za pridobitev koncesije za prirejanje iger na srečo. FURS pojasnjuje, da je »takšna omejitev v nasprotju s pravnim redom Evropske unije«. Predlog zakona bo tako omogočil tujim družbam, s sedežem v Evropski Uniji ali širšem evropskem prostoru, pridobitev koncesije s strani vlade. Predvidevajo, da bodo za koncesijo zaprosili obstoječi mednarodni spletni prireditelji. Pravo vprašanje pa se poraja, če so ti prireditelji do sedaj sploh smeli na slovenskem trgu nastopati? Ministrstvo za finance pojasnjuje, da predlog omogoča družbam, ki nimajo sedeža v Sloveniji, ponujati posebne igre na srečo na slovenskem trgu ob predpostavki, da pridobijo koncesijo. »Po veljavni ureditvi družbam, ki nimajo koncesije za prirejanje spletnih iger na srečo, ne glede na to, kje imajo sedež, ni dovoljeno ponujati spletnega pokra na območju Slovenije« (Fidermuc 2016, 9).

Do letošnjega leta je lahko v Sloveniji spletni poker legalno prirejala le družba Hit d.d., ki pa ni izkoristila te možnosti. Tako lahko sklepamo, da so slovenski spletni poker igralci igrali le na nedovoljenih straneh ter je tako njihov zaslužek pripadal stranem, ki niso pridobile koncesije v Sloveniji. Dilema, ali je igranje spletnega pokra in z njim povezan zaslužek legalen, je tako na mestu. Glede na to, da igralci igrajo spletni poker na nedovoljenih straneh in je tudi njihov zaslužek pridobljen na nelegalnih straneh, ki nimajo koncesije v RS, bi lahko torej sprejeli kot nelegalno igranje. Tukaj ne moremo teze ne sprejeti in ne zavrniti. Saj je poker in spletni poker na eni strani legalen, vendar je igranje na tujih spletnih straneh, ki so edine v Sloveniji, nelegalno.

4. julij 2016 je bil za slovenske spletne poker igralce slovenski »črni petek«. Kot poroča Erženova (2016), sta s tem datumom velikana PokerStars in Full Tilt prenehala nuditi igre na srečo vsem prebivalcem Republike Slovenije in vsem tistim, ki se fizično nahajajo v Sloveniji. Za razliko od ameriškega »črnega petka«, sredstva na računih slovenskih igralcev ostajajo in lahko kadarkoli zahtevajo izplačilo svojih denarnih sredstev. Amaya gaming, ki je lastnik obeh ponudnikov, ne odgovarja, zakaj sta se oba podjetja poslovila. Vendar pa predstavniki PokerStarsa upajo, da se bodo lahko v prihodnosti spet vrnili na slovenski trg. Pravi, da so med vrsticami dali vedeti, da čakajo na boljše zakonodajne pogoje v Sloveniji:

Še naprej bomo podpirali uveljavitev pravične in konsistentne zakonodaje v Sloveniji, ki služi potrebam interesnih skupin in vključuje močno zavezo za varstvo potrošnikov, še posebej ranljivih ljudi. V Evropi že obstaja uspešen okvir za takšno zakonodajo in trenutno imamo licenco v dvanajstih državah EU. Upamo, da bomo vložili vlogo za licenco v Sloveniji, ko bo to mogoče (Eržen 2016).

Kot je sklepala že Erženova, sta se dve največji spletni poker strani umaknili iz Slovenije prav zaradi spremembe zakona, ki se obeta že kmalu. Zakon naj bi bil v zadnji fazi medresorskega usklajevanja in naj bi bil sprejet v začetku leta 2017. Spletni poker igralci so prvo posledico še ne sprejetega zakona začutili zelo močno, saj sta bila veliki večini igralcev ta dva ponudnika glavni vir dohodka. Kaj bo prinesla sprememba zakonodaje, nihče ne more predvideti. Za igralce to pomeni, da se bodo spletni ponudniki pokra ali poslovili ali pa bodo zaradi koncesije in plačevanja davkov povečali mizne pristojbine (*rake*). Za državo pa to pomeni legalizacijo spletnega igralništva in korak naprej z zahtevami Evropske unije.

3.2.2 Dohodnina in davki

Slovenski davčni red pojasnjuje, da se posebne igre na srečo preko spleta, katere prireja koncesionar, obdavčujejo v skladu z zakonom o davku od iger na srečo. Ta določa, da je davčni zavezanec prireditelj igre na srečo in ne igralec, prejemnik dohodka (ZIS 2011, 75. čl.). Podobno velja tudi za dohodnino.

V skladu s 4. točko 19. člena Zakona o dohodnini, za dohodke fizične osebe po tem zakonu ne veljajo dobitki od iger na srečo po zakonu, ki ureja igre na srečo. Sklicevanje na zakon, ki ureja igre na srečo, je določeno zaradi vsebinske opredelitve dohodka oziroma dobitka od iger na srečo, ne glede na to, ali ima vir v Sloveniji ali

izven Slovenije. Navedeno pomeni, da tudi dobitki od iger na srečo, ki so pridobljeni izven Sloveniji, ne veljajo za dohodek po tem zakonu (ZDoh-2 2011, 19. čl).

FURS pojasnjuje, da so po določilih 15. člena ZDoh-2 z dohodnino obdavčeni dohodki fizične osebe, ki so bili pridobljeni v davčnem letu, ki je enak koledarskemu. "Dohodki so vsi dohodki in dobički, ne glede na vrsto, če ni s tem zakonom določeno drugače" (FURS 2016).

Kot primer Finančna uprava RS (2016) izpostavi, če bi se z novelo ZIS prihodki iz pokra po novem uvrščali med dohodke, ki so pridobljeni na podlagi določene spretnosti posameznega igralca (kot je na primer to že določeno na Danskem), potem ne bi več šlo za dobitke od iger na srečo. Ti doseženi dohodki oziroma dobički iz naslova pokra v skladu s 105. členom ZDoh-2, bi se šteli med druge dohodke, ki bi jih moral napovedati zavezanec sam v Napovedi za odmero akontacije dohodnine od drugih dohodkov. Akontacija dohodnine od drugih dohodkov se izračuna in plača po stopnji 25 %. Dohodki se všttevajo v davčno osnovo.

Po mnenju FURS (2015b) bi se naj zaradi evropske regulative in paketu "pravil za preprečevanja pranja denarja" zgodila implementacija direktive v nacionalno zakonodajo, ki bo povečala ali uvedla novi davek. Ta bi se naj po njihovem mnenju zgodila že v letu 2015. Pričakovati bi naj bilo, da bodo davčni organi v državah članicah EU poskusili izkoristiti podatke o finančnih transakcijah na spletu, ki bi jih pridobili na račun te nove regulative. Finančna uprava prav zaradi tega preučuje možnost obdavčitve dobitkov od spletnega prirejanja iger na srečo, ki naj bi jih pridobili državljani RS, udeleževnci le-teh iger. Ti so po stari zakonodaji še vedno neobdavčljivi.

V letu 2016 so to možnost prvič pridobili v situaciji, ko je poker velikan PokerStars zaprl svoja vrata za vse državljane RS in tiste, ki imajo stalno prebivališče v Sloveniji. Poker News (2016g) poroča, da po dostopnih podatkih, bi naj skozi leta na PokerStars odprlo račune skoraj 25.000 Slovencev. To število je ogromno za tako majhno državo, kot je Slovenija s samo dvema milijonoma prebivalcev. Statistika torej kaže, da je 1,25 % prebivalcev odprlo račun na strani PokerStars ne glede na to, ali so igrali za pravi denar ali samo za igralni. Podatkov pa na žalost ni za druge strani in po številu nedovoljenih ponudnikov spletnega pokra, ki so v Sloveniji, lahko samo sklepamo, da je ta številka še veliko večja.

Problem, izpostavljen v nalogi je prav vprašanje legalizacije spletnega pokra in z njim povezan dohodek. S konkretnim vprašanjem smo se obrnili direktno na Finančno upravo RS. Vprašali smo, kaj bi država naredila, če bi Slovenec zmagal na poker turnirju in tam dobil 10

milijonov evrov? Bi država to mirno sprejela, da igralec ne plača nobenega davka? Ali bi v primeru, da ta priigrani denar vloži npr. v nakup nepremičnine ali investiranja v drugo gospodarsko dejavnost, FURS smatral, da je ta prihodek pridobljen na legalen način? FURS (2016) ob tem svetuje, "da igralec za davčne namene, kot tudi ob upoštevanju določb o preprečevanju pranja denarja, shranjuje vse dokumente in zapise, povezane z organizacijo in udeležbo v igri poker, kot tudi vsa dokazila o vplačilih in večjih izplačilih na igralčev račun, oziroma vso dokumentacijo, s katero lahko dokaže izvor prihodkov v določenem obdobju".

Po pridobljenih podatkih sklepamo, da je spletni poker še vedno nereguliran v Sloveniji. Igralcem spletnega pokra ni potrebno plačevati davka na njihov zaslužek, niti prijaviti dohodnine. Tudi analiza vsebine intervjujev je pokazala, da slovenski profesionalni poker igralci ne prijavljajo svoje dejavnosti ter zaslužka s pokrom. Če torej igralec zasluži visoko vsoto denarja na poker turnirju, je celotni zaslužek njegov. Po odgovorih FURS si tako lahko igralec s tem denarjem kupi nepremičnine, luksuzne dobrine ali investira v drugo gospodarsko dejavnost. Če bi se FURS kot nadzorni organ odločila preverjati izvor njihovega denarja, bi morali igralci samo pokazati ustrezna dokazila, dokumente in zapise, da je ta denar pridobljen s spletnim pokrom. A vendar je po prejšnjih ugotovitvah denar pridobljen iz nedovoljenih strani, katere niso pridobile koncesijo v RS. Tukaj ne moremo teze ne potrditi, ne ovržiti, saj je denar sicer dovoljen in nereguliran, vendar pridobljen iz nedovoljenih strani.

3.2.3 Slovenija kot imigrantska država

Igre na srečo so v Sloveniji dovoljene že vse odkar se je Slovenija odcepila od Jugoslavije in tako postala samostojna država. Kot kapitalistična država se je raje odločila za monopol nad produkti. Poker je sicer legalen v državi, kar pa ne moremo trditi za spletni poker. Vsaj ne še vsaj do konca leta 2016. Do sedaj je spletni poker še vedno v sivi coni, kjer ni legalen niti nelegalen. Ker smo Slovenci znani predvsem po svojih kazinojih, je tudi obstoječa zakonodaja bila spisana na račun posebnih iger na srečo, ki se igrajo v igralnicah. Te so pogosto prišli igrati sosedje iz Italije, Avstrije in Madžarske. Še posebno naša zahodna sosesda, kjer se je zaradi njih odprl v Novi Gorici največji slovenski kazino. Poker, ki je že od nekdaj zanimiv predvsem zaradi načina igre, je tako za Slovence kot tudi za tujce izredno razširjen. Ker se poker igra po igrah, je težko slediti, koliko denarja so si igralci prislužili in izgubili. V vsakem trenutku lahko igralci zapustijo mizo in se kasneje spet pridružijo. Odigrajo igro ali dve, nekaj dobijo in nekaj izgubijo. Prav zato je bilo za igralnice in nadzorne organe težko nadzorovati in pobirati davke. Tako je nastal obstoječi zakon, kjer igralcem

posebnih iger na srečo, kamor spada tudi poker, ni potrebno plačevati davkov, niti prijaviti dohodnine. Spletni poker tisti čas še ni bil tako razširjen, zato mu niso posvečali prave pozornosti. Vendar se je z leti razširil tudi v Slovenijo, kjer so lahko igralci brezskrbno igrali in služili visoke zneske, saj so bili pod okriljem zakonodaje. Ta pa ni izrecno temeljila na pokru v igralnicah, ampak pokru na splošno, kamor spada tudi spletni poker. Siva cona je veljala in še vedno velja zaradi legalnosti pokra, vendar nelegalnosti spletnih ponudnikov pokra.

Trenutna situacija še vedno kaže, da ima Slovenija eno najbolj prijaznih zakonodaj za igralce spletnega pokra. Prav zato se je in se še vedno veliko profesionalnih spletnih poker igralcev preseljuje v deželo pod Alpami. Bratanič (2014) utemeljuje, da je spletni poker v Sloveniji še vedno precej neurejeno področje. "Prav zaradi tega postajamo neke vrste obljubljena dežela za profesionalne igralce pokra iz Italije, ki zadnji dve leti zaradi zakonodaj ne morejo zakonito igrati pokra proti nikomur drugemu kot le sodržavljanom. Zlasti profesionalni igralci pokra se zato odločajo za nakup ali najem nepremičnin v tujini, tudi v Sloveniji, kjer si urejajo stalno prebivališče". Med drugimi prihajajo tudi profesionalci iz Avstrije, Madžarske, Nizozemske in celo iz Združenih držav Amerike.

Da ima Slovenija zelo razvit center za igre na srečo, priča podatek, da se nahaja pri nas 13 kazinojev, razpršenih po državi. Ta številka je zelo velika v primerjavi s prebivalstvom, ki šteje le okrog dva milijona. Na primer naša soseda Italija, ima 60 milijonov prebivalcev in od tega le pet kazinojev. Devet od trinajstih kazinojev v naši deželi ponuja poker igro v živo z 34 poker mizami. Od tega ima samo Casino Perla, ki je največji kazino v Sloveniji, dvanajst miz (Poker Laws 2016c). Po drugi strani pa je življenje v Sloveniji veliko cenejše, saj je neto plača pri nas okoli tisoč evrov. Tudi stroški za preživetje niso tako veliki, kot pri katerih drugih državah, iz katerih prihajajo. Prednost življenja v prestolnici je samo ena ura vožnje do obale in kopanje v morju ter 30 minut do najbližjega smučišča. Slovenija kot ena najbolj zelenih držav tako privablja veliko turistov vsako leto. Tako ni čudno, da se tako veliko profesionalnih poker igralcev odloči za selitev v Slovenijo. Intervjuvanec 5 (2016), ki se je preselil iz ZDA v Slovenijo pravi, da so pogoji za preživetje pri nas veliko boljši za profesionalne spletne poker igralce, vendar pa so verjetno še boljše države, kjer je spletni poker popolnoma legalen. Povod za selitev mu je bilo sicer priporočilo prijatelja, vendar pa so glavni razlog bile prav lepe Slovenke.

Po drugi strani pa imamo tudi slovenske profesionalne poker igralce, ki se odseljujejo zaradi boljših življenjskih pogojev in malo manj zaradi zakonodajnih razlogov. Eden izmed rajev je zagotovo Tajska, sicer pogosta turistična destinacija, za spletne poker igralce pa destinacija za preselitev. Igralci, ki so se preselili na Tajsko utemeljujejo, da je Tajska “dežela superlativov v dobrem in slabem smislu. Na eni strani revščina, boj za vsakodnevno preživetje ter na drugi, visoke stolpnice in bogati resorti, polni turistov iz vsega sveta. Standard na Tajskem omogoča povprečnemu Evropejcu več kot luksuzno življenje, da o pokerašu z bankrollom¹⁹ na srednjih limitih²⁰ ne govorimo!” (Potočnik 2010).

Z narejeno analizo vsebine intervjujev smo prišli do podatkov, da po večini igralci pokra verjamejo, da lahko v Sloveniji uspejo kot profesionalni poker igralci. Tudi povprečna mesečna plača poker igralcev je veliko večja kot povprečna slovenska plača. Vendar zaradi napornega dela igralci v večini ne verjamejo, da bodo lahko to vrsto dela opravljalo dolgo, bolj rečeno od 5 do 10 let. Ocenjujejo, da bodo v prihodnosti lahko delali še kaj drugega.

Če bi pred nekaj mesci lahko potrdili podtezo, da je Slovenija imigrantska dežela, pa se bo to do konca leta 2017 ali pa še prej spremenilo. Prvi korak k temu je bil 4. julij 2016, ko sta PokerStars in Full Tilt zaprla svoja vrata za slovenske državljane in prebivalce. Kot že prej omenjeno, je to šele začetek nove zakonodaje, ki je še v postopku sprejemanja. To pa pomeni, da bo vedno manj spletnih ponudnikov ter vedno manj možnosti za zaslužek. Tako ne moremo teze ne potrditi in ne ovreči. Slovenija je še vedno imigrantska država, vendar je ta status ogrožen zaradi nove zakonodaje.

¹⁹ Znesek, ki ga ima igralec prihranjenega predvsem za igranje pokra.

²⁰ Srednji limiti se gibljejo od 200 do 600 evrov vložka na eno mizo.

3.3 Združene države Amerike

V primerjavi z ostalimi državami po svetu veljajo Združene države Amerike za eno najstrožjih, ko se gre za obdavčitev spletnih poker igralcev. Pa vendarle ni bilo od vedno tako zelo strogo. Celotna zgodba se je začela že pred približno petimi leti s primerom ZDA proti Scheinberg. Datum je bolje poznan tudi kot "črni petek", ko se je za igralce spletnega pokra vse obrnilo na glavo.

Spletna stran Poker News (2016d) pojasnjuje, kaj se je dogajalo še pred ključnim črnim petkom v Združenih državah. Zgodba sega nazaj vse do zakona o nezakonitem internetnem igranju iger na srečo (UIGEA)²¹, ki ga je podpisal bivši ameriški predsednik George W. Bush, oktobra 2006. Zakon ni prepovedoval ameriškim igralcem igranja spletnega pokra, vendar pa ni dovoljeval prenosa sredstev iz ter na strani z igrami na srečo. Končni predpisi niso bili oblikovani do novembra 2008 in niso stopili v veljavo vse do 19. januarja 2009, sicer zadnji dan predsedovanja Georga W. Busha. Upoštevanje tega zakona ni bilo potrebno do decembra istega leta, vendar so kasneje uvedli, da se odloži zahtevo in prične veljati s 1. junijem 2010. Nekatere poker strani so se še pred začetkom veljave zakona umaknile iz ameriškega trga, spet druge velike strani, pa so še vedno dovoljevale ameriškim igralcem igranje ter prenos sredstev iz in na spletne strani z igrami na srečo. Med velikane in najbolj priljubljene strani so spadale PokerStars, Full Tilt Poker, Absolute Poker in UltimateBet.

15. april 2011, bolje znan kot "črni petek"²², je bil za vse igralce spletnega pokra ključen datum, saj je zelo vplival na njihovo nadaljnje igranje in zaslužek. Še posebej pa je bil velik črni dan za ustanovitelje treh velikih spletnih poker strani; PokerStars, Full Tilt in Cereus (AbsolutePoker/Ultimatebet). Na ta dan so ZDA vložile tožbo²³ proti omenjenim ustanoviteljem in njihovimi partnerjem, saj naj bi le-ti kršili Zakon o nezakonitem internetnem igranju iger na srečo ter bili vključeni v bančne prevare in pranje denarja pri pomoči prenosa sredstev njihovim strankam. Stranska, civilna tožba²⁴ pa je vključevala Full Tilt in Cereus kot obtožence, pri čem bi morali plačati 3 milijarde dolarjev od sredstev, ki pripadajo družbam. Ko je bila ta obtožnica javna, na 15. aprila 2011, je spletna poker skupnost datum hitro poimenovala črni petek. PokerStars in Full Tilt je nemudoma prenehal ponujati igre s pravim denarjem za svoje stranke v ZDA (Silver 2011).

²¹ Unlawful Internet Gambling Enforcement Act.

²² Black Friday.

²³ United States v. Scheinberg, 10 Cr. 336 (2011). Isai Scheinberg je ustanvitelj največje poker strani na svetu, PokerStars.

²⁴ United States v. PokerStars, et al., 11 Civ. 2564 (2011).

Za poker bum bi lahko določili leto 2003. Samo tri leta kasneje pa so s sprejetjem UIGEA, obdelave plačil za nezakonite spletne igre na srečo postale zločin. Obtožene stranke so se sklicevale na to, da ta zakon ne zajema pokra in so zato ostale na trgu. Jacob Sullum (2011) je v svojem članku izpostavil kritiko, da s sprejemom UIGEA niso dovolj natančno opredelili, kaj so nedovoljene spletne igre na srečo. Za primer poda državo New York, ki trdi, da se oseba ukvarja z igrami na srečo, ko stavi ali tvega neko vrednost, kjer je izid odvisen od sreče oziroma ni pod njegovim nadzorom, na podlagi dogovora o prejemu neke vrednosti v primeru določenega rezultata. Kot poker igralec pa se ne strinja, da se ta opis nanaša tudi na igro poker, ker rezultat ni odvisen od sreče, saj je poker večšinska igra. To izjavo podpirajo tako poker strani, kot tudi uradna zveza poker igralcev²⁵.

Po črnem petku so Združene države prepovedale ter odvzele pravice za uporabo spletne končnice .com za omenjene tri poker strani. PokerStars in Full Tilt sta kmalu pridobila končnico nazaj, vendar pod pogoji, da ne bosta več ponujala svojih storitev na ameriškem trgu. Zamrznili so okoli 76 bančnih računov v štirinajstih različnih državah in nešteto računov poker igralcev. Tožilci so zahtevali zaporno kazen za 11 obtožencev, vključno z ustanovitelji, vodstvom, izvršilci plačil in vodjo manjše banke v državi Utah, ki naj bi pomagal s transakcijami preko svoje banke kršiti pravila UIGEA. 31. julija 2012 je Amerika opustila vse javne pritožbe zoper PokerStars in Full Tilt Poker po tem, ko so dosegli poravnavo, kjer je PokerStars kupil Full Tilt Poker. V procesu poravnave niso kršili nobenega zakona ter se je tako končala brez sporov med vlado in poker družbami (Silver 2011).

Intervjuvanec 5 (2016), ki je občutil ta dogodek na lastni koži pravi, da mu je v tistem času bil poker glavni vir zaslužka, saj zaradi šolanja še ni imel službe in drugih rednih dohodkov. Vendar pa je kljub svojim rosnim letom do takrat že ustvaril lep zaslužek, ki pa je po črnem petku ostal zamrznjen na računu pri poker strani. Samo na enem računu je imel okoli 8000 dolarjev, ki so ostali zamrznjeni 2 leti. Pravi, da je kot poker igralec to sprejemal stežka, saj se je počutil, da so mu odvzeli glavno stvar, ki si jo je takrat želel početi. Po končanem šolanju se je odpravil v tujino, saj kot profesionalni poker igralec ni videl svetle prihodnosti v ZDA. Po vseh stroških, ki jih je imel s selitvijo, je znova začel svojo poker kariero s petdeset dolarjev začetnega vložka.

Čas po črnem petku je bil za profesionalne poker igralce velika preizkušnja. Največje strani so se zaprle, vendar je še vedno ostalo nekaj manjših strani, kjer so igralci lahko igrali, vendar ne

²⁵ Poker Players Alliance.

za pravi denar. Igralci so se množično preseljevali v tujino, kjer so lahko nemoteno igrali. Po dveh letih je Nevada kot prva država v ZDA legalizirala igre na srečo. Kmalu sta se ji pridružili tudi državi New Jersey in Delaware. Do konca leta 2013 je na trg prišlo že kar nekaj poker strani, ki so ponujali igre na srečo za denar ter se je ustvarilo preko 125,000 računov. Leto 2016 ni prineslo novih sprememb in legalizacija pokra še vedno ostaja samo v teh treh državah. Se je pa zato 31. marca istega leta PokerStars, kot prvič po črnem petku, spet pojavil v ZDA in sicer v državi New Jersey kot PokerStars NJ (Poker News 2016d).

3.3.1 Igranje pokra kot profesionalna dejavnost

Ministrstvo za delo, zaposlovanje in administracijo je definiralo profesionalne poker igralce enako kot športnike in zato so določeni v zakoniku skupno pod atletski in športni tekmovalci. Trdijo, da je udeležba poker dogodkov, kot so eno ali več-mizno tekmovanje, določena kot poklic. Igralec mora ob igranju sodelovati z določenimi pravili, stavami in drugimi predpisi. Imeti mora sposobnost oceniti vsako poker mizo in turnir, kot tudi druge igralce in njihove stavne navade. Izredno pomembno je znanje statističnih verjetnosti in stav, ki tem verjetnostim sledijo. Imeti mora interakcijo z drugimi igralci na vseh mizah, ki jih igra in znanje o upravljanju denarja. Imeti mora sposobnost igranja do 12 ur na dan in po možnosti odigrati turnirje, ki lahko trajajo več dni zaporedoma. Imeti mora dobro fizično in mentalno vzdržljivost ter koncentracijo za dolge ure sedenja in igranja. Za spretnosti poker strategij in verjetnosti je matematično znanje nujno potrebno. Ključna pa je psihološka sposobnost branja igralcev, saj morajo vedeti kdaj odnehati in kdaj ne. Znanje igre pokra, ki jo v tistem trenutku igra, mora biti dodobra izpolnjeno (Tubbs 2015).

V zgodovini so igralci že imeli probleme z opredelitvijo njihove dejavnosti, saj so v večini ljudje igrali poker le za zabavo. Tisti, ki pa jim je bil poker primarni vir zaslužka, pa so težko definirali svoj poklic. Tako je vrhovno sodišče v Groetzingeru določilo, da se lahko poker tretira kot poklic, če so igralci zaposleni oziroma igrajo polni delovni čas in če jim zaslužek služi za preživetje (Journal of Accountancy 2012). Prav zato ZDA ločujejo dve vrsti poker igralcev: profesionalni in rekreativni. V obeh primerih je potrebno prijaviti zaslužek, vendar so med njima bistvene razlike, ki se najbolj poznajo pri odbitku stroškov. Torej, rekreativni igralci morajo tako kot profesionalni prijaviti svoj zaslužek in ob tem lahko prijavijo tudi izgubo, vendar le v obsegu dobitka in ne morejo z njimi odbiti povezanih stroškov. Brez izjeme morajo prijaviti svoje stanje vsako leto na poseben obrazec²⁶. Če se pa igralci odločijo

²⁶ Form 1040, Schedule A, Itemized Deduction.

za kariero kot profesionalni poker igralci je dovoljeno, da odštejejo svojo izgubo od zaslužka in tako prijavijo končno stanje na obrazec za samostojne podjetnike²⁷. Prednost profesionalne kariere je tudi, da lahko prijavijo ostale stroške, ki so nastali v povezavi z njihovim poklicem. Med te spada nakup novih računalnikov, prijava na nove strani, treningi, hotel, hrana med turnirji, itn. Če torej zaslužijo 50,000\$ na turnirju, vendar od tega zapravijo 25,000\$ za hotel, prevoz in hrano, so dolžni prijaviti in plačati davek za 25,000\$ zaslužka. Priporočljivo je, da shranjujejo vse račune in dokazila o plačilih, ki so jih prejeli v povezavi z njihovim poklicem. Profesionalni poker igralci pa se prav zaradi teh stroškov in nerednega zaslužka večkrat znajdejo navzkriž z njihovo davčno službo (IRS)²⁸. Eno leto lahko zmagajo na turnirju in si kupijo ogromno vilo, spet drugo leto pa morajo prijaviti na koncu leta izgubo. Prav zato je velikokrat boljše, da se prijavijo kot rekreativni igralci, saj imajo potem možnost uveljavljati stroške še v katerem drugem poklicu (Cards Chat 2016).

Intervjuvanka 4 (2016), ki prihaja iz ZDA in je registrirana kot profesionalna poker igralka pravi, da se je odločila za to vrsto kariere, saj služi denar z več pokrom povezanimi stvarmi, kot je tudi pisanje. Tudi pri nas mora za to vrsto kariere imeti računovodjo (CPA)²⁹, ki ji vodi evidenco in račune. Pravi, da samo sporoči svoje zaslužke in izgubo, za vse ostalo pa poskrbi njen računovodja. Njena največja prednost registracije kot profesionalna poker igralka je razmišljanje o igri na profesionalni način. Kot največjo slabost samostojnega podjetnika pa navaja zdravstveno zavarovanje, ki je obvezno in zelo drago. ObamaCare določa denarno kazen za vse tiste, ki nimajo zdravstvenega zavarovanja, saj v Ameriki ne poznajo univerzalne brezplačne zdravstvene oskrbe. Za razliko od Slovenije pa tam samostojni podjetniki ne dobijo plačanega bolniškega ali porodniškega dopusta in so plačani samo od dela, ki ga naredijo. V primeru, da zbolijo, si morajo vzeti prosti dan, ki ni plačan.

Ne samo zaradi registracije, tudi zaradi situacije, ki se je spremenila po črnem petku, se vse več Američanov preseljuje iz ZDA. Najbolj atraktivne destinacije so Kanada, Kostarika in Mehika. Kljub selitvi pa ne pustijo za seboj davčnih obveznosti. Ameriški davčni sistem je mednarodni, kar pa pomeni, da so dolžni plačati davke za svoje prihodke ne glede na to, kje jih pridobijo. In tako tudi spletno igralništvo ni izjema (Polizzano 2016). V nadaljevanju bomo to na primeru tudi prikazali. Trenutna situacija spletnega pokra v Združenih državah se

²⁷ Schedule C, Profit or Loss From Business (Sole Proprietorship).

²⁸ Internal Revenue Service. Davčna služba zvezne vlade ZDA. Urad je na ministrstvu za finance in pod neposrednim vodstvom ministrstva za interne prihodke. IRS je odgovoren za pobiranje davkov in upravljanje z notranjim davčnim zakonikom in davčnim pravom ZDA (IRS 2016).

²⁹ Certified Public Accountant.

torej od države do države spreminja. Medtem ko je v Delaware, Nevadi in New Jerseyu dovoljen, pa je v državi Washington striktno prepovedan. V ostalih državah pa noben zvezni zakon specifično ne prepoveduje spletnega igranja na srečo (Ray in Carter 2015).

Za razliko od Slovenije so torej za kršenje zakona o spletnem pokru kaznovani individuumi in ne ponudniki iger na srečo. Kot omenjeno, je v državi Washington igranje spletnih iger na srečo tretirano kot resni prekršek. Vendar pa še do zdaj niso nikogar v ZDA obtožili kriminala v povezavi s spletnim pokrom za denar. To se lahko spremeni zelo hitro, če povzamemo črni petek, ki je prišel nenapovedan in preko noči. Nihče ne ve, kdaj si bo vlada privoščila kaj takšnega za posameznike. Vendar pa se posamezniki lahko zaščitijo in prijavijo svoje igranje kot posel in imajo tako vse dokumentirano in črno na belem. Tudi če se zgodi še en črni petek, lahko individuumi samo pokažejo legalna dokazila oziroma se obrnejo na svoje računovodje. Ker se zvezna vlada v Ameriki zaveda, da imajo kar nekaj profesionalnih poker igralcev, je naredila pametno potezo in omogočila državljanom prijavo in registracijo spletnega igranja pokra v zakoniku. Tukaj se gre za situacijo, v kateri obe strani profitirata. Država lahko pobere davke, posameznik pa lahko registrira igranje pokra kot posel, igra na legalen način in ob tem še prijavi stroške. Čeprav velja ameriški sistem za enega najstrožjih kar se pokra tiče, pa je po drugi strani eden najbolj urejenih in legalnih sistemov.

3.4 Primerjava davkov na primeru Svetovnega prvenstva v pokru 2014

Kot rečeno, ima skoraj vsaka država različno regulirano področje pokra in plačevanja davkov. To pa se predvsem vidi na kakšnih velikih svetovnih turnirjih, kjer morajo nagrajenci plačati davek na svoj dobiček glede na to, kako je to urejeno v državi, iz katere prihajajo. Spletna stran Taxable Talk (2014) je vzela na primer Svetovno prvenstvo v pokru³⁰ iz leta 2014, ki je potekalo v Londonu, prestolnici Velike Britanije. Za finalno mizo se je uvrstilo devet finalistov, kateri so že imeli zagotovljeno denarno nagrado in od tega so kar štirje od finalistov imeli stalno prebivališče v Londonu. To pa ni bilo naključje, saj kot smo že predhodno omenili, se veliko poker igralcev preseljuje v Veliko Britanijo, ker pri njih ni davka na igre na srečo. Prav nasprotno pa nekje v drugih evropskih državah ta davek sega vse do 75 %. Prebivalcem celotne Evropske Unije se je dovoljeno preseljevati znotraj držav EU, zato profesionalni poker igralci to z veseljem izkoristijo.

Veliki zmagovalec Svetovnega prvenstva v pokru leta 2014 je bil Martin Jacobson, po narodnosti Šved, pa vendar s stalnim prebivališčem v Londonu. Njegova nagrada je bila 10

³⁰ World Series of Poker (WSOP) 2014.

milijonov dolarjev. In ker je njegovo prebivališče v Londonu, se davek na prejeto nagrado od iger na srečo regulira po zakonu države, v kateri živi. Tako je dobil celotni izkupiček nagrade. V primeru, da bi še vedno živel na Švedskem, pa bi moral po njihovi zakonodaji Skatteverket plačati 56 % davka, kar pomeni 5,6 milijona dolarjev. Drugo mesto si je priboril še en prebivalec Velike Britanije, Felix Stephenson, po narodnosti Norvežan. Nagrada v višini 5,1 milijona dolarjev je bila v celoti njegova, vendar pa bi v primeru, da bi še vedno živel na Norveškem, bil primoran plačati 2 milijona dolarjev norveški zakonodaji Skatteetaten. Na tretjem mestu je Jorrit van Hoof privarčeval 1,1 milijona dolarjev s tem, da živi v Londonu. Celoten izkupiček 3,8 milijona dolarjev nagrade je bilo njegovih. Američan William Tonking, ki je zaključil turnir na četrtem mestu, pa ni imel te sreče, da bi se lahko izognil davku. Ker prihaja iz New Jersey, je moral plačati \$1,073 milijona IRS in \$242,733 zvezni državi New Jersey. Od njegovih začetnih \$2,849,763 je obdržal \$1,752,490. Tukaj se poraja vprašanje, če se gospodu Tonkingu morda ne splača raje preseliti v UK? Odgovor je ne, saj je ameriški davčni sistem mednarodni, kot že zgoraj omenjeno. Američani morajo plačati davek na zaslužek ne glede na to, kje na svetu se nahajajo. Tudi če bi se preselil v London, bi kot samostojni podjetnik še vedno moral prijaviti svoj zaslužek in plačati davek IRS. Na petem mestu se je znašel Billy Pappaconstantinou, ki prihaja iz Massachusettsa v ZDA. Njegova nagrada je bila vredna 2,1 milijona dolarjev, po odštetem davku pa 1,2 milijona dolarjev, pri katerem je moral plačati IRS in zvezni državi Massachusetts. Ker je sam amaterski igralec pokra in profesionalni igralec namiznega nogometa, je bil davek manjši od Tonkinga, saj mu ni bilo treba plačati davka samostojnega podjetnika. Šesto mesto je pripadalo gospodu Larrabeju, ki je še zadnji med britanskimi igralci. Gospod Larrabe je lahko obdržal celotni zaslužek, ki je bil vreden \$1,622,471. Po narodnosti drugače Španec, vendar razumljivo, zakaj se je odločil za selitev. Španija ima namreč kar 52 % davek mejne stopnje. Daniel Sindelair iz Nevade je končal na sedmem mestu in je kot ameriški prebivalec države, ki nima davka na igre na srečo, moral plačati samo IRS. Od začetnih 1,2 milijona dolarjev, je moral plačati davka v višini 500 tisoč dolarjev, kar je 40 % njegovega zaslužka. Osmo mesto je pripadalo amaterskemu poker igralcu, Brazilcu Brunu Politanu. Zaradi pogodbe med ZDA in Brazilijo, je moral tudi on plačati 30 % svoje nagrade IRS, ki je bila visoka 947 tisoč ameriških dolarjev. Mark Hewhouse je končal turnir na devetem mestu, kot pa že prejšnje leto. Kljub njegovemu razočaranju, je domov odnesel zavidljivo nagrado v vrednosti 730 tisoč dolarjev. Od tega je moral plačati kar 44 % davka, saj prihaja iz Los Angelesa (Taxable Talk 2016).

Po končanem turnirju, razdelitvi nagrad ter plačilu davkov, pa se je vrstni red premešal. Od prvega do tretjega mesta je ostalo enako, saj ni nobenemu bilo potrebno plačati davka. Na četrto mesto se je uvrstil g. Larrabe, ki je drugače končal na šestem mestu. Peto mesto je pripadalo prvotno četrtemu in šesto tako g. Pappaconstantinou, ki je bil prej peti. Od sedmega pa do devetega mesta je tako ostalo isto, vendar so vsi trije prejeli precej manj, kot je bila vredna originalna nagrada. Za nameček pa je bilo to tudi prvo leto, kjer IRS ni osvojila prvega mesta, saj je skupno pobrala "le" 2,8 milijona dolarjev. Kar pa jo postavi šele na četrto mesto na lestvici. Davčne agencije lahko le upajo, da naslednje leto ne bo toliko posameznikov iz Velike Britanije, saj so bile zaradi njih ob dodatnih 9,5 milijona dolarjev (Taxable Talk 2016).

Ta primer nam je nazorno prikazal, kako različne davčne osnove vplivajo na igralce, njihove nagrade in njihove življenske stile. Če se je potrebno preseliti v drugo državo, da prihranijo milijonske davčne obveznosti, je to za njih vse prej kot problem. Prikazali smo tudi, kako se višina davčnih osnov razlikuje od države do države. Igralci tako izbirajo svojo življenjsko okolje na podlagi pogojev, ki jih država ponuja posameznikom. Za profesionalne poker igralce so to torej višine davkov za igre na srečo, zakoni in legalizacija ter velikost oziroma odprtost trga.

4 Refleksija skozi razmerje sistem - posameznik in Kavelj 22

V tem poglavju se bomo poglobili v razmerje med posameznikom in sistemom oziroma državo. Ker sta ta dva akterja ključna v naši nalogi, ju bomo izpostavili ter primerjali s paradokšno situacijo, ki jo opisuje Kavelj 22³¹. Ta situacija predstavlja težko okoliščino, iz katere ni izhoda zaradi medsebojno nasprotujočih si pravil. Poskusili bomo dokazati, da se tudi poker igralci ob upoštevanju pravil znajdejo v takšni situaciji v večjih primerih.

4.1 Kavelj 22: Razmerje med profesionalnimi poker igralci in državo

Izraz Kavelj-22 temelji na istoimenski noveli Josepha Hellerja iz leta 1961. V njej izpostavlja paradoksalno situacijo, v kateri posameznik ne more pobegniti pravilom, ki so si med seboj nasprotujoči. Najbolj znan primer tega je situacija, kjer posameznik ne more dobiti službe, saj nima nobenih izkušenj. Vendar pa izkušenj ne more pridobiti prav zaradi istega razloga. Ta izraz je prvi predstavil karakter v noveli, dr. Daneeka, ki je bil vojaški psiholog. Dogaja se med 2. svetovno vojno in njegova naloga je bila mentalni pregled vojaških pilotov, če so sposobni letenja in sodelovanja v tveganih in nevarnih vojaških operacijah. Le ti so upali, da bodo ocenjeni kot psihološko nezmožni oziroma ne dovolj pametni za letenje. Po drugi strani pa če so zahtevali pregled, so bili le dovolj pametni, saj so se s tem hoteli izogniti svoji dolžnosti in so bili tako razglašeni za dovolj duševno zdrave. Tu nastane Kavelj 22, ki pomeni tudi dilemo ali težko okoliščino, iz katere ni izhoda, zaradi medsebojno nasprotujočih si pravil (Heller 1961).

Heller (1961, 51) opisuje pogovor med zdravnikom in kapetanom Yossarianom, kjer je problem Kavelj 22 razložen. Yossarian sprašuje psihologa, zakaj ga ne spozna za neprištevnega, saj je sam trdil, da je. Psiholog mu nato razloži, da tisti, ki se izdaja za neprištevnega, je v resnici pameten, saj se zaradi tega poskuša izogniti nevarnim vojaškim operacijam. Kapetan ga tako povpraša po njegovemu kolegu Orru, ali je on neprišteven. Dr. Daneeka mu odgovori pritrdilno in obrazloži da vsak, ki tvega svoje življenje v vojaških operacijah, mora biti neprišteven. Vendar če bi ga sam vprašal, ali bi ga lahko zaradi neprištevnosti odpustil, bi ga razglasil za prištevnega. V tem primeru bi bil dovolj pameten, da bi se zavedal svojega položaja. Kavelj 22 je v tem primeru, da vsak, ki si želi izogniti vojaškemu služenju, ni zares neprišteven. Orr je bil v resnici neprišteven in vse kar bi moral narediti, je vprašati za odstop. Vendar če bi vprašal, ne bi bil več neprišteven in bi moral še

³¹ Kavelj 22 je preveden iz originalne izpeljanke *Catch-22*.

naprej sodelovati v nevarnih misijah. Neumno je bilo, da bi še naprej letel in pametno, da bi odnehal. Ob enem pa, če bi bil pameten, bi moral še naprej služiti in leteti.

Dilema, ki jo Kavelj 22 opisuje, predstavlja težke okoliščine, iz katere ni izhoda. Primerjamo jo lahko tudi s situacijo, s katero se srečujejo profesionalni poker igralci. Kot že prej omenjeno, se v večini držav poker tretira kot igra na srečo in posledično ni davka na dobiček od pokra. Vendar pa obstajajo primeri, med katerimi je le malo javnih in izpostavljenih očem javnosti, kjer pa se je država vseeno vmešala med poker zaslužke posameznikov. Nemški primer je le eden izmed mnogih, ko je takratni dvakratni zmagovalec Svetovnega prvenstva v pokru bil obtožen neplačevanja davkov. V Eddy-Scharf sodnem procesu so mu očitali, da bi moral plačati davek na dobiček, saj je prihodek temeljil na njegovih spretnostih. A še vedno v zakonu piše, da je poker igra na srečo. V tem primeru naj bi zaslužil manj denarja, pa bi se njegov zaslužek tretiral kot dobljen v igri na srečo ali pa zaslužil več in od tega plačal davek. Podobna situacija je v Sloveniji s poker igralci, ki si s pridobljenim denarjem od pokra kupijo kakšno nepremičnino ali luksuzno dobrino. Zaradi večje naložbe in nepotrebnega plačevanja davkov, tako postanejo sumljivi za državo in tako pristanejo pod preiskavo zaradi izvora denarja in potencialnega pranja denarja. Takšni primeri niso redkost, kjer država nato zapleni premoženje, saj je izvor težko dokazljiv, po drugi strani pa niso za svoj prihodek plačali davek, ne prijavili dohodnine. Kavelj 22 se kaže v tem primeru, ko posameznik sledi pravilom in zakonom, ki določajo, da jim ni potrebno plačevati davka in ne prijaviti dohodnine. A če si kupijo nepremičnino s tem denarjem, lahko postanejo sumljivi in jim država zapleni premoženje. Na nek način so postavljeni pred dilemo, saj jih na ta način država postavi na nivo kriminalcev.

S tem problemom smo se obrnili na Finančno upravo Republike Slovenije (2016), ki svetuje vsem igralcem pokra, da za dobitke od pokra na različnih turnirjih doma ali v tujini, kot tudi preko spleta, shranjujejo vse dokumente in zapise, povezane z organizacijo in udeležbo v igri poker. Za davčne namene, kot tudi ob upoštevanju določb o preprečevanju pranja denarja je potrebno shranjevati tudi vsa dokazila o vplačilih in večjih izplačilih na igralčev račun, oziroma vso dokumentacijo, s katero se lahko dokaže izvor prihodkov v določenem obdobju.

Država tudi ne ponuja nekega pravega odgovora za socialni status za vse tiste posameznike, ki jim je poker glavni in primarni vir dohodka. Ker profesionalni poker igralec ni kot poklic opisan v zakoniku, ga igralci ne morejo uradno prijaviti. Tako ne morejo koristiti vseh privilegijev, kot jih lahko samostojni podjetniki (s.p.). V primeru bolezni, nosečnosti ali druge

odsotnosti tako niso plačani in ne prejmejo nobenega nadomestila. Po večini se tako odločijo za prostovoljno brezposelnost ali pa odprejo svoj s.p. z lažno dejavnostjo (Hohnjec 2015). Tukaj se spet pojavi Kavelj 22, saj so registrirani kot brezposelni, a vendar si lahko privoščijo novo nepremičnino z denarjem, prislужenim s pokrom. Država je upravičeno sumničava, vendar pa neupravičeno posega v finance posameznikov. Poskrbeti bi morala, da se pravila uredijo in šele nato ukrepajo. Čeprav bi posameznik želel sodelovati v menjalnem procesu, tega ne more. Posledično, ker posameznik ne sodeluje v menjalnem procesu, ga država postavlja na raven kriminalcev. Tukaj je lep primer Kavelj 22 ali posameznika, ki ne more pobegniti pravilom, kateri so si med seboj nasprotujoči. Lahko trdimo, da tukaj poker igralci igrajo poker dvakrat; proti nasprotnemu poker igralcu in državi. Država pa spreminja pravila igre kar med samo igro.

5 Zaključek

Alternative, ki nam služijo kot prihodek, so v današnjem času zelo pomembne. Najsi bo to pisanje blogov, fotografiranje ali pa igranje na srečo. Razvoj tehnologije in napredka nam omogoča, da če si nekje res dober, lahko skoraj povsod dobro zaslužiš. Tudi spletni poker ni izjema, vendar je pot do uspeha težja, kot bi si marsikdo mislil. Tistim redkim, ki uspe, so navadno zelo uspešni in njihov zaslužek je večji od povprečne plače. Leta nazaj, ko še poker ni veljal kot ena izmed dejavnosti, s katero posamezniki delajo redni prihodek, države niso posvečale velike pozornosti zakonodajam. A ko je poker dosegel računalniško obliko, kjer so igralci lahko igrali z drugimi igralci po celem svetu, so se tudi zakoni začeli spreminjati. A ne enako. Vsaka država je drugače obravnavala in regulirala poker. Ta situacija je povzročila zmedo med igralci, kateri so to izkoristili in služili ogromne vsote denarja tudi če je bilo legalno ali ne. Države so kmalu želele del njihovih zaslužkov, tako so uvedle davke ali poskušale regulirati področje iger na srečo z zaprtjem trgov, ustvarjanjem monopolov, legalizacijo ali prepovedjo iger na srečo. Problem je nastal, ko so države začele regulirati njihove prihodke, a vendar jim niso ponujale ustreznega statusa oziroma pravne zaposlitve, kjer bi lahko utemeljevali svoje prihodke. Igralci, ki so se tretirali za profesionalce, so morali tako plačati davke državi, najti luknjo v sistemu ali pa se preprosto preseliti.

V prvem poglavju smo se osredotočili predvsem na igro poker na splošno, njeno definicijo, pravila ter poskusili opisati nekaj njenih izrazov, ki se drugače uporabljajo v angleškem jeziku ali slengu. »V Sloveniji je igranje spletnega pokra vse prej kot v povojih, saj je za marsikoga poker postal sanjska služba, ki naj bi ponujala vse, kar marsikateri poklic ne nudi – vznemirljivost, hazarderstvo in za nekatere najbolj pomembno, dober zaslužek. Tako kot vsaka stvar, pa tudi poker skriva kup pastik« (Bric 2010). Skozi zgodovino smo lažje predstavili današnjo situacijo in zakonodajo. Ker je sprva poker veljal za igre na srečo, ki se igrajo po večini v igralnicah in služijo kot zabavi, je bila temu primerna spisana tudi zakonodaja zanjo, kjer poker spada med posebne igre na srečo. Igralcem tako ni potrebno plačati davkov ali prijaviti dohodnine. Skozi leta pa se je poker razširil tudi v elektronsko obliko in vedno več igralcev je postalo profesionalnih, kjer jim je zaslužek od pokra predstavljal primarni vir prihodka. Zakonodaja se ob tem ni spremenila in tako so igralci še naprej lahko uživali ob 100 % zaslužku. Slaba stran za igralce pa je socialni problem, kjer ne morejo prijaviti svoje dejavnosti, ne morejo pridobiti nadomestil za kakršnokoli upravičeno odsotnost in ne morejo sodelovati v menjalnih procesih. Kombinacija visokega zaslužka in nesodelovanja v menjalnih procesih z neplačevanjem davkov pa je vzbudila sum pri državi ter

v tem trenutku je sprejeta odločitev, da bo država pravno regulirala. Igralci se tako lahko srečujejo z revizijami njihovega prihodka nadzornega organa, kar pa lahko prinese tudi do zaplembe premoženja. Finančna uprava RS (2016) ob tem svetuje, da igralci shranjujejo vsa dokazila in dokumente o prejetih plačilih iz poker strani. Na vprašanje, kako bi država odreagirala, če bi poker igralec zaslužil na uradnem poker turnirju milijonsko nagrado in ne bi plačal davkov, saj le-ti niso potrebni, na žalost nismo dobili konkretnega odgovora. S podobnim vprašanjem smo se obrnili tudi na Urad za preprečevanja pranja denarja. Zanimalo nas je, kako igralci prijavijo velike prihodke, da bodo v okviru določb zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma? Ob tem pa vidimo tudi možnost za pranje denarja preko poker zaslužkov in različnih strani. Tudi na to vprašanje nismo dobili konkretnega odgovora, saj so nam svetovali, da se za ta vprašanja obrnemo na Finančno upravo RS. Zato lahko sklepamo, da ob zakonodaji, igralci še vedno lahko obdržijo vse poker zaslužke in nagrade v celoti in ob tem lahko kupijo nepremičnine in luksuzne dobrine z denarjem, pridobljenim s pokrom, ki ni obdavčen.

Zaradi tega problema smo se vrnili nazaj na osnove. Izhajali smo iz teze, ki se glasi: "Ves dobiček, ki ga igralec pridobi z igranjem spletnega pokra je legalen in z njim lahko svobodno razpolaga. Zakonodaja, ki regulira ta tip iger, se je v konkretni praksi pokazala kot preveč prožna, zato so igralci ujeti v situacijo Kavelj 22". Na videz nam naloga ponuja preprost odgovor, saj so v Sloveniji igre na srečo, med katere spada poker in spletni poker, popolnoma dovoljene. A vendar temu ni tako, če se igralci poslužujejo igranja preko spleta na straneh s tujo koncesijo. To se smatra kot igranje na nedovoljenih straneh, saj nimajo pridobljene koncesije v RS. Posledično je tudi zaslužek nelegalen. A igralcem še vedno ni potrebno plačevati davka na njihov zaslužek od pokra, ne prijaviti dohodnine. S tem prisluženim denarjem si lahko kupijo nepremičnine oziroma luksuzne dobrine, katere kljub reviziji nadzornega organa lahko v celoti obdržijo. Z nadaljnjo raziskavo smo ugotovili, da je v Sloveniji samo en koncesionar, ki si je pridobil pravico prirejanja spletnih iger na srečo, pa le-te ni izkoristil. Ostali spletni ponudniki pa ali niso locirani v RS, da bi lahko pridobili licenco, ali pa so kriteriji za pridobitev previsoki. Tako torej slovenskim spletnim poker igralcem ne preostane druge možnosti, kot da igrajo na tujih straneh, ki so nedovoljene oziroma nelegalne. Prvi del teze, ki pravi: »Ves dobiček, ki ga igralec pridobi z igranjem spletnega pokra je legalen in z njim lahko svobodno razpolaga«, tako ne moremo ne potrditi, ne ovreči.

Magistrsko delo je pridobilo na pomenu, saj lahko služi kot ena od strokovnih podlag pri oblikovanju ustrežnejše zakonodaje na tem področju. Zaradi pomanjkanja virov ter podatkov,

se lahko zgodi, da sodišče v primeru tožbe odloči po njihovem mnenju. Večina pa je še vedno prepričanja, da je poker igra, kjer igralec potrebuje le srečo in da z njim hitro in z lahkoto pridejo do denarja (Häuschen 2012). Z analizo podatkov v naši nalogi smo poskusili dokazati nasprotno in skozi pogovore oblastnih organov, njihovih strokovnih odgovorov ter intervjujev prišli do ugotovitev, ki se bodo lahko uporabljale kot strokovno gradivo v sodnih postopkih, kjer bosta vpletena igralec pokra kot toženec in država kot tožnica.

Kot omenjeno, je država Nemčija nekaj posebnega, vsaj kar se pravil tiče. Od tam izhaja primer, kateri je spremenil nemško zakonodajo za profesionalne poker igralce in je še danes aktualen predvsem zaradi nasprotujočih si pravil in pravnega problema. Primerjamo ga lahko s tako imenovanim problemom Kavelj 22. Heller (1961) opisuje paradoksalno situacijo, v kateri posameznik ne more pobegniti pravilom, ki so si med seboj nasprotujoči. To situacijo poimenuje Kavelj 22. Za lažje razumevanje poda vsakdanji primer, ki ga lahko povežemo s to situacijo. Primer, kjer individuum ne more dobiti službe, saj nima dovolj izkušenj. Le-te pa ne more pridobiti, saj ne dobi nobene službe. S takšnimi situacijami se srečujemo vsak dan in tudi profesionalni poker igralci niso izjema. To situacijo smo primerjali z nemškim primerom, kjer je bil takratni dvakratni zmagovalec Svetovnega prvenstva v pokru obtožen neplačevanja davkov. Čeprav nemška zakonodaja določa, da posameznikom ni potrebno plačevati davka na igre na srečo, so v njegovem primeru določili, da je večinski igralec in ne hazarder. Torej njegov prihodek naj bi temeljil na njegovih spretnostih, kar pa je v Nemčiji obdavčeno. Zakon tako po novem določa, da morajo profesionalni poker igralci plačevati davek na zaslužek, amaterski igralci pa ne. Če torej posameznik zasluži več denarja v igri poker, se bo njegov zaslužek pri pokru štel kot večinska igra in bo moral plačati davke. Če pa bo kot amater zaslužil neko manjšo vsoto denarja, pa mu ne bo potrebno plačati davka in ga bodo tretirali kot hazarderja. Najbolj zanimivo pri vsem tem pa je dejstvo, da je poker v Nemčiji nelegalen, a vendar je bil obsojen le na neplačevanje davkov. Podobna situacija je tudi z zgoraj omenjeno slovensko zakonodajo, ki določa, da igralcem ni potrebno plačevati davek na dobiček od pokra, niti prijaviti dohodnine. Medtem pa so primeri, kjer je država še vedno posegala v premoženje posameznikov, ko so le ti vidno izpostavili svoje finance pridobljene z igro poker. Pri tem jih država postavi na nivo kriminalcev, čeprav le sledijo zakonom. Država tukaj spreminja pravila igre oziroma zakonodajo, kar med samo igro. Vse kar bi država morala narediti je, omogočiti ustrezeni status oziroma pravno zaposlitev poker igralcev, kjer bi lahko pravno utemeljili svoje prihodke. A država tega ne omogoča, čeprav regulira njihove prihodke. To situacijo lahko z lahkoto primerjamo s situacijo Kavelj 22. Drugo polovico

glavne teze, ki se glasi: »Zakonodaja, ki regulira ta tip iger, se je v konkretni praksi pokazala kot preveč prožna, zato so igralci ujeti v situacijo Kavelj 22«, lahko tako potrdimo. Prav tako lahko ob tem potrdimo tudi drugi tezo, ki je sledeča: »Poker igralci nimajo možnosti pravne zaposlitve oziroma statusa in zato nimajo bonitet iz delovnega razmerja, a vendar imajo določen prihodek. Država pa poskuša pravno regulirati le njihov prihodek in ne statusa ter tako odpira možnost pranja denarja, kar pa vodi nazaj vse do igralčevega statusa, ki ni pravno omogočen in določen, na osnovi katerega bi lahko utemeljeval svoje prihodke«.

Raziskovalno vprašanje, ki se nam je porajalo ob glavnih tezah je, ali so drugi sistemi boljši oziroma slabši od slovenskega ter če sploh obstajajo razlike med njimi? Dokazali smo, da na žalost ne obstaja noben popolni primer sistema, kjer bi igralci igrali le na dovoljenih straneh in vsi sodelovali v menjalnih procesih. Še najboljši približek tega je Danska, ki se je ukinila monopol in s tem podala svojim državljanom prosto pot, da igrajo na vseh straneh Evropske Unije, ter dala minimalne davke na poker. To ne pomeni, da vsi igrajo le na dovoljenih straneh, vendar velika večina izkoristi to možnost in še nekaj prispeva v državno blagajno. Na drugi strani pa imamo Italijo, Francijo in Španijo, ki veljajo za ene najstrožjih za spletni poker, katere so ustvarile državni monopol in zaprle svoje trge, dodale pa še veliko davčno osnovo za poker zasluzke. Poseben primer je Nemčija, v kateri je samo ena zvezna država legalizirala igre na srečo. Pa še ta ima zelo stroga pravila za profesionalne poker igralce, kateri si raje najamejo odvetnika, če se odločijo za tovrstno dejavnost. Tako fenomen iger na srečo rešujejo države različno, še posebej v zahodni Evropi, kjer se države srečujejo s pomanjkanjem zakonodaje, državnim monopolom in do držav, ki sprejemajo tako zunanje, kot lokalne ponudnike (Everymatrix 2016). Druga slika pa se kaže v vzhodni Evropi, kjer se države po večini srečujejo s sivim območjem za spletni poker. Tiste države, ki so bile pod Sovjetsko zvezo, so še vedno pod vplivom njihovega režima, ki je striktno prepovedoval igre na srečo, vendar se zakonodaja že spreminja. Raziskovalno vprašanje nam je dalo odgovor, da se zakonodaje za spletni poker razlikujejo med državami na način regulacije, legalizacije ter praktičnega izvrševanja.

Pri naslednjem raziskovalnem vprašanju nas je zanimalo, če je Slovenija imigrantska država za spletne poker igralce iz nekaterih članic EU ter Amerike? Zagotovo še vedno velja, da ima Slovenija eno najbolj prijaznih zakonodaj za igralce spletnega pokra. Bratanič (2014) pojasnjuje, da je spletni poker v Sloveniji še vedno precej neurejeno področje. "Prav zaradi tega postajamo neke vrste obljubljena dežela za profesionalne igralce pokra iz Italije, ki zadnji dve leti zaradi zakonodaje ne morejo zakonito igrati pokra proti nikomur drugemu kot le

sodržavljanom. Zlasti profesionalni igralci pokra se zato odločajo za nakup ali najem nepremičnin v tujini, tudi v Sloveniji, kjer si urejajo stalno prebivališče”. To priča tudi naš intervjuvanec 5 (2016), ki se je priselil iz Združenih držav Amerike v Slovenijo in pravi, da so pogoji za preživetje pri nas veliko boljši za profesionalne poker igralce. Vendar pa je Slovenija v fazi sprejema nove zakonodaje, ki bo odprla vrata tujim koncesionarjem za prirejanje iger na srečo. To pomeni, da vsi ponudniki, ki nimajo koncesije v Sloveniji, ne bodo več mogli ponujati svojih storitev in bodo sankcionirani. Ker do zdaj niso smeli zaprositi za koncesijo, so bili vseeno na trgu, saj jih država ni regulirala. Kmalu pa bodo dobili to možnost in če je ne bodo izkoristili, bo država strožje delovala. Zato sta se dve veliki poker strani že umaknili iz Slovenije, kar pa je povzročilo veliko nestrinjanja pri igralcih. Če bodo tuji profesionalni poker igralci še prihajali v Slovenijo, to zagotovo ne bo več zaradi zakonodaje. Prišli smo do zaključka, da smo prav na tistem prelomu, kjer se igralci še vedno priseljujejo, vendar se ne bodo več dolgo. Veliko slovenskih poker igralcev pa se je že odselilo prav zaradi te zakonodaje.

Če smo sklepali, da je Slovenija, oziroma vsaj do pred kratkim bila, imigracijska država in oaza za profesionalne poker igralce, pa Združene države Amerike to niso. Opisali smo zakonodajo in situacijo ZDA pred ključnim »črnim petkom« in po njem. Z intervjuji, ki smo jih opravili z ameriški poker igralci, smo iz prve roke izvedeli, kako so to doživeli igralci, ki so bili še kako vpleteni v ta dogodek. Trenutna situacija kaže, da so v Združenih državah Amerike samo tri zvezne države, ki dovoljujejo igre na srečo, med katere spada tudi spletni poker. Ker se zvezna vlada v Ameriki zaveda, da imajo kar nekaj profesionalnih poker igralcev, je naredila pametno potezo in omogočila državljanom prijavo in registracijo spletnega igranja pokra v zakoniku. Tukaj se gre za situacijo, v kateri obe strani profitirata. Država lahko pobere davke, posameznik pa lahko registrira igranje pokra kot posel, igra na legalen način in ob tem še prijavi stroške. Spletna stran Cards Chat (2016) poroča, da v ZDA ločujejo dve vrsti poker igralcev; profesionalni in rekreativni. Oboji morajo prijaviti svoj zaslužek, vendar pa se razlikujejo stroški, ki so povezani s pokrom. Za razliko od rekreativnih igralcev lahko profesionalni poker igralci prijavijo tudi vse stroške, povezane s njim, kot na primer prenočišče, hrana, transport, idr. Le-ti se odbijejo od zasluzka, kar pa se zelo pozna na dohodnini. Čeprav velja ameriški sistem za enega najstrožjih, kar se pokra tiče, pa je po drugi strani eden najbolj urejenih in legalnih sistemov.

V nalogi smo poskušali podati odgovor tudi na večno dilemo, s katero se srečujejo akterji. Tako igralci kot država, še vedno ne morejo priti na isto raven z vprašanjem, ali je poker igra

na srečo ali veščinska igra. Kar naredi ta problem ali dilemo zanimivo je, kako je v vsaki državi drugače rešen. V ne malo državah, so igre na srečo prepovedane ali regulirane, zakoni za veščinske igre pa bolj umiljeni (Etchells 2015). In kam tukaj spada poker? Na to temo je bilo narejenih kar nekaj raziskav, katere so po večini vse pokazale, da je poker na dolgi rok veščinska igra. Profesionalni poker igralci znajo zmagovati na dolgi rok in ne dovolijo, da ima element sreče zadnjo besedo pri njihovih rezultatih. Pogosto definira kvaliteto igralcev prav ta varianca in nagibanje med znanjem in srečo (Tessaro 2011). Čeprav so v večini zveznih držav v Ameriki igre na srečo prepovedane, pa je bilo na sodnem procesu dosojeno, da je poker pretežno veščinska igra in ne igra naključja (Ray in Carter 2015). A ta še vedno spada med igre na srečo, ki so dovoljene samo v treh zveznih državah v ZDA. Prav tako je tretiran tudi v Sloveniji z izjemo, da so pri nas igre na srečo dovoljene. To dilemo smo izpostavili zaradi dejstva, da so veščinske igre v državah obdavčene, igre na srečo oziroma posebne igre na srečo pa ne vsepovsod. Prav zato nas ta dilema vrača na čisti začetek, saj izpostavlja problem, iz katerega izhajajo vprašanja, teze in podteze naše naloge. Torej, če bi se poker tretiral kot veščinska igra, nikjer ne bi imeli več težav z razumevanjem zakonodaje ali regulacijo, ter bi bilo zelo preprosto razumeti naloge obeh akterjev.

Za boljše razumevanje različnih zakonov za poker med različnimi državami, pa smo dodatno naredili še primerjavo plačevanja davkov na primeru Svetovnega prvenstva v pokru (WSOP) iz leta 2014 v Londonu. Devet finalistov je na koncu pobralo milijonske nagrade, ki pa so bile po izplačilih in plačanih obveznih davkov v njihove državne blagajne, na koncu različne. To pa ne velja za vse, saj so tisti najbolj iznajdljivi našli pot, kjer so se izognili ogromnim davkom. Ta primer še najlepše opisuje različne zakone v državah, s katerimi se srečujejo vsi akterji v naši magistrski nalogi, tako igralci kot država.

6 Literatura

1. Bratanič, Jan. 2014. Slovenija kot pribežališče za italijanske pokeraše. *Dnevnik*, 32 (16. julij).
2. Bric, Uroš. 2010. *Splet + poker = 4.000 neobdavčenih evrov mesečno?* Dostopno prek: <http://cekin.si/clanek/koristno/s-spletnim-pokrom-do-vrtoglavih-in-neobdavcenih-donosov.html> (2. januar 2017).
3. Brown, Aaron. 2006. *The Poker Face of Wall Street*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
4. Burns, Wesley. 2015. *Gambling Law in France*. Dostopno prek: <http://www.gamblingsites.org/laws/france/> (1. januar 2017).
5. Calvin Ayre. Dostopno prek: <http://calvinayre.com> (24. december 2016).
6. *Card chat*. Dostopno prek: <https://www.cardschat.com> (28. december 2016).
7. Corraggio, Giulio. 2016. *Italy is the gaming market to watch now!*. Dostopno prek: <http://www.gamingtechlaw.com/2016/04/italy-gaming-market-watch-now.html> (24. december 2016).
8. Duke, Annie. 2016. *The Role Of Luck At The Olympics (Unless You're Simone Biles)*. Dostopno prek: http://www.huffingtonpost.com/annie-duke/the-role-of-luck-at-the-o_b_11590596.html (2. januar 2017).
9. Elliot, Jim. 2013. *Which countries have a ban on online gambling?* Dostopno prek: <https://www.quora.com/Which-countries-have-a-ban-on-online-gambling> (2. januar 2017).
10. Eržen, Barbara. 2016. *PokerStars in Full Tilt se umikata iz Slovenije*, 4. julij. Dostopno prek: <http://www.zurnal24.si/pokerstars-in-full-tilt-se-umikata-iz-slovenije-clanek-273774> (20. december 2016).
11. Etchells, Pete. 2015. *Is poker a game of skill, or a game of luck?* Dostopno prek: <https://www.theguardian.com/science/head-quarters/2015/jan/14/poker-game-skill-luck-cepheus-bot-program> (28. december 2016).
12. Everymatrix. 2016. *Gambling Legislation in Western European Countries*. Dostopno prek: <https://everymatrix.com/blog/gambling-legislation-western-europe.html> (20. december 2016).
13. Fidermuc, Katarina. 2016. Vlada odpira vrata tujim ponudnikom. *Delo*, 9 (30. julij).
14. *GamingZion*. Dostopno prek: <http://www.gamingzion.com> (24. december 2016).
15. *Gov.uk*. Dostopno prek: <https://www.gov.uk> (2. januar 2017).

16. Häuschen, Tina. 2012. *Poker – med stereotipi in teorijo*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
17. Heller, Joseph. 1961. *Catch-22*. New York: Simon & Schuster.
18. Henderson, Eugene in Andy Dolan. 2015. Will poker winnings be taxed? Level of skill needed to win means Government is considering levy. *Daily mail*, 25. marec. Dostopno prek: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3010382/Will-poker-winnings-taxed-Level-skill-needed-win-means-Government-considering-levy.html> (2. januar 2017).
19. Hohnjec, Klementina. 2015. *Poker – posebna igra na srečo, kot način reševanja eksistencialnega vprašanja*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
20. Igamming. 2015. *Unregulated Poker in Denmark Alive and Well*. Dostopno prek: <http://igaming.org/poker/news/unregulated-poker-in-denmark-alive-and-well-1683/?page=7> (22. december 2016).
21. Igre na srečo. 2015. *Poker*. Dostopno prek: <http://www.igrenasreco.com/poker.html> (21. december 2016).
22. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Dostopno prek: <http://bos.zrc-sazu.si> (23. december 2016).
23. Intervjuvanec 1. 2015. Intervju z avtorico. Ljubljana, 30. april.
24. Intervjuvanec 2. 2015. Intervju z avtorico. Ljubljana, 27. april.
25. Intervjuvanec 3. 2015. Intervju z avtorico. Ljubljana, 26. april.
26. Intervjuvanka 4. 2016. Intervju z avtorico. Ljubljana, 1. julij.
27. Intervjuvanec 5. 2016. Intervju z avtorico. Maribor. 2. julij.
28. IRS. 2016. *Affordable Care Act Tax Provision*. Dostopno prek: <https://www.irs.gov/affordable-care-act/affordable-care-act-tax-provisions> (2. januar 2017).
29. *Journal of Accountancy*. 2012. Better odds for pro gambler's business deductions (april). Dostopno prek: <http://www.journalofaccountancy.com/issues/2012/apr/20114684.html> (2. januar 2017).
30. Krieger, Lou. 2012. *Poker*. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije
31. Majcenovič, Uroš. 2010a. Zgodovina igre Hold'em. *Ultimativni vodič po pokru*: 8–13.
32. --- 2010b. Kako igrati no limit Texas Hold'em. *Ultimativni vodič po pokru*: 15–21.
33. --- 2010c. Spletni poker. *Ultimativni vodič po pokru*: 28–29.
34. Ministrstvo za finance Finančna uprava Republike Slovenije. 2015a. *Nadzor na področju prirejanja iger na srečo*. Dostopno prek: <http://www.fu.gov.si/>

- fileadmin/Internet/Nadzor/Podrocja/Nadzor_iger_na_sreco/Opis/Podrobnejši_opis_1_i
zdaja_Nadzor_na_podrocju_prirejanja_iger_na_sreco.pdf (2. januar 2017).
35. --- 2015b. *Prošnja za pomoč pri pripravi diplomske naloge*. Ljubljana: interno gradivo.
 36. --- 2016. *Odgovor študentki – poker*. Ljubljana: interno gradivo.
 37. Ministrstvo za finance Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja. 2016. *Prošnja pri pisanju magistrske naloge – odgovor urada*. Ljubljana: Interno gradivo.
 38. Poker Laws. 2016a. *Spain Poker Laws*. Dostopno prek: <http://www.pokerlaws.org/europe/spain> (2. januar 2017).
 39. --- 2016b. *Denmark Poker Laws*. Dostopno prek: <http://www.pokerlaws.org/europe/denmark> (21. december 2016).
 40. --- 2016c. *Slovenia Poker Laws*. Dostopno prek: <http://www.pokerlaws.org/europe/slovenia> (22. December 2016).
 41. Poker Listing. 2014. *Leo Margets: »Ept100 Doesn't Have Number of Spanish Players It Deserves«*. Dostopno prek: <http://www.pokerlistings.com/leo-margets-ept100-doesn-t-have-number-of-spanish-players-it-deserves-81098> (28. december 2016).
 42. Poker News. 2011a. *Italijanski igralci pokra se soočajo s hudimi davki*. Dostopno prek: <https://si.pokernews.com/novice/2011/07/italijanski-igralci-pokra-se-soocajo-s-hudimi-davki-5767.htm> (28. december 2016).
 43. --- 2012b. *EU je dala Nemčiji 2 leti, da dokaže, da ima pravične predpise o igralništvu*. Dostopno prek: <https://si.pokernews.com/novice/2012/03/eu-je-dala-nemciji-2-leti-da-dokaze-da-ima-pravicne-predpise-7107.htm> (24. december 2016).
 44. --- 2014c. *A Survivor's Guide to Poker in Germany: What You Can (Or Can't) Play*. Dostopno prek: <http://www.pokernews.com/news/2014/01/poker-in-germany-legal-update-17400.htm> (24. december 2016).
 45. --- 2014č. *Četrtna francoskih igralcev pokra igra na nelegalnih straneh*. Dostopno prek: <http://si.pokernews.com/novice/2014/02/cetrtna-francoskih-igralcev-pokra-igra-na-nelegalnih-strane-12068.htm> (23. december 2016).
 46. --- 2016d. *Black Friday: Reliving Poker's Darkest Day Five Years Later*. Dostopno prek: [https://www.pokernews.com/news/2016/04/black-friday-five-years-later-24506](https://www.pokernews.com/news/2016/04/black-friday-five-years-later-24506.htm) .htm (2. januar 2017).

47. --- 2016e. *ES razsodilo proti nemški ureditvi spletnega igralništva*. Dostopno prek: <http://si.pokernews.com/novice/2016/02/es-razsodilo-proti-nemski-ureditvi-spletnega-igralnistva-20096.htm> (25. december 2016).
48. --- 2016f. *Online Gaming Booming in Spain Despite Continued Struggles from Online Poker*. Dostopno prek: <https://www.pokernews.com/news/2016/05/online-gaming-booming-in-spain-24795.htm> (28. december 2016).
49. --- 2016g. *PokerStars se s 4. julijem poslavlja s slovenskega trga!!!* Dostopno prek: <https://si.pokernews.com/novice/2016/07/nujno-pokerstars-se-s-4-julijem-poslavlja-s-slovenskega-trg-21427.htm> (22. december 2016).
50. *Poker Scout*. Dostopno prek: <http://www.pokerscout.com/> (26. december 2016).
51. *Poker Sites*. Dostopno prek: <http://www.pokersites.co.uk> (28. december 2016).
52. *Poker VIP*. 2016. *Poker Taxes Around The World – Ultimate Guide*. Dostopno prek: <https://www.pokervip.com/strategy-articles/maximize-your-poker-earnings/poker-taxes-around-the-world-ultimate-guide> (2. januar 2017).
53. Polizzano, Brad. 2012. *Taxation of Gambling: US Residents Moving Abroad*. Dostopno prek: <http://pokerfuse.com/features/in-depth/taxation-gambling-us-residents-moving-abroad/> (27. december 2016).
54. Potočnik, Tjaša. 2010. *RFThai*. Dostopno prek: <http://www.dostop.si/novica.aspx?id=761> (22. december 2016).
55. Preberi.si. 2011. *Poker! Sreča ali znanje?* Dostopno prek: <http://www.preberi.si/content/view/3514285-Poker-Sreca-ali-znanje.html> (28. december 2016).
56. Ray, Randy in James Carter. 2015. *Online Poker in the USA Explained*. Dostopno prek: <http://www.gamingtheodds.com/us-online-poker> (27. december 2016).
57. Silver, Nate. 2011. *After 'Black Friday', American Poker Faces Cloudy Future*. Dostopno prek: http://fivethirtyeight.blogs.nytimes.com/2011/04/20/after-black-friday-american-poker-faces-cloudy-future/?_r=0 (28. december 2016).
58. *Slovenske novice*. 2016. Peter Prevc kljub padcu do nove zmage!, 10. februar. Dostopno prek: <http://www.slovenskenovice.si/sport/zimski-sporti/peter-prevc-kljub-padcu-do-nove-zmage> (2. januar 2017).
59. Sullum, Jacob. 2011. *Poker Bars: Why Should Anyone Go To Prison for Helping People Play Cards?* Dostopno prek: <https://web.archive.org/web/20110723210023/http://www.krla870.com/column.aspx?id=ae495331-0f17-4b6b-8629-321181df90f3> (2. januar 2017).

60. Tessaro, Chris. 2011. *Get Lucky!* Dostopno prek: <http://www.partypoker.com/blog/get-lucky.html> (2. januar 2017).
61. Tubbs, David. 2010. *United States Government Deems Poker Players as Professional Athletes*. Dostopno prek: <http://www.pokerspace.com/lounge/news/law-society/united-states-government-deems-poker-players-as-professional-athletes/> (4. julij 2016).
62. Taxable Talk. 2014. *London Calling: The Real Winners of the 2014 World Series of Poker*. Dostopno prek: <http://www.taxabletalk.com/2014/11/12/london-calling-the-real-winners-of-the-2014-world-series-of-poker/> (28. december 2016).
63. *Zakon o dohodnini* (Zdoh-2-UPB7). Ur. I. RS 13/2011. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=102394> (23. december 2016).
64. *Zakon o igranju na srečo* (ZIS-UPB3). Ur. I. RS 14/2011. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=102412> (23. december 2016).
65. *Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma* (ZPPDFT). Ur. I. RS. 60/07. Dostopno prek: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4684> (2. januar 2017).
66. *Žurnal*. 2011. Poker – veščine, ne sreča, 2. junij. Dostopno prek: <http://www.zurnal24.si/poker-vescine-ne-sreca-clanek-125081> (24. december 2016).

Priloge

PRILOGA A: Intervju z intervjuvancem 1

1. *Kakšen je tvoj status?*

Srednja šola, nezaposlen

2. *Kdaj si začel igrati poker in zakaj oziroma kdo ali kaj te je navdušil nad njim?*

Resno sem začel igrati pri 29 letih. Navdušil me je kolega, ki je precej uspešen igralec.

3. *S koliko vložka si začel igrati?*

Naprej cca 100eur, ko sem se odločil da se bom resno posvetil pokru pa je bil začetni vložek 2000eur.

4. *Po tvojem mnenju, kdo je profesionalni poker igralec?*

Tisti, ki mu je to edini oziroma glavni vir dohodka, oziroma boljše rečeno, tisti za katerega je to služba.

5. *Sam sebe šteješ med njih?*

Da.

6. *Na kateri točki si zdaj? Oz. kaj igraš trenutno (katero igro) in za koliko denarja?*

Igram Heads-Up No-Limit Hold'em, limit NL100.

7. *Lahko poveš koliko približno zaslužiš na mesec?*

Povprečno slovensko plačo.

8. *Ali na tej točki sam plačuješ za stanovanje in vse stroške? Kako visoki so tvoji stroški?*

Stroške plačujem sam in znašajo 400-500eur na mesec.

9. *Kje se vidiš čez 10 let?*

Dobro vprašanje. Dvomim da bom igral poker v taki obliki kot zdaj.

10. *Kakšen je tvoj delovni čas?*

35-40ur na teden igranja + 10 ur učenja. Načeloma vsak dan dopoldan med tednom, igram pa tudi večino sobot in tu pa tam kako nedeljo, čeprav se poskušam temu izogibati. Delovni čas ni natančno določen in se pogosto razvleče na cel dan.

11. *Kako se učiš poker? (video, seanse, knjige)?*

Vse naštet, zraven tega pa komentiranje handov na forumih in pregled handov od drugih igralcev.

12. *Ali igraš tudi v živo? Če ne, zakaj?*

V živo ne igram, ker je online igra hitrejša in bolj profitabilna.

13. *Kje misliš da je boljši zaslužek, preko spleta ali v živo?*

Verjetno odvisno od posameznika, ampak definitivno lahko preko spleta igraš več in hitreje, vsaj kar se tiče »normalnih« limitov. V živo pa seveda obstajajo high stakes igre, ki se igrajo za neprimerno večje vsote, kot so na voljo online.

14. *Ali misliš, da lahko v Sloveniji uspeš kot profesionalni poker igralec?*

Lahko, saj dejansko potrebuješ samo računalnik in dostop do interneta, tako da lokacija nima nobenega vpliva.

15. *Kako dolgo misliš, da so boš ukvarjal s profesionalnim igranjem pokra?*

Nimam pojma. Recimo 5-10 let.

16. *Kako prijaviš svojo dejavnost in zaslužek s spletnim pokrom?*

Nimam prijavljene dejavnosti.

17. *Si seznanjen z davki na spletne dobitke v Sloveniji?*

Sem seznanjen.

18. *Kaj misliš narediti, če se zakon spremeni in bodo obdavčili zaslužek s spletnim pokrom v Sloveniji?*

Odvisno od stopnje obdavčitve, ampak glede na požrešnost naše države verjetno ne bo druge opcije, kot selitev (navidezna) v tujino.

19. *Imaš v mislih kakšno posebno državo, kjer so davki ugodni za tovrstno dejavnost?*

Zaenkrat ne.

PRILOGA B: intervju z intervjuvancem 2

1. *Kakšen je tvoj status?*

Trenutno nezaposlen, pustil službo za nedoločen čas po 12 letih dela.

2. *Kdaj si začel igrati poker in zakaj oziroma kdo ali kaj te je navdušil nad njim?*

Uff, prvič tam pri 25ih. Profesionalno pa šele pri 32 letih. Sprva zaradi televizije (bolj filmov), kasneje pa dobri poker igralci.

3. *S koliko vložka si začel igrati?*

Z nič.

4. *Potem pa na hitro opiši tvoj potek od 'play money' do 'real money'.*

Nikoli nisem igral play money. Prijavil sem se na pokerstrategy kjer sem dobil zastonj 50€.

5. *Po tvojem mnenju, kdo je profesionalni poker igralec?*

Oseba, ki gleda na poker kot na delo, ne gembla, uporablja poker profit kot vir dohodka za preživetje.

6. *Sam sebe šteješ med njih?*

Ja.

7. *Na kateri točki si zdaj? Oz. kaj igraš trenutno (katero igro) in za koliko denarja?*

Igram Heads-Up No-Limit Hold'em 100-600€.

8. *Lahko poveš koliko približno zaslužiš na mesec?*

Letos poker + coaching + ostale poker stvari nanesejo povprečno 6k€ na mesec Jan-Apr.

9. *Ali na tej točki sam plačuješ za stanovanje in vse stroške? Kako visoki so tvoji stroški?*

Da, sam vse (no skupaj z ženo). Tam med 2000-2500 vsi stroški (stanovanje, hrana, položnice, v glavnem poraba na mesec).

10. *Kje se vidiš čez 10 let?*

Upam, da dovolj € na strani, da lahko z družino potujem po svetu in živim brezskrbno.

11. *Kakšen je tvoj delovni čas?*

Različno poker povezane stvari mi vzamejo cca 10-12 ur dnevno.

12. *Kako se učiš poker? (video, seanse, knjige)?*

Videji, coachingi, forum..

13. *Ali igraš tudi v živo? Če ne, zakaj?*

Ne, ni časa in še vse gre tako počasi.

14. *Kje misliš da je boljši zaslužek, preko spleta ali v živo?*

Na spletu.

15. *Ali misliš, da lahko v Sloveniji uspeš kot profesionalni poker igralec?*

Ja.

16. *Kako dolgo misliš, da so boš ukvarjal s profesionalnim igranjem pokra?*

Dokler bo šlo.

17. *Kako prijaviš svojo dejavnost in zaslužek s spletnim pokrom?*

Ne prijavljam.

18. *Si seznanjen z davki na spletne dobitke v Sloveniji?*

Poker dobitki niso obdavčeni.

19. *Kaj misliš narediti, če se zakon spremeni in bodo obdavčili zaslužek s spletnim pokrom v Sloveniji?*

Poiskati alternativo.

20. *Imaš v mislih kakšno posebno državo, kjer so davki ugodni za tovrstno dejavnost?*

Seveda.

PRILOGA C: intervju z intervjuvancem 3

1. Kakšen je tvoj status?

Absolvent na ekonomski fakulteti v Ljubljani.

2. Kdaj si začel igrati poker in zakaj oziroma kdo ali kaj te je navdušil nad njim?

Pri 18-ih letih. Navdušila me je tekmovalnost ter možen zaslužek od doma.

3. S koliko vložka si začel igrati?

V poker nisem vložil niti centa.

4. Potem pa na hitro opiši tvoj potek od 'play money' do 'real money'.

Začel sem igrati za tako imenovani navidezni denar- igranje z žetoni brez vrednosti. Nato se je 1x na teden v sklopu promocij ponudila možnost, da se udeležim Freeroll turnirja. Ta zvrst turnirjev ti omogoča, da lahko brez vložka dobiš nagrade. Takrat so te nagrade znašale od 10 centov do 20€ za najboljše na tem turnirju. Z nekaj dobrimi rezultati sem pridobil svoj mali začetni kapital.

5. Po tvojem mnenju, kdo je profesionalni poker igralec?

Vsak ki se lahko normalno preživi s tem dohodkom in mu le ta omogoča tudi varčevanje za "pokojnino".

6. Sam sebe šteješ med njih?

Da.

7. Na kateri točki si zdaj? Oz. kaj igraš trenutno (katero igro) in za koliko denarja?

Igram heads up cash game NL 100€ do NL 400€. Za tiste ki niso seznanjeni s tem lahko povem, da nekdo, ki bi si zaželel igrati z mano, mora biti pripravljen vložiti 100€- 400€ in se zavedati da jih lahko dobi/izgubi v roku ene minute.

8. Lahko poveš koliko približno zaslužiš na mesec?

V povprečju 4000€ na mesec.

9. Ali na tej točki sam plačuješ za stanovanje in vse stroške? Kako visoki so tvoji stroški?

Da. Brez potovanj in luksuza so približno 500€ na mesec

10. Glede na to, da si še študent, kakšne načrte imaš za naprej (po diplomi)?

Letos bom diplomiral nato pa se bom odrekel magisteriju in se še bolj posvetil pokru.

11. Kje se vidiš čez 10 let?

V podjetniškem oziroma investicijskem okolju.

12. Kakšen je tvoj delovni čas?

Moj delovni čas je fleksibilen. Vseeno pa največ delam zvečer oziroma ponoči. Na teden delam približno 50ur.

13. *Kako se učiš poker?*

Berem psihološke knjige ter video analize svojih in drugih iger.

14. *Ali igraš tudi v živo? Če ne, zakaj?*

Redko, glavna vzroka se skrivata v večjih stroških ter počasnem igranju igralcev v živo.

15. *Kje misliš da je boljši zaslužek, preko spleta ali v živo?*

Vse ima svoje prednosti in slabosti. Sam mislim, da je splet boljši način.

16. *Ali misliš, da lahko v Sloveniji uspeš kot profesionalni poker igralec?*

Da.

17. *Kako dolgo misliš, da so boš ukvarjal s profesionalnim igranjem pokra?*

Namen ga imam igrati 5-10 let

18. *Si seznanjen z davki na spletne dobitke v Sloveniji?*

Da

19. *Kaj misliš narediti, če se zakon spremeni in bodo obdavčili zaslužek s spletnim pokrom v Sloveniji?*

Odvisno od pogojev in davčne stopnje, ki bi bila sprejeta.

20. *Imaš v mislih kakšno posebno državo, kjer so davki ugodni za tovrstno dejavnost?*

Na Malti so davki nižji.

PRILOGA Č: intervju z intervjuvanko 4

1. *When did you start playing poker and when did you start making money of it?*

I started playing poker when I was in college, around 10 years ago. I was playing in home games and then started playing low stakes online poker. I studied how to play when I was first starting out, and it wasn't long at all before I was winning.

2. *Did you have any job before/when you started playing for money?*

No, I was a full-time college student.

3. *Was poker at first just your hobby?*

Yes.

4. *Can you describe how you became professional poker player? (time, money, learning process,...)*

I started to read a lot of poker books as well as seek out information online. I talked to friends that also played poker. My then boyfriend (now husband) began to take poker very seriously while I was still in school, and I learned a lot from him. I became a pro after university and culinary school because I loved poker, was a winning player, and wanted the flexibility of working from home playing online.

5. *You probably made it official with filing as a professional poker player as business. When did you decide to do that and what was the main reason for it? Please describe the whole process from your decision to when it was legally recognized as a business.*

I file as self-employed since I also make money through poker side projects, such as writing.

6. *Was it hard to get this business legal? Did you have any restrictions and did you need any proofs?*

I have a CPA that prepares my taxes for me, so it wasn't hard.

7. *Please explain the tax basics for poker winnings and losses as a pro.*

Wish I could be of more help here, but my CPA takes care of the details, I just provide him all the information about my wins and losses, and whatever else he asks for.

8. *Big problem in Slovenia is with declaring your income. Our law says that you do not need to declare it, but when you buy a house, they »could« prosecute you for having an income, which is unreported.(?!?) How is this taken care of in USA? What is the procedure of declaring your income on tax form to IRS? (monthly, annually, what is the basis for taxes?...)*

We file our taxes once a year, as per our CPA's instructions. All income is taxable.

9. *What are your options if you do not file yourself as a professional poker player but you still have income from playing?*

Since I have income from other avenues, I file as self-employed and report all of my winnings.

10. *What are the benefits of treating your gambling as a business?*

Thinking of the game in a professional manner.

11. *How is health insurance taken care of if you are a professional poker player?*

Because of ObamaCare, there is a tax penalty for not having health insurance. Americans do not have universal free health care, and having to purchase one's own health care is often cited as being the worst aspect of being self-employed because it is so expensive.

12. *What happens if you get sick or pregnant? Can you go on sick or maternity leave and still get paid?*

No. Being self-employed means that I only get paid for the work that I do.

13. *In Slovenia you can not register yourself as a professional poker player. We don't have taxes on poker and you do not need to declare your income. Players are often voluntary unemployed (they do not have any other options). Consequently, they do not have health and pension insurance and paid sick or maternity leave. If they can not work, they do not get any money. How is this situation resolved in USA?*

It sounds similar to how it is in the US.

14. *For how long do you see yourself playing poker for a living? Do you think you will have to find another job eventually?*

I think poker will always be a big part of my life, but I do enjoy the flexibility of having other types of work.

15. *In my previous research i found that average sallary in Slovenia for professional poker players is from 4k to 6k € per month. Do you maybe know what is the average in US? Or maybe the example of yours?*

It's very difficult to say because a lot of people that call themselves professional poker players are actually losing money. It's impossible to find a real average, but I would guess that it is less than that figure in the US.

PRILOGA D: intervju z intervjuvancem 5

1. When did you start playing poker and when did you start making money of it?

Hey, I started playing when I was 15, when I started making some serious money off of it was August 2010ish I wanted to make a career out of it ever since I was young.

2. Did you have any job before/when you started playing for money?

When I was 16, I ended up losing all my money because I didn't understand the game so I ended up working a summer job at a fast food restaurant in order to get some money to try again. Fortunately that was my only job.

3. Was poker at first just your hobby?

I had friends who always played and we use to play \$5 home games, at that time it meant a lot to me, I hated losing and everytime I played I always lost. Due to my competitive nature I ended up taking it very seriously.

4. Can you describe how you became professional poker player? (time, money, learning process,...)

I was very blessed with two things that made me great at poker. 1) I'm a pretty big geek and I play a lot of video games so the transition was easy online. 2) I'm a very fast reader and I understand strategetical fundamentals very fast. When I was 16 I learned about a few forums and a few articles that I could read in order to win in poker. Unfortunately (or fortunately), when I was 18 what I knew at 16 wasn't enough as so it began a continual learning process to improve, even now a days the amount I spend to learn has increased a lot as when I wasn't studying, I played for 1 year as I humbly watched the game surpass me and wondering if I was relevant enough to play anymore. Anyway for time I spend 10-20 hours now sometimes studying some potential areas in poker, thinking why they would bet check or raise in a particular spot and figure out the best way to counter that point of view that would be how I continue fixing my learning process in order to now compete and become one of the best. I spend thousands of dollars on coaching from some of the best players in the world.

5. What were the laws for poker players back then, when you were still in USA? Please describe them.

It was allowed, but kind of in the grey, I just played and I didn't think too much about it.

6. When they changed it and what was the main difference (or more)?

The main difference when they changed it was that I had all my money stuck online on a website (around 8,000). I was 17 at the time and very much convinced that I had to move

abroad in order to pursue my dream, so after all my expenses I redeposited 50\$ online and started all over again.

7. *Can you describe how did Black Friday affect on your life, your game? Your first thought when it happened (since poker was your main income)?*

Well, I was 16 or 17 at the time, was quite young in High School so it didn't change my original plan when I was in school I still had to go to school to graduate. It made me sad though as it felt like they took the main thing I ever wanted in my life at that age.

8. *If you know, please explain the tax basics for poker winnings and losses as a pro in USA.*

Taxes are somewhat simple, they just go by the end of the year amount by the set day you pay the taxes, April 15th. They don't care about the wins or losses, just what you declare.

9. *Big problem in Slovenia is with declaring your income. Our law says that you do not need to declare it, but when you buy a house, they »could« prosecute you for having an income, which is unreported.(?!?) How is this taken care of in USA? What is the procedure of declaring your income on tax form to IRS? (monthly, annually, what is the basis for taxes?- maybe rakeback?...)*

See above, pretty much the same it is an annual thing, rakeback is winnings so it would be included as part of a taxable income.

10. *What are your suggestions as a professional poker player on this law? How do you think government can solve it (if so)?*

I believe they should just not tax the poker players. I think they should just directly tax the site, and the site should be able to control the system of how much they will charge the players since we pay "rake", which would be our form of tax as well. In order to fix the system of players who play for fun, they can give them greater returns compared to the professionals.

11. *In Slovenia you can not register yourself as a professional poker player. We don't have taxes on poker and you do not need to declare your income. Players are often voluntary unemployed (they do not have any other options). Consequently, they do not have health and pension insurance and paid sick leave. If they can not work, they do not get any money. How is this situation resolved in USA?*

In the U.S. you're actually allowed to register as anything really, as long as it supplements your main income it is a job. You would be able to get the benefits as long as you pay the taxes every year.

12. *What was the main reason to move to Slovenia?*

I travel pretty frequently now a days, whenever I can to a new destination settle down for a bit and then continue going forward. I initially was going to go to Brighton, but had a friend here so decided to stay here, I fell in love with the Women for a while so I stayed.

13. *Do you think that in Slovenia are better conditions for professional poker players?*

Slovenia is in pretty decent shape for professional poker players, but there are probably some better places where it is completely legal like in London.

14. *Do you ever consider of going back to USA as a professional poker player?*

Probably not, I don't think I'd be able to make a good career out of it at this moment as there aren't many sites to play on. I think by the time it is legal, I'd probably be retired/ a part time player by then.

15. *What are your predictions for poker players in the next few years (poker sites, the best places to live, etc)?*

Poker players will continue to retire and move on. The games will be close to impossible to beat in some formats outside of the best everyone will move to tournaments because that will be one of the last things that can survive. The best place to live will be some place like Gibraltar, Dublin, London where it is completely tax free already, they just mark up housing prices for anyone who lives there (which is a much smarter system than any other system in my opinion because they can't exploit the government, they are still paid a good share).

16. *We just saw one of the biggest poker site was banned for Slovenian citizens. In your opinion why that happened and as a poker player, how this affects you and your playing?*

I thought the cost of operating for Slovenia would not be worth the amount of clients it would bring. Personally for me it effected me 0.001% as I almost never played there only solely for practice.

17. *For how long do you see yourself playing poker for a living? Do you think you will have to find another job eventually?*

I definitely think I will find something in the future (when I reach "X" goals) is when I will quit, I will definitely move onto another job due to the reason that I'd like to be a contributor to society, which poker does not do.

18. *In my previous research i found that average sallary in Slovenia for professional poker players is from 4k to 6k € per month. Do you maybe know what is the average in US? Or maybe the example of yours?*

Average poker player? I wouldn't have the slightest idea.

PRILOGA E: Analiza vsebine intervjujev

Oseba Vprašanje	Intervjuvanec 1	Intervjuvanec 2	Intervjuvanec 3	Intervjuvanec 4	Intervjuvanec 5
Kakšen je Vaš status?	Nezaposlen.	Trenutno nezaposlen, pustil službo za nedoločen čas po 12 letih dela.	Absolvent na ekonomski fakulteti v Ljubljani	Professional poker player.	
Kako prijavite svojo dejavnost in zaslužek s pokrom?	Nimam prijavljene dejavnosti.	Ne prijavljam.		We file our taxes once a year, as per our CPA's instructions. All income is taxable.	Taxes are somewhat simple, they just go by the end of the year amount by the set day you pay the taxes, April 15th.
Ali mislite, da lahko v Sloveniji uspeš kot profesionalni igralec pokra?	Lahko, saj dejansko potrebuješ samo računalnik in dostop do interneta, tako da lokacija nima nobenega vpliva.	Ja.	Da.		Slovenia is in pretty decent shape for professional poker players, but there are probably some better places where it is completely legal.
Lahko poveste koliko približno zaslužite na mesec?	Povprečno slovensko plačo.	Letos poker + coaching + ostale poker stvari nanesejo povprečno 6k€ na mesec Jan-Apr.	V povprečju 4000€ na mesec.	It's impossible to find a real average, but I would guess that it is less than that figure in the US.	I wouldn't have the slightest idea.
Kako dolgo mislite, da se boste ukvarjali s profesionalnim igranjem pokra?	Nimam pojma. Recimo 5-10 let.	Dokler bo šlo.	Namen ga imam igrati od 5 do 10 let.	I think poker will always be a big part of my life, but I do enjoy the flexibility of having other types of work.	I definitely think I will find something in the future (when I reach "X" goals) is when I will quit, I will definitely move onto another job due to the reason that I'd like to be a contributor to society, which poker doesn't.

PRILOGA F: Odgovor študentki – Finančna uprava Republike Slovenije 2015

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
Generalni finančni urad

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

tina.hohnjec91@gmail.com

FINANČNA UPRAVA
REPUBLIKE SLOVENIJE

Podpisnik: Jana Ahčin
Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: 00AC0762A3
Potek veljavnosti: 17.05.2016
Čas podpisa: 12.05.2015 12:42

Številka: 1000-10062/2015-2
Datum: 12.05.2015

Zadeva: Prošnja za pomoč pri pripravi diplomske naloge

Z dopisom z dne 21. 4. 2015 ste Finančno upravo Republike Slovenije zaprosili za pomoč pri pripravi diplomske naloge »Poker - posebna igra na srečo, kot način reševanja eksistencialnega vprašanja«, da vas seznani o zakonski ureditvi navedene igre na srečo, kot tudi o obdavčitvi igre poker, ki se prireja preko spleta.

Poker je igra na srečo, ki se igra za denar, je igra ničelne vsote, kar pomeni, da določen udeleženec v igri dobi dobiček le, če drugi igralci, ki stavijo, izgubijo. Igralci pri pokru ne igrajo proti prireditelju igre na srečo, temveč drug proti drugemu. Pri tem prireditelji, tako igralnice, kot tudi spletni prireditelji, jemljejo le določeno provizijo, ki se obračunava od odstotka celotnih stav v posamezno igro.

V Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: RS) področje iger na srečo določa Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 14/11 – uradno prečiščeno besedilo, 108/12, 11/14 – popr. in 40/14 – ZIN-B), ki poker na podlagi 53. člena razvršča v prvo vrsto posebnih iger na srečo, kamor sodijo igre, ki jih igralci igrajo drug proti drugemu (chemin de fer, poker). Vse posebne igre na srečo v RS, razen igre na igralnih avtomatih, ki jih igralci igrajo proti igralnemu avtomatu, se smejo prirejati le v igralnicah. Družbe, ki so pridobile koncesijo za prirejanje iger na srečo v igralnicah, lahko na podlagi koncesijske pogodbe in dovoljenja prirejajo tudi poker preko spleta, če izpolnjujejo vse zakonsko predpisane pogoje in posebej zahteve, ki so določene v Pravilniku o prirejanju iger na srečo preko interneta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev (Uradni list RS, št. 42/08, 103/08 in 109/12).

Pri pripravi vaše naloge morate najprej določiti katero igro med različnimi pokri želite raziskovati, kot tudi dejstvo, da t.i. profesionalni igralci pokra pridobivajo dobitke poleg udeležbe na spletu tudi z igranjem pokra v živo na igralnih mizah v igralnicah ali na posebnih turnirjih. Posamezni, predvsem profesionalni igralci pokra, so celo mnenja, da dobitki pri tej igri niso stvar naključja, temveč spretnosti in znanja igralca. V nekaterih državah, kot npr. na Danskem poker sodi med igre spretnosti in ne naključja.

V primeru, če koncesionar za igralnice v RS ponuja tudi posebne (kazino) igre na srečo preko spleta (npr. igre na ruleti, igralnih avtomatih, poker), se te igre na srečo, skladno s slovenskim davčnim redom, obdavčujejo v skladu z zakonom o davku od iger na srečo, ki določa, da je davčni zavezanec

1/3

zapisov. V RS legalno poker preko spleta lahko prirejajo le koncesionarji, ki prirejajo igre na srečo v igralnicah, ki izpolnjujejo vse zakonske, kot tudi podzakonske pogoje za spletno prirejanje, ki se nanašajo tako na tehnične zahteve za spletni igralni sistem, njegovo povezljivost z nadzornim organom, ob upoštevanju vseh pogojev za odprtje igralnega računa, izvajanje družbeno odgovornega igralništva, zaščite igralca, preprečevanje pranja denarja ipd.

V skladu s posebno zakonodajo, ki ureja področje iger na srečo v RS, je prepovedno vsako prirejanje iger na srečo, tudi takih, ki se igrajo preko spleta, brez koncesije ali ustreznega dovoljenja, kot tudi sprejemanje ali posredovanje vplačil, oglaševanje ali opravljanje drugih storitev v zvezi s prirejanjem iger na srečo za osebe, ki nimajo koncesije Vlade RS.

Vsebinska vaše naloge, glede obdavčevanja dobitkov od pokra, se nanaša tudi na prihodke, ki so jih slovenski državljani priigrali v tujini z udeležbo na poker turnirjih, oziroma pri spletnem prireditelju, ki ima sedež v tujini, torej, tudi na prihodke igralcev, rezidentov RS, ki so se preko spleta udeleževali iger na srečo pri prireditelju, ki nima koncesije v RS, torej pri družbi, ki nelegalno ponuja igre na srečo na teritoriju Slovenije.

V primerjavi naše zakonodaje, ki ureja igre na srečo, z zakonodajo ZDA, kar je predmet vaše naloge, slovenska zakonodaja ne sankcionira udeležbe fizičnih oseb pri ilegalnih prirediteljih iger na srečo, ki nimajo koncesije v RS temveč sankcionira prireditelja, ki prireja igre na srečo na teritoriju RS brez dovoljenja ali koncesije.

Glede obveznosti plačila dohodnine, vas obveščamo, da dobitki od posebnih iger na srečo, kamor spada tudi poker, niso obdavčeni kot dohodek fizičnih oseb na podlagi četrte točke 19. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15 in 63/16; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2).

Po določilih 15. člena ZDoh-2 so z dohodnino obdavčeni dohodki fizične osebe, ki so bili pridobljeni oziroma doseženi v davčnem letu, ki je enako koledarskemu letu. Dohodki so vsi dohodki in dobički, ne glede na vrsto, če ni s tem zakonom določeno drugače.

V primeru, da bi se npr. z novelo ZIS prihodki iz pokra, po novem uvrščali med dohodke, ki so pridobljeni na podlagi določene spretnostni posameznega igralca (kot npr. v Danski), potem v tem primeru ne bi več šlo za dobitke od iger na srečo, se bi doseženi dohodki oziroma dobički iz naslova pokra v skladu s 105. členom ZDoh-2 šteli med druge dohodke. V tem primeru bi moral dohodek napovedati zavezanec sam v Napovedi za odmero akontacije dohodnine od drugih dohodkov. Akontacija dohodnine od drugih dohodkov se izračuna in plača po stopnji 25 %. Dohodki se všttevajo v letno davčno osnovo.

Glede vaših vprašanj, ki se nanašajo na »legalizacijo« izvora prihodkov, ki jih igralci dosežejo z dobitki od pokra, na različnih turnirjih doma in v tujini, kot tudi preko spleta, je pomembno, da igralec za davčne namene, kot tudi ob upoštevanju določb o preprečevanju pranja denarja, shranjuje vse dokumente in zapise, povezane z organizacijo in udeležbo v igri poker, kot tudi vsa dokazila o vplačilih in večjih izplačilih na igralčev račun, oziroma vso dokumentacijo s katero lahko dokaže izvor prihodkov v določenem obdobju.

V relaciji do preprečevanja pranja denarja v sklopu nacionalnih predpisov, ki urejajo igre na srečo in direktiv EU, ki se nanašajo na preprečevanje pranja denarja, je še posebej izpostavljeno ravno spletno igralništvo v katerega je všteti tudi spletni poker. V teh regulatornih vsebinah je bilo že v izhodiščih navedene direktive EU, to označeno za »težavno« področje, katero zahteva temeljit nadzor. Kot je zapisano v Direktivi EU iz leta 2015, št. 849, ki s nanaša na preprečevanje pranja denarja, so države članice EU zavezane, da spremenijo nacionalno zakonodajo v smislu, da ponudnike spletnih

prirejanja iger na srečo, ki jih dobijo oziroma jih bodo dobili igralci, rezidenti RS, ki se udeležujejo spletnih iger na srečo, in ki so po sedanji zakonodaji ter v skladu z izdanimi pojasnili neobdavčljivi. Šele z uveljavitvijo teh sprememb zakonodaje, bo tudi nadzorni organ lahko dostopal do podatkov, ki jih vi želite uporabiti v vaši diplomski nalogi.

Glede na navedeno vam svetujemo, da pri pripravi vaše diplomske naloge, koristite podatke, ki so javno dostopni preko spletnih strani prirediteljev, ki prirejajo poker preko spleta, kot tudi določenih združenj, ki objavljajo podatke na letnem nivoju, kot tudi gradiv, ki so dostopni na portalu EU in se nanašajo na spletne igre na srečo. Na področju RS je do letošnjega leta poker preko spleta prirejala legalno le družba Hit d.d., tako da se lahko obrnete neposredno na tega koncesionarja posebnih iger na srečo v igralnicah.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Srečko Kunčič,
sekretar

Jana Ahčin
generalna direktorica

Priloga:

- Evropska komisija, Zelena knjiga o spletnih igrah na srečo na notranjem trgu

Vročiti:

- naslovniku, po elektronski pošti na naslov: tina.hohnjec91@gmail.com

PRILOGA G: Odgovor študentki – Finančna uprava Republike Slovenije 2016

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
Generalni finančni urad

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

Tina Hohnjec

Številka: 1000-430/2016-4
Datum: 03. 11. 2016

Zadeva: odgovor študentki - poker

Glede na vaš dopis, da želite pomoč pri pripravi vaše magistrske naloge, v kateri želite obdelati problem legalizacije in obdavčitve t.i. »profesionalnih« igralcev pokra, vam podajamo odgovor v okviru pristojnosti Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS), kot nadzornega organa na področju iger na srečo v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: RS).

Glede informacij o obdavčevanju poker igralcev po svetu, smo vas seznanili že ob vašem obisku na FURS, dodatno pa vam pošiljamo stališča nekaterih organov, ki izvajajo nadzor nad igrami na srečo v posameznih državah EU. Ob tem pripominjamo, da so nam te podatke posredovali organi v okviru združenja regulatorjev in nadzornikov iger na srečo (GREF), katerih delovno področje ni obdavčevanje igralcev in dohodnina fizičnih oseb, temveč nadzor in regulacija prirediteljev iger na srečo in preverjanje osnov za davek od iger na srečo, ki ga plačujejo pravne osebe, ki izvajajo to dejavnost.

Iz podatkov, ki so dostopni na spletu je razvidno, da igralce pokra in prihodke v zvezi s tem obdavčuje kar nekaj držav, kot npr. Francija, Nemčija, Anglija, Rusija, Izrael, Avstralija, Kanada in seveda ZDA. Več o tem boste pri pripravi vaše naloge morali pridobiti sami, saj uradnih podatkov o tem FURS nima.

Področje iger na srečo zaradi svoje specifičnosti v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: RS) ureja posebna zakonodaja, in sicer, Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 14/11 - uradno prečiščeno besedilo, 108/12, 11/14 - popr. in 40/14 - ZIN-B, v nadaljnjem besedilu: ZIS) in na njegovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi. Po ZIS so igre na srečo igre, pri katerih imajo udeleženci za plačilo določenega zneska enake možnosti zadeti dobitke, izid igre pa je izključno ali pretežno odvisen od naključja ali kakšnega negotovega dogodka. V 53. členu ZIS so določene vrste posebnih iger na srečo. Posebne igre na srečo so po tem zakonu igre, ki jih igrajo igralci proti igralnici ali drug proti drugemu na posebnih igralnih mizah, na igralnih panojih ali na igralnih avtomatih in druge podobne igre v skladu z mednarodnimi standardi. Med vrstami posebnih iger na srečo so v 1. točki drugega odstavka 53. člena ZIS še posebej določene igre, ki jih igralci igrajo drug proti drugemu, kamor spada tudi poker. Nadalje je v četrtem odstavku 53. člena ZIS določeno, da se smejo posebne igre na srečo prirejati le v igralnicah.

V petem odstavku 53. člena ZIS pa je tudi navedeno, da se ne glede na določbo četrtega odstavka, ob pogojih iz 3.a člena tega zakona, posebne igre na srečo lahko prirejajo tudi po internetu oziroma drugih telekomunikacijskih sredstvih. ZIS v 3.a člen govori, da igre na srečo po internetu oz. telekomunikacijskih sredstvih lahko prirejajo le gospodarske družbe, ki imajo ustrezno koncesijo. Gospodarske družbe, ki imajo koncesijo, morajo informacijski sistem, na katerem prirejajo spletne igre, povezati v informacijski sistem FURS in ji zagotoviti bralni dostop do aplikacij, podatkov in sistemskih

1/5

zapisov. V RS legalno poker preko spleta lahko prireajo le koncesionarji, ki prireajo igre na srečo v igralnicah, ki izpolnjujejo vse zakonske, kot tudi podzakonske pogoje za spletno prirejanje, ki se nanašajo tako na tehnične zahteve za spletni igralni sistem, njegovo povezljivost z nadzornim organom, ob upoštevanju vseh pogojev za odprtje igralnega računa, izvajanje družbeno odgovornega igralništva, zaščite igralca, preprečevanje pranja denarja ipd.

V skladu s posebno zakonodajo, ki ureja področje iger na srečo v RS, je prepovedno vsako prirejanje iger na srečo, tudi takih, ki se igrajo preko spleta, brez koncesije ali ustreznega dovoljenja, kot tudi sprejemanje ali posredovanje vplačil, oglaševanje ali opravljanje drugih storitev v zvezi s prirejanjem iger na srečo za osebe, ki nimajo koncesije Vlade RS.

Vsebinska vaše naloge, glede obdavčevanja dobitkov od pokra, se nanaša tudi na prihodke, ki so jih slovenski državljani priigrali v tujini z udeležbo na poker turnirjih, oziroma pri spletnem prireditelju, ki ima sedež v tujini, torej, tudi na prihodke igralcev, rezidentov RS, ki so se preko spleta udeleževali iger na srečo pri prireditelju, ki nima koncesije v RS, torej pri družbi, ki nelegalno ponuja igre na srečo na teritoriju Slovenije.

V primerjavi naše zakonodaje, ki ureja igre na srečo, z zakonodajo ZDA, kar je predmet vaše naloge, slovenska zakonodaja ne sankcionira udeležbe fizičnih oseb pri ilegalnih prirediteljih iger na srečo, ki nimajo koncesije v RS temveč sankcionira prireditelja, ki prireja igre na srečo na teritoriju RS brez dovoljenja ali koncesije.

Glede obveznosti plačila dohodnine, vas obveščamo, da dobitki od posebnih iger na srečo, kamor spada tudi poker, niso obdavčeni kot dohodek fizičnih oseb na podlagi četrte točke 19. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15 in 63/16; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2).

Po določilih 15. člena ZDoh-2 so z dohodnino obdavčeni dohodki fizične osebe, ki so bili pridobljeni oziroma doseženi v davčnem letu, ki je enako koledarskemu letu. Dohodki so vsi dohodki in dobički, ne glede na vrsto, če ni s tem zakonom določeno drugače.

V primeru, da bi se npr. z novelo ZIS prihodki iz pokra, po novem uvrščali med dohodke, ki so pridobljeni na podlagi določene spretnostni posameznega igralca (kot npr. v Danski), potem v tem primeru ne bi več šlo za dobitke od iger na srečo, se bi doseženi dohodki oziroma dobički iz naslova pokra v skladu s 105. členom ZDoh-2 šteli med druge dohodke. V tem primeru bi moral dohodek napovedati zavezanec sam v Napovedi za odmero akontacije dohodnine od drugih dohodkov. Akontacija dohodnine od drugih dohodkov se izračuna in plača po stopnji 25 %. Dohodki se všttevajo v letno davčno osnovo.

Glede vaših vprašanj, ki se nanašajo na »legalizacijo« izvora prihodkov, ki jih igralci dosežejo z dobitki od pokra, na različnih turnirjih doma in v tujini, kot tudi preko spleta, je pomembno, da igralec za davčne namene, kot tudi ob upoštevanju določb o preprečevanju pranja denarja, shranjuje vse dokumente in zapise, povezane z organizacijo in udeležbo v igri poker, kot tudi vsa dokazila o vplačilih in večjih izplačilih na igralčev račun, oziroma vso dokumentacijo s katero lahko dokaže izvor prihodkov v določenem obdobju.

V relaciji do preprečevanja pranja denarja v sklopu nacionalnih predpisov, ki urejajo igre na srečo in direktiv EU, ki se nanašajo na preprečevanje pranja denarja, je še posebej izpostavljeno ravno spletno igralništvo v katerega je všteti tudi spletni poker. V teh regulatornih vsebinah je bilo že v izhodiščih navedene direktive EU, to označeno za »težavno« področje, katero zahteva temeljit nadzor. Kot je zapisano v Direktivi EU iz leta 2015, št. 849, ki s nanaša na preprečevanje pranja denarja, so države članice EU zavezane, da spremenijo nacionalno zakonodajo v smislu, da ponudnike spletnih

igralniških storitev stroške nadzirajo ter da beležijo vse finančne transakcije v vrednosti vsaj nad 2.000 EUR (tako depozitov, transferjev in dvigov).

V nadaljevanju vam podajamo še informacije o regulaciji in obdavčevanju prihodkov od pokra, ki so nam jih posredovali organi, ki nadzirajo igre na srečo v nekaterih državah EU, in sicer:

Litva

V Litvi poker sodi med igre na srečo, kjer je izid odvisen pretežno od naključja in zato poker ne spada med igre spretnosti.

Državljeni Republike Litve morajo prijaviti dohodek od iger na srečo (v tem primeru od poker igre), tako v tujini, kot tudi v Litvi, in izpolniti izjavo o letnih prihodkih. Po razglasitvi prihodkov od iger na srečo, so dobitki oseb obdavčeni po dohodninski stopnji 15 odstotkov.

Češka

Njihova zakonodaja ne razlikuje med poklicnimi in ljubiteljskimi igralci pokra. Prav tako ne razlikuje med poker igralci in igralci drugih vrst iger na srečo. Davčni organ se sicer zaveda dejstva, da obstajajo profesionalni igralci pokra, da tej igri namenjajo veliko časa in da živijo od njega, kot da je to njihov poklic, a zaenkrat niso sprejeli posebne zakonodaje, ki bi regulirala t.i. »profesionalne« igralce pokra.

Dobitki pri igri na srečo, so na splošno predmet dohodnine, tako kot kateri koli drugi prihodki. Za namene dohodnine morajo igralci te prijaviti med »druge prihodke« (kamor spadajo predvsem občasni dohodki). Dobitki od iger na srečo spadajo v kategorijo drugih dohodkov, tudi če so jih priigrali profesionalni igralci pokra.

V bistvu pa je pomembno, ali dobitki izvirajo iz iger na srečo, ki se lahko izvajajo v okviru dovoljenja, pridobljenega iz držav članic EU (ali države, ki spada v Evropski gospodarski prostor). Zavezanci so v bistvu dolžni prijaviti svoje obdavčljive dobitke v davčnem obračunu. Posebnih zahtev glede poklicnih igralcev pokra Češka nima. Po 1. januarju 2017, ko bo spremenjena njihova zakonodaja, pa bo takim igralcem omogočeno odbiti vse stroške, ki so dokazano nastali, da so dosegli takšen dohodek od pokra.

Podrobneje so naslednji dobitki oproščeni davka v skladu z zakonodajo, ki bo veljala od 1. januarja 2017:

1. dobitki pri tomboli s skupno ceno vstopnic do 100.000 CZK v skladu z Zakonom o igrah na srečo (t.i. »male nagradne igre«, ki ne potrebujejo niti licence niti obvestila),
2. dobitki pri igri na srečo, ki so pridobljeni z obvestilom, skladno z zakonom o igrah na srečo, razen če je njeno delovanje prepovedano s strani občinskega organa,
3. dobitki pri igri na srečo, ki jih igralci pridobijo v igri pri prireditelju, ki posluje v okviru osnovne licence na podlagi Zakona o igrah na srečo,
4. dobitki pri igri na srečo, ki so pridobljeni v skladu z zakonskimi predpisi, podobnim zakonu o igrah na srečo, ki so bili sprejeti v državi članici EU ali v državi, ki predstavlja Evropski gospodarski prostor. To pomeni, da če igralec, ki je češki davčni rezident, zmaga poker igro npr. v igralnici v Las Vegasu, mora plačati davek na dohodek v njihovi državi od teh dobitkov, ki jih je dosegel v ZDA. Če pa zmaga pri pokru, ki se prireja preko tuje spletne strani, npr. pri prireditelju, ki ima licenco ali dovoljenje na Malti, mu ni treba na Češkem plačati davka na dohodek iz teh dobitkov.

Njihovo vrhovno upravno sodišče je odločilo, da je poker igra naključja v kateri ima igralec sicer določen vpliv na izid te igre, ki pa je zanemarljiv.

Srbija

Obdavčljiv prihodek za dobitke od iger na srečo predstavlja vsaki posamični dobiček od iger na srečo, razen tistih, ki so oproščeni na podlagi določb Zakona o davku na dohodek občanov.

Če je dobiček blagovni ali če izvira iz koriščenja določenih pravic, osnova za obdavčitev predstavlja tržna vrednost stvari ali pravice v trenutku, ko je dobiček ustvarjen.

V Srbiji se davek na dobitke od iger na srečo ne plača na:

- posamezne dobitke od iger na srečo do zneska 11.000 dinarjev,
- dobitke od iger, ki se prirejajo u igralnici (kazinojih) in na igralnih avtomatih.

Nizozemska

Poker je na Nizozemskem igra na srečo in ne igra spretnosti. Glede na davčno obravnavo prihodkov, ki jih igralci dosegajo s pokrom na Nizozemskem, obstaja razlika med dobitki, ki jih nizozemski igralci dosegajo doma in dobitki, ki jih le-ti dobijo v tujini (tako z udeležbo na poker turnirjih, kot tudi z udeležbo pri tujih spletnih ponudnikih pokra).

V primeru, da se nizozemski državljani udeležijo poker igre, ki jih ponujajo tuji prireditelji (udeležba na turnirjih v tujini ali igranje pokra preko spleta, tudi nezakonitega, brez njihove licence) mora igralec plačati davek v višini 29% od osnove, ki je razlika med vložki v igro in dobitki. Igralec mora vložiti davčno napoved, ki temelji na dobitkih doseženih v enem koledarskem mesecu in to v roku 30 dni po dogodku. Izgube, ki jih igralec doseže v enem mesecu, ni mogoče odšteti od dobitkov v drugem mesecu.

Na podlagi sodbe sodišča EU in sodbe njihovega Višjega sodišča z dne 27. februarja 2015, je sodišče odločilo, da je razlika med obdavčitvijo domačih, licenciranih ponudnikov iger na srečo, nepoštena in v nasprotju s členom 56 Pogodbe EU (načelo svobodnega opravljanja storitev). Tako po novem npr., če zmagaš poker turnir v Las Vegasu, kot rezident Nizozemske, si dolžan plačati 29% davek na igre na srečo, če pa se udeležiš podobnega turnirja v kraju znotraj EU, ne plačaš nobenega davka na igranje. Enako velja za spletni poker, če ga ponuja družba s sedežem v EU, davka igralec ne plača, če pa nizozemski državljani igra spletni poker v državi izven EU pa je zavezan za plačilo tega davka.

Norveška

Država nima nekih posebnih predpisov za poker igralce, niti za njihovo obdavčitev. Načelno je obdavčljiv vsak posamični dobiček od iger na srečo, ki presega 10000 norveških kron, kot tudi pridobitna dejavnost, če igralec dokaže, da dosega visoke letne prihodke z igranjem pokra. Davčna uprava vsakega takega »profesionalnega« poker igralca individualno obravnava. Če oceni, da gre v tem primeru za pridobitno dejavnost, tak igralec lahko od osnove za davek tudi odbije stroške, ki so povezani s temi prihodki.

Norveška zakonodaja ne loči igre med naključne in igre spretnosti. Poker sodi v njihovo definicijo loterije, torej igre, ki jo določa naključje.

Latvija

Poker spada med igre na srečo, kjer je izid igre rezultat naključja. V njihovem davčnem pravu so dobitki, pridobljeni z naključjem, torej v procesu igre na srečo, izvzeti iz obdavčitve z dohodnino.

Zaradi navedenega poker igre na srečo ni mogoče določiti kot neko poklicno dejavnost, saj igralec dobi dobiček zgolj naključno.

Madžarska

Poker kot igra s kartami je na Madžarskem opredeljena kot igra naključja. Poker se lahko igra izključno v poker sobah in igralnicah. Igralnice lahko organizirajo velike internacionalne turnirje enkrat ali dvakrat na leto.

Dobitki od iger s kartami, organiziranih v legalnih igralniških prostorih, so izločeni iz dohodnine, prav tako prihodki, ki jih igralci dosegajo z udeležbo pri spletnem pokru.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Srečko Kunčič,
Sonja Strnad

Jana Ahčin,
generalna direktorica

Vročiti: tina.hohnjec91@gmail.com

PRILOGA H: Odgovor – Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja 2016

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA

Cankarjeva 5, p.p. 1696, 1001 Ljubljana

T: 01 425 41 89
F: 01 425 20 87
E: mf.uppd@mf-rs.si
www.uppd.gov.si

Klementina Hohnjec
Škofja vas 3b
3211 Škofja vas

Številka: 4601-233/2016-2 (22)
Datum: 04.08.2016

Zadeva: Pomoč pri pisanju magistrske naloge – odgovor Urada
Zveza: Vaš dopis z dne 2.8.2016

V zvezi z vašim dopisom, kjer prosite za pomoč pri pisanju magistrske naloge na temo poker in zakoni v Sloveniji, vam predlagamo, da se obrnete na Finančno upravo Republike Slovenije.

Na podlagi 87. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 60/07, 19/10, 77/11, 108/12 – ZIS-E in 19/14; v nadaljevanju: ZPPDFT) Finančna uprava v skladu s pooblastili, določenimi po ZPPDFT in drugih zakonih, opravlja nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT pri koncesionarih, ki prirejajo posebne igre na srečo v igralnicah oziroma igralnih salonih, pri prirediteljih, ki trajno prirejajo športne stave in prirediteljih in koncesionarih, ki prirejajo igre na srečo po internetu ali drugih telekomunikacijskih sredstvih.

Zakonodaja s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma je dostopna na spletni strani Urada: http://www.uppd.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/.

Lep pozdrav,

Darko Muženič
direktor

Poslano:

- ☒ 1 x naslov
- 1 x zbirka dokumentarnega gradiva